

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม

การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

The People's Participation in the Defense and Subjugation of the
Terrorization in the Southern Border Provinces of Thailand

วิชาญ สุขสง

Wicham Suksong

0

เลขหมู่	JX1981.745 062 2539 ด. ๕
Bib Key	113532
	19 S.A. 2543

วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Public Administration Thesis in Public Administration

Prince of Songkla University

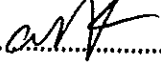
2539

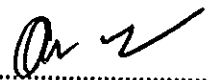
ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อ
การร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

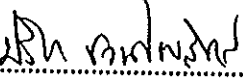
ผู้เขียน พันโท วิชาญ สุขสง

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษา

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาคม ใจแก้ว)

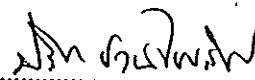
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อานนท์ คุระวรรณ)

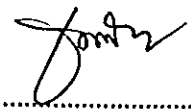
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรีชา ขวนไชยสิทธิ์)

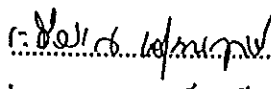
คณะกรรมการตอบ

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาคม ใจแก้ว)

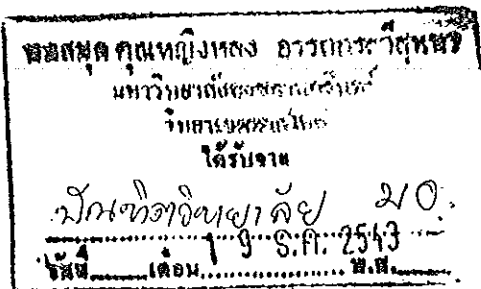
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อานนท์ คุระวรรณ)

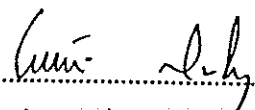
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรีชา ขวนไชยสิทธิ์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพจน์ โกวิทยา)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระวีวรรณ ชุ่มพฤษย์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษา ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(ดร.ไพรัตน์ สงวนไพร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม
การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้เขียน พันโท วิชาญ สุขสง
สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา 2539

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2. ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการ ป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจำแนกตาม ลักษณะด้านประชาชน ซึ่งประกอบด้วย รายได้ ระดับการศึกษาและสถานภาพในสังคม ลักษณะด้านสภาพแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย ความถี่ของการเคลื่อนไหวของขบวนการ ใจรก่อการร้าย (ขจก.) ในหมู่บ้านที่อยู่อาศัย การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการใจรก่อการร้าย (ขจก.) และความสะดวกในการติดต่อกับภายนอกของหมู่บ้านที่อยู่อาศัย ลักษณะด้านข้าราชการ ซึ่งประกอบด้วย ประเภท ระดับและภูมิลำเนา ของข้าราชการ

3. ประมวลปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาค ใต้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองมี 3 ตอนคือ 1) ข้อมูล หัวไปเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ 2) วัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3) ความคิดเห็นเพิ่มเติม กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการใจรก่อการร้าย (ขจก.) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวและผู้นำหมู่บ้าน จำนวน 454 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ใช้ค่าสถิติร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ (Chi-Square), ค่าเอฟ (F-Test) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ในระดับต่ำ 2. ประชาชนผู้มีรายได้อ่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยประชาชน ที่มีรายได้มากกว่า 6,000 บาท และ 3,000-6,000 บาท มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปราม การก่อการร้ายอยู่ในระดับสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท ส่วนประชาชนที่มีราย ได้ 3,000-6,000 บาท กับประชาชนที่มีรายได้มากกว่า 6,000 บาท ไม่พบความแตกต่าง ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยประชาชนที่มีการศึกษาชั้นมัธยมและสูงกว่าชั้นมัธยม มีส่วนร่วมในการป้องกันและ ปราบปรามการก่อการร้าย อยู่ในระดับสูงกว่าประชาชนที่มีการ ศึกษาชั้นประถมศึกษา ส่วนประชาชนที่มีการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาไม่ พบความแตกต่าง ประชาชนที่มีสถานภาพในสังคมเป็นผู้นำหมู่บ้าน มีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้าย แตกต่างกับประชาชนที่มีสถานภาพในสังคมเป็นประชาชนทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีความถี่ในการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ปอยเป็นประจำ มีส่วนร่วมใน การป้องกันและปราบ ปรามการก่อการร้าย แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการ โจรก่อการร้าย (ขจก.) ไม่บ่อยนาน ๆ สักครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชน ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) กับ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่ไม่มีการข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ไม่พบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการติดต่อกับภายนอกได้ สะดวก มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย แตกต่างกับ ประชาชนที่อาศัย อยู่ในหมู่บ้านที่ติดต่อกับภายนอกได้ไม่สะดวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ประชาชน สมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการ ก่อการร้าย แตกต่างกันตามประเภท ของข้าราชการ คือ สมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วม กับข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายปกครองและข้าราชการตำรวจตามลำดับ ประชาชนสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการ ก่อการร้ายแตกต่างกันตามระดับชั้นของข้าราชการคือ สมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการชั้น สัญญาบัตร ข้าราชการชั้นลูกแถวและข้าราชการชั้นประทวนตามลำดับ ประชาชนสมัครใจเข้า

ไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย แตกต่างกันตามภูมิลำเนาของข้าราชการคือ สมครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดภาคใต้ซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ และจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งนอกเขตภาคใต้ ตามลำดับ

3. ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เสนอแนะว่าสิ่งสำคัญที่จะทำ ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการ ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ก็โดยการที่ข้าราชการที่เข้าไปปฏิบัติงาน ปฏิบัติตนไม่ให้ประชาชนเดือดร้อน ช่วยเหลือและใกล้ชิดกับประชาชน มีความจริงใจในการปฏิบัติงาน ไม่เข้าไปแสวงหาผลประโยชน์ ให้ข่าวสาร สร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ หน่วยงานรับผิดชอบจะต้องจัดข้าราชการในพื้นที่และรู้ปัญหา เข้ามาปฏิบัติงานและจะต้องอยู่ปฏิบัติงานให้ติดต่อกัน สร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายให้ได้

4. ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ควรจะให้ความสำคัญและพยายามดึงให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มาก โดยเฉพาะข้าราชการและหน่วยราชการ ได้นำผลการวิจัยและข้อเสนอแนะของประชาชนดังกล่าวในข้างต้นมาเป็นข้อมูล ในการพิจารณาดำเนินงาน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายต่อไป

Thesis Title The People's Participation in the Defense and Subjugation of
 the Terrorization in the Southern Border Provinces of
 Thailand.
Author Lieutenant-Colonel Wicharn Suksong.
Major Program Public Administration
Academic Year 1996

Abstract

The purposes of this research were: to study the levels of people's participation in the defense and subjugation of the terrorization in the southern border provinces of Thailand; to study and compare potential factors which affect people's participation in the defense and subjugation of the terrorization along the southern border provinces of Thailand. The factors were classified into three categories according to particular aspects: people, environment and government officials. As for the people aspect, this concerns their income, level of education and social status; meanwhile, the environmental aspect involved the frequency of the movement activated by the organization of the terrorists within the dwelling villages, the level of security in the living villages and the convenience in contact with people outside the dwelling areas. In regard to government officials, this includes their categories, ranks as well as their original homeland. And the last purpose was to compile all the potential problems, suggestions and the directive measures in encouraging people's participation in the scheme of defense and subjugation of terrorization in the southern border provinces of Thailand. The self-constructed questionnaire comprising 3 main sections was used in conducting this research. The first part dealt with general data and those of free variations. The second part involved the level of people's participation in the defense and subjugation of the terrorization in the southern border provinces; and the last section revealed some various opinions derived from a sample group of 454 people who were the heads of the family or the leaders of villages which were strongly affected by the guerrilla's movement along the southern border provinces; the analysis of data with the SPSS programme (Statistical package for the Social Science); the application of

percentage, average mean, the Chi-Square, the F-test and the Scheffé's test. The results showed that level of participation of people in the defense and subjugation of the terrorization in the southern border provinces was low. Moreover, people with different incomes have contributed differently to the participation in the defense and subjugation, and the significant difference was at the level of .05. This obviously indicated that people with the income higher than 6,000 baht and those with the income between 3,000 and 6,000 baht participated in the defense and subjugation higher than the group of people with income lower than 3,000 baht; however, there was no difference between the two groups. Furthermore, there was a significant difference at the level of .05 among people who have distinctive levels of education; thus leading to the different levels of participation in such a scheme. There was no difference between people with an education level higher than a high school and those with an education level lower than a high school. But these two groups have performed differently from people who possessed only secondary school level. Besides, regarding people's social status, it was found out that there was significant difference at the level of .05 among villages and the common citizens related to the participation in the defense and subjugation of the terrorization in the southern border provinces of the country. Apparently, dwellers of the villages where frequency of guerrilla activity movement was high, tended to participate differently from those whose villages were less frequent. And there was significant difference at the level of .05. However, concerning people's participation in the defense and subjugation of the terrorization, significant at the level of .05 could not be found between the group of people who were not only threatened but also physically assaulted by the guerrilla, and those who were free from such attacks. There was also significant difference at the level of .05 among people whose villages were conveniently accessible to contacting outsiders, and those who came from the less convenient ones.

Besides, voluntary decision of people upon the participation in the defense and subjugation of the terrorization also varied according to the types, the levels and the original homeland of the government officials. For example, they may volunteer to participate with military officers, administrative officers and police officers respectively.

With regard to the levels of government officials, people tended to work with commissioned officers, noncommissioned as well as of lower ranks. Apart from that, people may volunteer to participate with government officials whose homelands were located in the area of southern border provinces, southern provinces or with the exemption of border provinces, other provinces and the south region respectively.

According to the suggestions obtained from the people of the sample group, the most important factor influencing the participation of people in the defense and subjugation of the terrorization were the approach of treatment towards the people by the government officials. In otherwise, they were supposed to not only assist people in troubles but also create close-relationship with them. They were also express well-intention in work, never seek self-interest, but enhance better understanding given by the people of the governed areas. The concerned task force should provide and appoint a well-understanding official who perceived well of all the problems to work in the target area-Furthermore, he should be able to not only work continuously, but also to assure people, especially those who have participated in the scheme, of their life and property security. Thus, in order to exercise effectively the plan of the defense and subjugation of the terrorization in the southern border provinces, the emphasis should be on the efforts in assembling of people's participation. The results of this research as well as suggestions of the people have been taken into account by both the task forces and government officials, as the data which will eventually lead to the proceeding operation of the defense and subjugation of the terrorization.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับคำแนะนำในด้านต่าง ๆ และการตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนการให้กำลังใจจากอาจารย์ที่ปรึกษา 3 ท่าน คือ ศศ.ดร. อาคม ใจแก้ว ศศ.อาทร คุระวรรณ และ ศศ.ปรีชา ขวนไชยสิทธิ์ ผู้วิจัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูง และขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ พล.ต.สุรพล เสนีวงศ์ ณ อยุธยา ผู้บังคับบัญชาของผู้วิจัยที่ได้ช่วยกรุณาสนับสนุนและให้โอกาสกับผู้วิจัย จนกระทั่งทำให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณ ร.อ.จิรศักดิ์ กงทมน เจ้าหน้าที่พัฒนากรอำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส และผู้ช่วยในการรวบรวมข้อมูลที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

พ.ท.วิชาญ สุขสง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญ.....	(10)
รายการตาราง.....	(12)
รายการภาพประกอบ.....	(14)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
แนวความคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา.....	5
นิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อการศึกษา.....	5
ขอบเขตการศึกษา.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. การทบทวนวรรณกรรม.....	10
ความหมายของการมีส่วนร่วม.....	10
แนวคิดและคุณลักษณะการมีส่วนร่วม.....	11
ผลการศึกษาของนักวิชาการ.....	16
กรอบแนวความคิดในการศึกษา.....	19
สมมุติฐานในการวิจัย.....	20
3. ปัญหาและความเป็นมาของปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้.....	21
สภาพทั่วไปของจังหวัดชายแดนภาคใต้.....	21
สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้.....	21
นโยบายของรัฐบาลในการแก้ปัญหาการก่อการร้าย.....	28
การจัดองค์กรในการแก้ปัญหาการก่อการร้าย.....	31
พัฒนาการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ปัญหาการก่อการร้าย.....	34
4. ระเบียบวิธีวิจัย.....	36
แบบแผนการวิจัย.....	36

บทที่	หน้า
ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	36
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย.....	46
6. บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ. ...	65
สรุปผลการวิจัย.....	67
อภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้.....	77
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	78
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก ก.	84
ภาคผนวก ข.	86
ภาคผนวก ค.	91
ภาคผนวก ง.	99
ประวัติผู้เขียน	124

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1. แสดงการสุ่มตัวอย่างอำเภอในแต่ละจังหวัด.....	37
2. แสดงการสุ่มตัวอย่างหมู่บ้านในแต่ละอำเภอ.....	38
3. แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน.....	39
4. จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้	47
5. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหว ของขบวนการโจรก่อการร้าย ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตาม เพศ ศาสนา อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพในสังคม ความถี่ในการ เคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขงก.) การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกาย จากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขงก.) ความสะดวกในการติดต่อกับภายนอก ของหมู่บ้านที่อยู่อาศัย.....	48
6. ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าคะแนนต่ำสุด ค่าคะแนนสูงสุด จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามและระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้	50
7. แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้ายของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามรายได้.....	52
8. แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้ายตามรายได้ที่ต่างกันโดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) เป็นรายคู่.....	53
9. แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้ายของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชาย แดนภาคใต้ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	54
10. แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมในการ ป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายตามระดับการศึกษาที่ต่างกัน โดยวิธี ของเชฟเฟ (Scheffe) เป็นรายคู่.....	55
11. แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกัน	

และปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามผู้นำหมู่บ้าน และประชาชนทั่วไป.....	56
12. แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามความถี่ใน การเคลื่อนไหว หรือปรากฏตัวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) บ่อยเป็น ประจำและไม่บ่อย นาน ๆ สักครั้ง.....	57
13. แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้ายของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชาย แดนภาคใต้ จำแนกตามมีการข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการ ร้าย (ขจก.) และไม่มีการข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.).....	58
14. แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามความสามารถ เดินทางจากหมู่บ้านติดต่อกับภายนอกได้สะดวกและไม่สะดวก.....	59
15. แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างจำนวนร้อยละ ความสนใจของประชาชนใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการ ก่อการร้ายกับข้าราชการประเภททหาร ตำรวจและฝ่ายปกครอง.....	60
16. แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างจำนวนร้อยละ ความสนใจของประชาชนใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการ ก่อการร้ายกับข้าราชการระดับชั้นสัญญาบัตร ชั้นประทวนและชั้นลูกแถว.....	61
17. แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างจำนวนร้อยละ ความสนใจของประชาชนใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการ ก่อการร้ายกับข้าราชการที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดภาคใต้ซึ่ง อยู่นอกเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้และจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งอยู่นอกเขตภาคใต้.....	62
18. แสดงค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 วัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้.....	85
19. แสดงผลการลงคะแนนของแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้กับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 30 คน.....	87

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. แสดง Normal Curves ของตัวแปรเพศ.....	100
2. แสดง Normal Curves ของตัวแปรศาสนา.....	101
3. แสดง Normal Curves ของตัวแปรอายุ.....	102
4. แสดง Normal Curves ของตัวแปรรายได้.....	103
5. แสดง Normal Curves ของตัวแปรระดับการศึกษา.....	104
6. แสดง Normal Curves ของตัวแปรสถานภาพในสังคม.....	105
7. แสดง Normal Curves ของตัวแปรความถี่ในการเคลื่อนไหวหรือปรากฏตัวของ ของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.).....	106
8. แสดง Normal Curves ของตัวแปรการข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการ โจรก่อการร้าย (ขจก.).....	107
9. แสดง Normal Curves ของตัวแปรการเดินทางติดต่อกับภายนอกของหมู่บ้าน ที่ประชาชนอยู่อาศัย.....	108
10. แสดง Normal Curves ของตัวแปรลักษณะถนน/เส้นทางจากหมู่บ้านที่ ประชาชนอยู่อาศัยไปหมู่บ้านอื่น ๆ.....	109
11. แสดง Normal Curves ของตัวแปรความสมัครใจของประชาชนในการเข้า ไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการ ประเภท ทหาร ตำรวจและฝ่ายปกครอง.....	110
12. แสดง Normal Curves ของตัวแปรความสมัครใจของประชาชนในการเข้า ไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการ ระดับ ชั้นสัญญาบัตร ชั้นประทวนและชั้นลูกแถว.....	111
13. แสดง Normal Curves ของตัวแปรความสมัครใจของประชาชนในการเข้า ไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการ ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดภาคใต้ซึ่งอยู่นอกเขต จังหวัดชายแดนภาคใต้ และจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดภาคใต้.....	112
14. แสดง Normal Curves ของตัวแปรผู้ตอบแบบสอบถามพบปะพูดคุยกับ ข้าราชการในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย.....	113
15. แสดง Normal Curves ของตัวแปรผู้ตอบแบบสอบถามสามารถพูดจาหรือ	

ภาพประกอบ

หน้า

สื่อความหมายกับข้าราชการที่ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปราม การก่อการร้าย.....	114
16. แสดง Normal Curves ของตัวแปรผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจใน แผนการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของหน่วยราชการ.....	115
17. แสดง Normal Curves ของตัวแปรผู้ตอบแบบสอบถามมีความสนใจ และสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อ การร้ายกับข้าราชการ.....	116
18. แสดง Normal Curves ของตัวแปรผู้ตอบแบบสอบถามเคยเข้าร่วมประชุม กับข้าราชการในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย.....	117
19. แสดง Normal Curves ของตัวแปรผู้ตอบแบบสอบถามเคยร่วมวางแผน ปรึกษาหารือกับข้าราชการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการก่อ การร้าย	118
20. แสดง Normal Curves ของตัวแปรผู้ตอบแบบสอบถามเคยชี้แนะแนะนำ ข้าราชการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย.....	119
21. แสดง Normal Curves ของตัวแปรผู้ตอบแบบสอบถามเลขร่วมกับ ข้าราชการตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งในการหาทางป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้าย.....	120
22. แสดง Normal Curves ของตัวแปรผู้ตอบแบบสอบถามเลขทำหน้าที่ใน การรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านด้วยตนเอง.....	121
23. แสดง Normal Curves ของตัวแปรผู้ตอบแบบสอบถามเลขร่วมมือกับ ข้าราชการจับอาวุธขึ้นต่อสู้กับขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก).....	122
24. แสดง Normal Curves ของตัวแปรผู้ตอบแบบสอบถามเลขช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกให้กับข้าราชการที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้าย.....	123

บทที่ 1

บทนำ

บทนี้จะเป็นการเสนอประเด็นสำคัญได้แก่ ความสำคัญของปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย พื้นที่ที่ทำการศึกษา แนวคิดทฤษฎีที่ใช้เพื่อการวิจัยโดยสังเขป ขอบเขตของการวิจัย นิยามเชิงปฏิบัติการ ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

กล่าว

ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งของชาติ ซึ่งมีประวัติความเป็นมาค่อนข้างยาวนาน จุดสำคัญของปัญหาได้เริ่มก่อตัวขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2445 สมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งได้ทรงปฏิรูประบบการปกครองของประเทศ โดยรวมอำนาจการปกครองทั้งหมดไว้ที่ส่วนกลาง ซึ่งส่งผลให้อำนาจและผลประโยชน์ของเจ้าเมืองเดิมถูกตัดไปโดยสิ้นเชิง ให้บรรดาเจ้าเมืองเก่าหรือผู้มีอำนาจแต่ดั้งเดิมเกิดความไม่พอใจ (ขจัดภัย นุราชพัฒน์, 2518 : 189) เมื่อเกิดความไม่พอใจ ความขัดแย้งเกิดขึ้น สิ่งก็ตามมาก็คือปฏิกิริยาแห่งความรุนแรงที่ออกมาในรูปขบวนการต่าง ๆ ทำการเคลื่อนไหวเพื่อแบ่งแยกดินแดนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นมณฑลปัตตานีเดิมเป็นรัฐอิสระ (เสาวนีย์ จิตต์หมาด, 2531 : 316) โดยขบวนการเหล่านี้ ได้ดำเนินการเคลื่อนไหวในลักษณะสร้างความปั่นป่วนในบ้านเมืองเช่นเผาโรงเรียน วางระเบิดรถไฟ สถานีราชการ ปล้นสะดมภ์ จับคนเรียกค่าไถ่ เป็นต้น เพื่อสร้างข้อเรียกร้องต่อรัฐบาลสร้างอิทธิพลให้กับกลุ่ม ทำการโฆษณาชวนเชื่อเพื่อหาสมาชิกและแนวร่วม โดยใช้เงื่อนไขในเรื่องความแตกต่างของเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมประเพณีเป็นข้ออ้าง แสวงหาการสนับสนุนด้านเงินทุน แหล่งฝึกอบรม และแหล่งหลบหนีจากกลุ่มประเทศมุสลิมด้วยกัน โดยยกเอาเชื้อชาติ ศาสนา และปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนเป็นข้ออ้าง (สุทธิพงศ์ แสงมณี, 2524 : 2)

จากปัญหาดังกล่าว รัฐบาลทุกยุคทุกสมัย นับตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 จนถึงปัจจุบันได้พยายามดำเนินการแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่องทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยา โดยใช้นโยบายพิเศษเพื่อแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเฉพาะ เช่น การกำหนดหลักปฏิบัติสำหรับข้าราชการที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ในมณฑลปัตตานีในรัชกาลที่ 6 การนำนโยบายผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมมาใช้ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในสมัย จอมพล ป. พิบูลสงคราม

การออกพระราชบัญญัติให้จังหวัดชายแดนภาคใต้ใช้กฎหมายอิสลามใน พ.ศ.2489 การจัดตั้งศูนย์ประสานงานปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้น ณ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เพื่อทำหน้าที่ด้านการปฐมนิเทศน์ข้าราชการด้านจิตวิทยามวลชนและด้านการข่าว ใน พ.ศ.2507 ได้จัดตั้งกองอำนวยการรักษาความสงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กอ.รสต.) ขึ้น โดยให้ แม่ทัพภาค 4 เป็นผู้อำนวยการ มีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ใน พ.ศ.2518 ได้ปรับปรุงจัดตั้งองค์กรพิเศษขึ้นดูแลปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยให้ศูนย์อำนวยการบริหารงานจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) รับผิดชอบควบคุมส่วนราชการฝ่ายพลเรือน ทำหน้าที่ในการพัฒนาด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยา ให้กองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจ ทหารที่ 43 (พตท. 43) รับผิดชอบการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายทุกรูปแบบ ใน พ.ศ.2524 ได้จัดทำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะในปี พ.ศ.2531 - 2537 และ พ.ศ.2537 - 2541 และนโยบายอื่น ๆ อีกหลายนโยบาย ซึ่งจะไม่ขอกล่าวไว้ ณ ที่นี้ (ศอ.บต., 2536 : 4) ซึ่งนโยบายของรัฐบาลดังกล่าว บางนโยบายก็สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งได้ในระดับหนึ่ง แต่บางนโยบายก็เกิดข้อผิดพลาดเมื่อนำมาใช้ก็ทำให้เพิ่มความขัดแย้งมากขึ้น เช่น นโยบายในการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม ทำให้ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้เห็นว่ารัฐบาลไทยพยายามที่จะกลืนและทำลายวัฒนธรรมประเพณี ศาสนาของตนให้สูญหายหรือหมดไป ซึ่งเป็นเงื่อนไขทำให้มีการปลุกระดมให้ประชาชนลุกฮือ ขึ้นต่อต้านนโยบายดังกล่าว (อารง สุทธาศาสน์, 2519 : 154)

ในส่วนของปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาการก่อการร้ายนับเป็นปัญหาหนึ่งที่ยังหลงเหลืออยู่และรัฐบาลยังไม่สามารถแก้ไขได้สำเร็จ และเป็นปัญหาที่มีความแหลมคมมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากเมื่อเกิดการก่อการร้ายขึ้นแล้ว ก็จะส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรง ต่อภาพลักษณ์ของจังหวัดชายแดนภาคใต้และต่อจิตใจของประชาชนในด้านความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการลงทุนหรือการพัฒนาด้านเศรษฐกิจในภูมิภาคแถบนี้เป็นอย่างมาก ทำให้จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการพัฒนาช้ากว่าที่ควรจะเป็นเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย หรือเปรียบเทียบกับลักษณะทางกายภาพและความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติที่มีอยู่

ในส่วนของ การแก้ปัญหาการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่ จากการพิจารณาถึงนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลแล้ว ทำให้ได้พบเห็นว่ารัฐบาลมีนโยบายที่จะแก้ปัญหาการก่อการร้าย โดยใช้การพัฒนาระยะยาวในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการเมือง

การปกครอง ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมจิตวิทยาควบคู่กันไปกับการใช้มาตรการในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้าย โดยมีความเชื่อว่าในภาคหน้า ถ้าประชาชนมีความกินดีอยู่ดี มีการศึกษาสูงขึ้น ประกอบกับการใช้นโยบายด้านการปกครองที่เหมาะสม ยอมรับความแตกต่างในด้านวัฒนธรรมประเพณี เชื้อชาติ ศาสนาแล้ว การก่อการร้ายก็จะหมดไปเอง แต่การที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ ต้องใช้ระยะเวลานาน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้มาตรการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้ายควบคู่กันไปก่อน

ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามมิให้การก่อการร้ายเกิดขึ้นหรือเมื่อการก่อการร้ายเกิดขึ้นแล้ว ก็สามารถที่จะติดตามปราบปรามจับกุมกลุ่มผู้ก่อการร้ายได้ คือ ประชาชน เนื่องจากประชาชนเป็นทั้งเป้าหมายหลักของการก่อการร้าย เป็นแหล่งข่าวที่สำคัญ เป็นแหล่งที่จะก่อให้เกิดการปกปิด เป็นแหล่งกำลังพลและเป็นแหล่งสนับสนุนกำลังบำรุงด้วย (ร.ร.เสธ ทบ., 2536:11-1) ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการก่อการร้าย และการป้องกันปราบปรามการก่อการร้าย จึงขึ้นอยู่กับประชาชนเป็นสำคัญ กล่าวคือ ถ้าประชาชนให้ความร่วมมือกับกลุ่มก่อการร้ายแล้ว การก่อการร้ายก็จะกระทำได้ง่ายขึ้น เนื่องจากกลุ่มก่อการร้ายสามารถใช้ประชาชนในการหาข่าวความเคลื่อนไหวของฝ่ายป้องกันและปราบปราม เป็นแหล่งสนับสนุนด้านต่าง ๆ รวมทั้งเป็นแหล่งหลบซ่อนของกลุ่มก่อการร้ายด้วย เนื่องจากกลุ่มก่อการร้ายสามารถปะปนรวมกับประชาชนได้โดยง่าย และในทางกลับกันถ้าประชาชนให้ความร่วมมือกับข้าราชการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายแล้ว การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายก็สามารถบรรลุผลได้ โดยประชาชนจะสามารถเป็นผู้ให้ข่าวความเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้าย สามารถชี้เบาะแสที่อยู่อาศัยของกลุ่มก่อการร้าย ซึ่งเป็นผลทำให้ทางราชการซึ่งมีกำลังเครื่องมืออยู่พร้อมแล้ว สามารถที่จะป้องกันมิให้การก่อการร้ายเกิดขึ้นหรือเมื่อการก่อการร้ายเกิดขึ้นแล้ว ก็สามารถที่จะติดตามปราบปรามจับกุมกลุ่มก่อการร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่กองกิจการพลเรือน กองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ 43 (2537:1) ได้กล่าวเกี่ยวกับประเด็นนี้ไว้ว่า "ปัจจัยชี้ขาดของการแก้ปัญหาการใช้ความรุนแรง ไม่ว่าจะรูปแบบใด อยู่ที่มวลชนอยู่ข้างเจ้าหน้าที่"

ที่ผ่านมาในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องมาจากยังมีการก่อการร้ายเกิดขึ้นตลอดเวลาเสมอมา บางช่วงเวลาจะมีการก่อการร้ายเบาบาง บางช่วงเวลาจะมีการก่อการร้ายเกิดขึ้นมาก เป็นอย่างนี้สลับกัน

ไป อีกประการหนึ่งที่เป็นเหตุผลสนับสนุนว่าการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรก็คือ เมื่อ เกิดการก่อการร้ายเกิดขึ้นแล้ว การติดตามปราบปรามจับกุมกลุ่มก่อการร้ายมักกระทำไม่ได้หรือถ้าทำได้ก็ต้องใช้เวลามาก และประเด็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันมากว่าสาเหตุ เหล่านี้เกิดจากการดำเนินงานด้านการข่าวไม่มีประสิทธิภาพ และสาเหตุที่การดำเนินงานด้านการข่าวไม่มีประสิทธิภาพก็คือ การที่ข้าราชการไม่ได้รับความร่วมมือจาก ประชาชนในพื้นที่นั่นเอง จึงทำให้การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายมีปัญหาและอุปสรรคเป็นอย่างยิ่ง เพราะไม่สามารถทราบได้ว่า กลุ่มก่อการร้ายเป็นใคร อยู่ที่ไหน ดังที่ อารง สุทธศาสตร์ (2519 : 154) ได้กล่าวเกี่ยวกับประเด็นนี้ไว้ว่า "ขบวนการโจรก่อการร้ายสามารถเข้าถึงประชาชนได้ดีกว่าข้าราชการมาโดยตลอด ขบวนการต่าง ๆ สามารถขอความร่วมมือจากประชาชนได้ดีกว่าข้าราชการ ถ้าประชาชนให้ความร่วมมือกับข้าราชการก็เพราะความเกรงกลัวเท่านั้น" และจากการสอบถามประชาชนในพื้นที่ของผู้วิจัยเองได้รับคำตอบว่า สาเหตุที่ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย พอจะสรุปได้ 3 ประเด็น คือ 1. มีความกลัวว่าจะเป็นอันตรายต่อชีวิตตนเองและครอบครัว เนื่องจากถ้าให้ความร่วมมือกับข้าราชการในการปราบปรามแล้ว ถ้าหากกลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือแนวร่วมของกลุ่มก่อการร้ายทราบเข้าก็อาจถูกฆ่าได้ 2. ประชาชนมีความรู้สึกว่าเป็นความเป็นพรรคพวกเดียวกันกับกลุ่มก่อการร้ายมากกว่าข้าราชการเนื่องจากมีเชื้อชาติ ศาสนาเดียวกัน 3. ข้าราชการบางคนสร้างเงื่อนไขให้เกิดขึ้นในพื้นที่ ทำให้ประชาชนไม่พอใจฝ่ายข้าราชการ

ตามที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะเป็นผลชี้ขาดต่อการบรรลุเป้าหมายของการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย คือ การที่จะไม่ให้เกิดการก่อการร้ายเกิดขึ้นได้นั้น หมายถึงได้เกิดความสงบสุขขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ปรารถนาของทุกฝ่ายเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อรัฐบาล และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ในการที่จะได้พิจารณาปรับปรุงนโยบายและการดำเนินงานเพื่อที่จะให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อประมวลปัญหา ข้อเสนอแนะ แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวความคิดทฤษฎีที่ใช้เพื่อการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งนี้ ได้อาศัยทฤษฎี งานวิจัยและแนวคิด เป็นแนวทาง ใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดกรอบแนวความคิด และตั้งสมมุติฐานในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แนวทางการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของรัฐบาล และหน่วยงานราชการ
2. ทฤษฎีที่อธิบายถึงพฤติกรรมของมนุษย์ ในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง คือ ทฤษฎีการกระทำทางสังคมของ วิลเลียม รีดเดอร์ (Willaim Reeder) และ แมกซ์ วีเบอร์ (Max Weber) ทฤษฎีการจูงใจของ ฮับราฮัม เอ็ช มาสโลว์ (Abraham H. Maslow) ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของโรเจอร์ และชูเมกเกอร์ (Roger and Shoemaker) และงานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของนักวิชาการไทย เช่น ยุวัฒน์ วุฒิเมธี กรรณิกา ชมดี นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ สุจินต์ อาจวีระกุล อภรณ์พันธ์ จันทรสว่าง เป็นต้น

นิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของประชาชน โดยเข้าไปเกี่ยวข้องกับกลไกของรัฐโดยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน แนะนำ ปรีกษาหารือและร่วมดำเนินการกับข้าราชการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในพื้นที่

2. ประชาชน หมายถึง บุคคลที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

3. ข้าราชการ หมายถึง ทหาร ตำรวจและฝ่ายปกครอง ที่เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

4. การก่อการร้าย หมายถึง การใช้ความรุนแรงหรือข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรง ซึ่งได้ไตร่ตรองไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเมือง อุดมการณ์ โดยสร้างความหวาดผวหรือความกลัวด้วยวิธีการข่มขู่หรือบังคับด้วยกำลัง

5. การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อมิให้การก่อการร้ายเกิดขึ้นและถ้าการก่อการร้ายเกิดขึ้นแล้ว ก็ใช้กำลังในการติดตามจับกุม กวาดล้างทำลายกลุ่มก่อการร้ายให้หมดไป

6. ขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) หมายถึง กลุ่มโจรที่นับถือศาสนาอิสลาม ปฏิบัติการก่อการร้ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีเป้าหมายเพื่อแบ่งแยกจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นรัฐอิสระ

7. จังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง จังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส ซึ่งนับว่าเป็นจังหวัดที่มีปัญหาการก่อการร้าย

8. รายได้ของประชาชน หมายถึง จำนวนเงินต่อเดือนที่ประชาชนได้รับจากการทำงานแบ่งเป็น ต่ำกว่า 3,000 บาท 3,000-6,000 บาท และมากกว่า 6,000 บาท

9. ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาในสถานศึกษา แบ่งเป็น ระดับ ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา

10. สถานภาพในสังคม หมายถึง บทบาทหรือฐานะของบุคคลที่ได้รับจาก สังคม ซึ่งแบ่งเป็น ผู้นำหมู่บ้าน และประชาชนทั่วไป

11. ผู้นำหมู่บ้าน หมายถึง ประชาชนที่ได้รับการแต่งตั้งจากราชการให้เป็นตัวแทนของประชาชน และให้เป็นตัวแทนของทางราชการในการปกครองและพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และกรรมการหมู่บ้านในด้านการรักษาความสงบ

12. หัวหน้าครอบครัว หมายถึง ประชาชนที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลเลี้ยงดูบุคคลอื่น ๆ ในครอบครัว เป็นผู้นำในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับความเป็นไปในครอบครัว เป็นผู้ชาย เว้นครอบครัวที่มีการหย่าร้าง หรือหัวหน้าครอบครัวที่เป็นผู้ชายเสียชีวิตให้ถือหญิงหม้ายเป็นผู้นำครอบครัว

13. ความถี่ของการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) หมายถึง จำนวนครั้งที่ขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ปรากฏตัวหรือประกอบกิจกรรมในหมู่บ้านที่พบเห็นโดยประชาชนโดยคิดเป็นจำนวนครั้งต่อเดือน

14. การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) หมายถึง การข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรงหรือการใช้ความรุนแรงต่อร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนในหมู่บ้าน

15. การติดต่อกับภายนอก หมายถึง ความสะดวกในการเดินทางเข้าหรือออกจากหมู่บ้านไปหมู่บ้านอื่น อำเภอหรือตลาด คิดจากลักษณะของถนน

16. ประเภทของข้าราชการ หมายถึง ชื่อเรียกของข้าราชการที่เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง

17. ระดับของข้าราชการ หมายถึง สถานภาพทางฐานะและบทบาทของข้าราชการ ที่เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายแบ่งเป็นระดับสัญญาบัตรซึ่งประกอบด้วย นายทหาร นายตำรวจ ที่มีชั้นยศตั้งแต่ร้อยตรี ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป และฝ่ายปกครองที่มีระดับ 3 ขึ้นไป ระดับชั้นประทวน ซึ่งประกอบด้วย ทหาร และตำรวจ ซึ่งมีชั้นยศตั้งแต่สิบตรี สิบตำรวจตรี ถึงจำสิบเอก นายดาบตำรวจ ฝ่ายปกครองที่มีระดับชั้น 1 ถึง 2 และระดับลูกแถว หมายถึง ทหาร ตำรวจ ที่มีชั้นยศเป็น พลทหาร พลตำรวจ ฝ่ายปกครอง คือ อาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.)

18. ภูมิลำเนาของข้าราชการ หมายถึง ถิ่นที่อยู่ของข้าราชการ ก่อนที่จะเข้ามาปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ซึ่งแบ่งเป็น 3 พื้นที่คือ พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่ภาคใต้ซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ และจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งอยู่นอกเขตภาคใต้

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนกับข้าราชการในการ ป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีขอบเขตในการศึกษาดังนี้

1. พื้นที่ที่ทำการศึกษา ศึกษาเป็นหมู่บ้านเฉพาะหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหว ของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ในจังหวัดยะลา และนราธิวาส ตามที่ กองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหารที่ 43 (2538 :1-6) ซึ่งเป็นหน่วยงานของ รัฐที่มีหน้าที่ ในการป้องกันและปราบปราม

การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นผู้กำหนด ส่วนจังหวัดปัตตานี สตูล และสงขลา ไม่ศึกษาเนื่องจากไม่ปรากฏรายงานความเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) หรือมีการเคลื่อนไหวบ้างแต่มีลักษณะเบาบางไม่สามารถนำมาใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษาได้ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมีดังนี้

1.1 พื้นที่จังหวัดยะลา จำนวน 32 หมู่บ้าน

1.2 พื้นที่จังหวัดนราธิวาส จำนวน 54 หมู่บ้าน

รวมทั้งสิ้น จำนวน 86 หมู่บ้าน

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเฉพาะหัวหน้าครอบครัว ผู้นำหมู่บ้าน ที่ได้รับแต่งตั้งจากทางราชการ ให้ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายหรือรักษาความสงบภายในหมู่บ้าน ที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) เท่านั้น

3. ศึกษาการก่อการร้าย เฉพาะการก่อการร้ายที่เกิดจากการกระทำของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) เท่านั้น ความรุนแรงที่เกิดจากกลุ่มอื่น ไม่ถือเป็นการก่อการร้าย เนื่องจากมิได้มีวัตถุประสงค์ด้านการเมือง อุดมการณ์หรือลัทธิศาสนา หากแต่ถือเป็นอาชญากรรมธรรมดาที่สามารถเกิดได้ในทุกพื้นที่ไม่จำเป็นต้องเป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้

4. ระยะเวลาที่ทำการศึกษา ศึกษาเฉพาะห้วง 1 มกราคม 2538 ถึง 31 ธันวาคม 2538 รวมระยะเวลา 1 ปี เท่านั้น

✓ ⑤ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา การศึกษาในเรื่องนี้จะศึกษาเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระในประเด็นปัจจัยด้านประชาชน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านข้าราชการ ว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ว่ามีมากน้อยเพียงใด

2. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่าเป็นอย่างไร

การจัดหน่วยงา และข้าราชการเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่เพื่อให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชน
ในพื้นที่

4. จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้สนใจที่จะศึกษา ในเรื่องการมีส่วนร่วมของ ประชาชน และ
ในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

บทนี้จะเป็นการเสนอประเด็นสำคัญประกอบด้วย ความหมาย ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยทั่วไปและที่ศึกษาอย่างเฉพาะเจาะจง แนวทางการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและผลการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

ยูดิมน์ วูมิเมธี (2526 : 25) อธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมว่าเป็น การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อตัวประชาชนเองและการที่สามารถที่จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

กรรณิกา ชมดี (2524 : 11) อธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง ความร่วมมือของประชาชนไม่ว่าของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มงานที่เห็นพ้องต้องกัน และเข้าร่วมรับผิดชอบเพื่อดำเนินการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการโดยกระทำผ่านองค์กรเพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (อ้างในแนว โสติพันธ์, 2534:3) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนหมายถึง การเกี่ยวข้องทางจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าให้กระทำบรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มด้วย

สุจินต์ ดาววีระกุล (2627:18) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึงกระบวนการกระทำที่ประชาชนมีความสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดการเปลี่ยนแปลงเพื่อตัวประชาชนเองโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อตนเองและมีส่วนดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ปรารถนาหรือตั้งไว้ทั้งนี้ต้องมีใช่เป็นการกำหนดกรอบความคิดจากบุคคลภายนอก

สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนตามที่นักวิชาการและผู้ทำการศึกษาวิจัยได้กล่าวไว้ นั้นพอสรุปได้ว่าหมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของประชาชนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรม โดยความสมัครใจ เพื่อร่วมผลักดันและทำให้กิจกรรมดังกล่าวบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2. แนวคิดและคุณลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน

แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะที่เป็นสาระสำคัญต่อความสำเร็จของการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมหรือในด้านอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับชุมชนก็ดี มิใช่ของใหม่ แต่เป็นเรื่องที่พยายามทำกันมาหลายทศวรรษแล้ว กระแสแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น เกิดจากปัญหาและความล้มเหลวในการดำเนินงานพัฒนาในอดีตซึ่งเน้นและให้ความสำคัญกับบทบาทของคณาภยนอกชุมชน ละเลยศักยภาพและความสามารถของคนในชุมชน อันนำมาซึ่งความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของคนในชุมชนและนอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกันอีกด้วย ดังนั้นจึงได้มีการเคลื่อนไหวและหันมาทบทวนถึงประสพการณ์การพัฒนาที่ผ่านมาทำให้ได้ข้อสรุปว่า ประชาชนน่าจะเป็นผู้กำหนดเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา และโดยเฉพาะในกระบวนการพัฒนาแล้วประชาชนน่าจะได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและแสวงหาทางออกด้วยตัวเขาเองรวมทั้งการตัดสินใจ และประเมินผลด้วยตนเองว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร (อรพินท์ สุทธิพันธ์, 2533:8) ซึ่งในที่นี้จะได้นำเสนอแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ทฤษฎีการกระทำทางสังคม (The Theory of Social Action)

สุทธิพงษ์ แสงมณี (2364 : 31) ได้กล่าวอ้างถึงทฤษฎีการกระทำทางสังคมของ วิลเลียม รีดเดอร์ (William . Reeder) ซึ่งเป็นผู้รวบรวม กลุ่มปัจจัยซึ่งเป็นเหตุทำให้มนุษย์กระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นทฤษฎีเพื่ออธิบายการกระทำทางสังคมว่า การกระทำของมนุษย์ในเรื่องใด ๆ ก็ตาม ขึ้นอยู่กับกลุ่มปัจจัยซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายประการได้แก่

1. เป้าหมาย (Goals)
2. ความเชื่อ (Belief Standard)
3. ค่านิยม (Value Standard)
4. นิสัย และขนบธรรมเนียมประเพณี (Habbits and Customs)
5. ความคาดหวังและปทัศสถาน (Expectation and Norms)
6. ข้อผูกพัน (Commitment)
7. แรงเสริม (Reinforces)
8. โอกาส (Opportunity)
9. ความสามารถ (Ability)
10. การสนับสนุน (Support)

จากทฤษฎีจะเห็นได้ว่าการกระทำทางสังคมที่สามารถจูงใจ และสนับสนุนให้บุคคลมีส่วนร่วมในการกระทำกิจกรรมร่วมกัน คือ เป้าหมาย ข้อผูกพัน แรงเสริม และการได้รับการสนับสนุน

จำนงค์ อดิวัฒนสิทธิ์ (2534 : 63) ได้กล่าวอ้างถึงทฤษฎีการกระทำ ทางสังคมของ แมกซ์ วีเบอร์ (Max Weber) ที่ทำการศึกษาเรื่องการกระทำของ มนุษย์ (Human Action) โดย แมกซ์ วีเบอร์ ได้กล่าวว่า โดยแบบอย่างแล้วการ กระทำทางสังคมมี 4 แบบ คือ

1. การกระทำที่มีเหตุผล (Rational) เป็นการกระทำที่ใช้วิธีการอัน เหมาะสม ในอันที่จะบรรลุถึง จุดหมายที่เลือกไว้อย่างมีเหตุผล การกระทำดังกล่าว มุ่งไปในทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม
2. การกระทำที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม (Valuable) เป็นการกระทำซึ่ง ใช้วิธีการที่เหมาะสมเช่นกัน เพื่อที่จะทำให้ค่านิยมสูงสุดในชีวิต มีความสมบูรณ์พร้อม การกระทำเช่นนี้มุ่งไปในด้านจริยธรรม ศาสนา และทางศีลธรรมอย่างอื่น เพื่อการ ดำรงไว้ซึ่งความเป็นระเบียบในการใช้ชีวิตทางสังคม
3. การกระทำตามประเพณี (Traditional) เป็นการกระทำที่ไม่ เปลี่ยนแปลงแบบอย่างมาตั้งแต่ในอดีตเป็นหลัก ในพฤติกรรมกรกระทำตามประเพณี ไม่คำนึงถึงเหตุผล
4. การกระทำที่แฝงไว้ด้วยเสน่ห์หา (Affective) การกระทำแบบนี้ คำนึงถึงอารมณ์และความผูกพันทางจิต ระหว่างผู้กระทำกับวัตถุที่เป็นจุดมุ่งหมายของ การกระทำเรื่องนี้ก็ไม่คำนึงถึงเหตุผลอย่างอื่นใดทั้งสิ้นนอกจากเรื่องส่วนตัว

สรุปจากทฤษฎีการกระทำทางสังคมของแมกซ์ วีเบอร์ (Max Weber) จะ เห็นได้ว่า การที่บุคคล จะกระทำการใด ๆ ในสังคมจะขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายที่ได้เลือก ไว้ ค่านิยมและประเพณี ที่สังคมยึดถือ

แนว โสติพันธ์ (2534 : 27) ได้กล่าวอ้างทฤษฎีการกระทำทางสังคม ของ พาสันส์ (Parsons) ซึ่งได้สร้างทฤษฎีการกระทำทางสังคม โดยได้อธิบายถึง การกระทำของมนุษย์ในลักษณะที่สามารถนำไปปรับใช้สังคมโดยทั่วไป กล่าวคือ การ กระทำใด ๆ ของมนุษย์จะขึ้นอยู่กับ

1. บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล (Personality)
2. ระบบสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่ (Social System)
3. วัฒนธรรม(Culture) ในสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่และวัฒนธรรม

นี้จะเป็นตัวกำหนดเกี่ยวกับความคิดหรือความเชื่อ ความสนใจ และระบบค่านิยมของ บุคคล

ปัจจัยทั้ง 3 ประการดังกล่าวนี้ จะมีความเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกันจึงเกิดเป็นการกระทำของมนุษย์ขึ้นมาจากทฤษฎี ผู้วิจัยเห็นว่าบุคคลิกภาพของบุคคลนี้ขึ้นอยู่กับการศึกษาและประสบการณ์ของบุคคล ส่วนระบบสังคมและวัฒนธรรมในสังคมที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมอาจจะสังเกตได้จากการร่วมกันทำงาน

2.2 ทฤษฎีการจูงใจ

อุทัย หิรัญโต (2534 : 22) ได้กล่าวอ้างทฤษฎีการจูงใจของแอบราฮัม เอ็ชมาสโลว์ (Abraham H Maslow) นักจิตวิทยาผู้มีชื่อเสียงของอังกฤษ ซึ่งเป็นผู้เสนอทฤษฎีนี้ โดยอธิบายว่าการจูงใจคนนั้น คือ การปฏิบัติการสนองตอบความต้องการของคน มาสโลว์ แบ่งความต้องการของคนออกเป็น 5 ระดับ โดยเรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เป็นความต้องการที่เกี่ยวกับปัจจัยการดำรงชีวิตเช่น อาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค

2. ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Safety Needs) คือ เมื่อ ความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการบำบัดแล้ว ความต้องการของคนไม่ได้หยุดเพียงเท่านั้น สุขภาพดี ความปลอดภัยจากภัยอันตราย ตลอดจนความมั่นคงในอาชีพการงานเป็นความปรารถนาอย่างหนึ่งของคนเรา เป็นความต้องการที่มีความจำเป็นถัดจากความต้องการทางร่างกาย คนเราย่อมมีความต้องการในเรื่องนี้เสมอ โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) คือ ความต้องการที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น รวมทั้งสถานภาพทางสังคมสูงขึ้น

4. ความต้องการมีเกียรติยศ ชื่อเสียงและการยกย่องนับถือ (Esteem Needs) เป็นความต้องการที่ให้คนอื่นยอมรับว่ามีความสำคัญ มีชื่อเสียง มีเกียรติเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปทั้งที่ใกล้และที่ไกล

5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จเป็นจริงในตนเอง (Self Actualization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว

สรุปจากทฤษฎีการจูงใจดังกล่าว จะช่วยทำให้เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ได้อย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นประโยชน์มากในการที่จะสามารถคาดหวังพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในพฤติกรรมที่จะสร้างความร่วมมือของมนุษย์ ในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

2.3 ทฤษฎีการมีส่วนร่วม ทิพยวรรณ สุขสุพันธ์ (2535 :34) ได้กล่าวอ้างถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วม

ของ โรเจอร์ และ ชูเมกเกอร์ (Rogers and Shoemaker) โดยโรเจอร์ และ ชูเมกเกอร์ ได้กล่าวไว้ว่า
พลังในการตัดสินใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในอำนาจอย่างกว้างขวาง
2. การตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง โดยมีการปรึกษากับพวกที่ได้

รับผลกระทบ

กระบวนการที่เกี่ยวกับตัดสินใจดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลง
2. การชักจูง และการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการ

ตัดสินใจ

3. การตัดสินใจที่ยอมรับ หรือปฏิเสธ อันมีผลจากการประเมิน
4. การสื่อสารเกี่ยวกับการตัดสินใจ
5. การกระทำตามการตัดสินใจ

สรุปจากทฤษฎีการมีส่วนร่วมจะเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม คือ ความรู้
ความเข้าใจ และการสื่อสาร ซึ่งจะทำให้นักคิดตัดสินใจร่วมในโครงการ นอกจากนั้น ยังมีแนวคิด
ของนักวิชาการอีก และท่านที่ได้ขยายความในรายละเอียดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
เช่น

อา อี' แคสเปอร์สัน และ เอ็ม.ไบรท์บาท (R.E Kasperson and M.Breitbat 1969 : 34) ได้
เสนอมาตรฐานวัดระดับแรกของการจำแนกว่า การกระทำอะไร จึงจะถือว่าเป็นการมีส่วนร่วม ซึ่งพอ
สรุปได้ 3 ประการ คือ

1. การกระทำโดยแต่ละบุคคล มิใช่เป็นการกระทำโดยกลุ่ม ซึ่งอาจทำให้การวิเคราะห์ หรือ
ได้ข้อสรุปที่ไม่ถูกต้อง เพราะการแสดงออกของแต่ละบุคคลในกระบวนการมีส่วนร่วมนั้น จะเห็น
ได้ถึง ค่านิยม ความรับรู้ และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล กล่าวคือกริยาที่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วม
ก็คือ กริยาที่มีการแสดงต่อผลของการกระทำนั้นโดยตรงของแต่ละบุคคล

2. ความหนาแน่นของการกระทำ ซึ่งแสดงออกโดยการร่วมกระทำที่บ่อยครั้ง ระยะเวลาของ
กิจกรรมที่ยาวนานหรือมีความผูกพันและมีแรงจูงใจในการกระทำ

3. คุณภาพของการเข้าร่วม ซึ่งดูจากผลกระทบของการกระทำในเบื้องต้น เช่น ความรับ
ผิดชอบ การตัดสินใจ การเปิดกว้างยอมรับความสามารถ และความคิดเห็น มีการประเมินผล

กรรณิกา ชมดี (2524 :13) ได้สรุปลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 10 แบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมประชุม
2. การมีส่วนร่วมออกเงิน
3. การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ
4. การมีส่วนร่วมสัมภาษณ์
5. การมีส่วนร่วมเป็นผู้นำ
6. การมีส่วนร่วมเป็นผู้รับผิดชอบ
7. การมีส่วนร่วมเป็นผู้บริโภค
8. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่มหรือผู้เริ่ม
9. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ใช้แรงงาน
10. การมีส่วนร่วมออกวัสดุ อุปกรณ์

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526 : 20) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง

จ้ออัน วุฒิกรรรมรักษา (2526 : 16) ได้จำแนกการเข้ามามีส่วนร่วมไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นกำหนดความต้องการ
2. ขั้นตัดสินใจ
3. ขั้นวางแผนดำเนินการ
4. ขั้นดำเนินการ
5. ขั้นติดตามผล

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2527 : 272-273) ได้แยกแยะขั้นตอนที่ประชาชนควรมีส่วนร่วมได้เป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน

อนุกรณ์ สุวรรณสพิศกร (2529 : 25) ได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมคิด
2. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามโครงการ

4. การมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล

ซาแปง (Chapin 1977 :317) ได้กล่าวถึง ลักษณะที่จะเป็นเครื่องชี้ถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนทางสังคม โดยดูได้จากลักษณะต่าง ๆ ที่แสดงออก คือ การเป็นสมาชิกกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ การบริจาคเงินทองวัสดุสิ่งของ การสละเวลา แรงงาน การเป็นสมาชิกของคณะกรรมการและการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในกิจกรรมนั้นโดยตรง โดยได้เสนอเครื่องวัดระดับความร่วมมือของบุคคล หรือการมีส่วนร่วมของประชาชนทางสังคมโดยได้กำหนดระดับความสำคัญของการร่วมกิจกรรมของสมาชิกในองค์กรของชุมชน ดังนี้

1. การให้ความสนใจและร่วมประชุม
2. การให้การสนับสนุนช่วยเหลือ
3. การเป็นสมาชิกและกรรมการ
4. การเป็นเจ้าหน้าที่

จากทัศนะของนักวิชาการทั้งหลายที่กล่าวถึง ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการและปราบปรามการก่อการร้ายได้ว่าหมายถึง การที่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย ได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติและร่วมติดตามประเมินผลกับข้าราชการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ร่วมกัน ในการจะให้การก่อการร้ายซึ่งเกิดขึ้นในพื้นที่หมดไป ทั้งนี้การมีส่วนร่วมดังกล่าว ต้องมาจากความสมัครใจ การมองเห็นแนวทางเข้าไปมีส่วนร่วมและผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับชุมชนโดยส่วนรวม

3. ผลการศึกษาของนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายโดยตรงยังไม่มีผู้ใดได้ทำการวิจัยไว้ แต่มีงานวิจัยที่พอจะนำมาเป็นแนวทางในการวิจัยก็คือ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมพัฒนา ทั้งนี้เนื่องจากงานด้านการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายถือได้ว่าเป็นงานการพัฒนาอย่างหนึ่ง เพราะจากความหมายของการพัฒนาที่ อาคม ใจแก้ว (2534 :18) กล่าวไว้ว่าหมายถึง 'ความเจริญ การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นหรือคลี่คลายในทางที่ดีขึ้น' การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายก็เป็นการดำเนินการ เพื่อให้สถานการณ์ความรุนแรง ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินคลี่คลายไปในทางที่มีความสงบสุข มีความปลอดภัย อีกทั้งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นย่อมเป็นส่วนหนึ่งของ

การพัฒนา จึงได้ใช้งานวิจัยของการมีส่วนร่วมในการพัฒนา มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาไว้
ดังนี้

กรมพัฒนาชุมชน (2519 : 5) ได้สรุปรายงานการวิจัยโครงการสารภี อำเภอสารภี จังหวัด
เชียงใหม่ พบว่าบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมเป็นสมาชิกโครงการมีลักษณะน่าสนใจบางประการดังนี้
ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุสูงมีแนวโน้มเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่ากลุ่มประชากรที่มี
อายุน้อย ผู้มีระดับการศึกษาสูงเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าผู้มีระดับการศึกษาต่ำ บุคคล
มีฐานะดีมีรายได้ครบครันต่อปีสูงเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าผู้มีฐานะด้อยกว่าและ
บุคคลที่จะเข้าร่วมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอยู่ในหมู่บ้านเป็นระยะเวลากว่า 20 ปี

ลัดดาวัลย์ อนุกุล (2522 :40) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการเข้า
ร่วมในกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ของสตรีอาสาสมัคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้มีอายุมากและรายได้
ในขั้นดีใช้เวลาเข้าร่วมกิจกรรมอาสาสมัครสังคมสงเคราะห์ได้มากกว่า ผู้มีอายุน้อย และรายได้ต่ำ

อนุภรณ์ สุวรรณศศิธร (2529 : 59-60) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสภา
ตำบลต่อโครงการสร้างงานในชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า กรรมการ
สภาตำบลที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เข้าร่วมโครงการ กสช. มากกว่ากรรมการสภาตำบลที่มีการ
ติดต่อกับเจ้าหน้าที่น้อย

อรพินท์ สุทธิพันธ์ (2533 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิก
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ พบว่าสมาชิกกลุ่มแม่บ้านที่มีการศึกษาสูงมี
ส่วนร่วมในกิจกรรมเพิ่มพูนรายได้มากกว่า สมาชิกกลุ่มแม่บ้านที่การศึกษาต่ำ สมาชิกกลุ่มแม่
บ้านที่แต่งงานแล้วมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้สูงกว่าสมาชิกกลุ่มแม่บ้านที่เป็นหม้าย
หรืออยู่ร้าง สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นคณะกรรมการ มีส่วนร่วมใน
กิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้สูงกว่าสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ที่เป็นคณะกรรมการกลุ่ม

อำนาจ สุธาประดิษฐ์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัด
ตั้งศูนย์สาธิตการตลาด อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา พบว่าสมาชิกเพศชายมีส่วนร่วมในการจัดตั้ง
ศูนย์สาธิตการตลาด สูงกว่าเพศหญิง สมาชิกมีอายุสูงมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด
สูงกว่าสมาชิกที่มีอายุต่ำ สมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์สาธิตการ
ตลาดสูงกว่าสมาชิกที่มีการศึกษาต่ำ

ฮาร์โรลด์ (Harold 1945 :160) ได้ทำการศึกษาเรื่องชุมชนในประเทศไทยพบว่า อายุ การ
ศึกษา ขนาดครอบครัว รายได้ และความยาวนานในการอาศัยอยู่ในชุมชน มีความสัมพันธ์กับ
ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

วิลเลียม ริดเดอร์ (Willaim Reeder) (อ้างใน จำนวนค์ ไพโรจน์ , 2533:11) กล่าวว่าปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดังนี้

1. กิจกรรมนั้น ต้องสอดคล้องกับความเชื่อพื้นฐาน ทศนคติและค่านิยมของตน
2. กิจกรรมนั้น ต้องสอดคล้องกับผลประโยชน์ของตน
3. กิจกรรมนั้น มีเป้าหมายที่จะส่งเสริมและปกป้องผลประโยชน์ของตน
4. กิจกรรมนั้น จะต้องเป็นประสบการณ์ที่ดีมาก่อน
5. กิจกรรมนั้น จะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ตนเองได้มาหรือหวังเอาไว้
6. กิจกรรมนั้น ต้องขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่
7. กิจกรรมนั้น ต้องทำด้วยความสมัครใจ
8. กิจกรรมนั้น ต้องสอดคล้องกับจารีตประเพณี
9. กิจกรรมนั้น ต้องขึ้นอยู่กับโอกาสที่อำนวย
10. กิจกรรมนั้น จะต้องขึ้นอยู่กับความสามารถ
11. การร่วมกิจกรรม จะต้องได้รับการสนับสนุน

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527 : 186) ได้กล่าวถึงเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมอย่างน้อย

3 ประการ คือ

1. ประชาชนต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม
2. ประชาชนต้องสามารถที่จะมีส่วนร่วม
3. ประชาชนต้องเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม

นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. ประชาชนต้องมีเวลา
2. ประชาชนต้องไม่เสียเงินทองมากเกินไป ที่คาดว่าจะได้รับผลตอบแทน
3. ประชาชนต้องมีความสนใจ
4. ประชาชนต้องสามารถสื่อสารรู้เรื่องกันทั้ง 2 ฝ่าย
5. ประชาชนต้องไม่รู้สึกกระทบกระเทือนต่อตำแหน่งหน้าที่หรือสถานภาพ

อาภรณ์พันธ์ จันทรสว่าง (2525 :19) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นผลมาจากความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องความต้องการและทิศทางของความเปลี่ยนแปลงและความเห็นพ้องต้องกันนั้นต้องมีมากจนเกิดโครงการเพื่อปฏิบัติการกล่าวคือ จะต้องเป็นการเห็นพ้องต้องกันของทุกฝ่าย

ฉอาน วุฒิกรรรรักษา (2526 : 115) คึกษาบัจจัยทางเศรษฐกึจ และสังคคคที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสร้างงานในชนบทพบว้า ผู้มีรายได้สูงมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากกว่าผู้มีรายได้อ้า โคฟแมน (Kaufman 1949 : 301) ได้กล่าวว้า อายุ เพศ การคึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้ และความยาวนานในการอาศัยอยู่ในท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

จากการคึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีรวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจและคาดว้า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีบัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ บัจจัยด้านประชาชน บัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และบัจจัยด้านข้าราชการ

4. กรอบแนวความคิดในการคึกษา

จากการคึกษาทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนและสภาพปัญหาการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยมีความสนใจและคาดว้า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะมีบัจจัยสำคัญเข้ามาเกี่ยวข้องที่สำคัญ 3 ประการคือ มีบัจจัยด้านประชาชน บัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและบัจจัยด้านข้าราชการซึ่งมีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนว้า จะมีมากน้อยเพียงใด

4.1 บัจจัยด้านประชาชน ประกอบด้วย

รายได้ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ต้ากว่า 3,000 บาท 3,000-6,000 บาท และมากกว่า 6,000 บาท

การคึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับคือ ระดับประถมคึกษา ระดับมัธยมคึกษาและสูงกว่ามัธยมคึกษา

~~สถานภาพในสังคคค ซึ่งแบ่งเป็น 2 สถานภาพคือ ผู้นำหมู่บ้านและประชาชนทั่วไป~~

4.2 บัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

ความถี่ในการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ มีการเคลื่อนไหวบ่อยเป็นประจำ และมีการเคลื่อนไหวไม่บ่อยนาน ๆ สักครั้ง

การชุมนุมหรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ มีการชุมนุมหรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) และไม่มี การชุมนุมหรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.)

การติดต่อกับภายนอก ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ติดต่อกับภายนอกได้สะดวก และติดต่อกับภายนอกไม่สะดวก

4.3 ปัจจัยด้านข้าราชการ ประกอบด้วย

ประเภทของข้าราชการ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ทหาร ตำรวจและฝ่ายปกครอง ระดับของข้าราชการ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับคือ ชั้นสัญญาบัตร ชั้นประทวน และชั้นลูกแถว ภูมิลำเนาของข้าราชการ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดภาคใต้ซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้และจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งอยู่นอกเขตภาคใต้

5. สมมุติฐานในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานในการศึกษาไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านคุณลักษณะของประชาชน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านลักษณะข้าราชการ กล่าวคือ

5.1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันประกอบด้วย รายได้ ระดับการศึกษาและสถานภาพในสังคมที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายแตกต่างกัน

5.2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของหมู่บ้านที่อยู่อาศัย อันประกอบด้วย ความถี่ในการเคลื่อนไหวหรือปรากฏตัวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย(ขจก.)และความสะดวกในการติดต่อกับภายนอกที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายแตกต่างกัน

5.3 ปัจจัยด้านข้าราชการ อันประกอบด้วย ประเภท ระดับ และภูมิลำเนาของข้าราชการที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสมัครใจของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายแตกต่างกัน

บทที่ 3

ปัญหา และความเป็นมาของปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

บทนี้จะเป็นการเสนอประเด็นสำคัญได้แก่ สภาพทั่วไปของจังหวัดชายแดนภาคใต้ สภาพปัญหาด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการก่อการร้าย นโยบายของรัฐบาลในการแก้ปัญหาการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การจัดองค์กรในการแก้ปัญหาการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้และพัฒนาการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ปัญหาการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

1. สภาพทั่วไปของจังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัดชายแดนภาคใต้อันได้แก่ จังหวัดสงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และจังหวัดสตูล มีพื้นที่ทั้งหมด 20,263 ตารางกิโลเมตร มีพรมแดนติดต่อกับประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย (ยกเว้นจังหวัดปัตตานี) โดยมีเทือกเขาสันกาลาคีรีหรือเทือกเขาน้ำค้าง เป็นเส้นกั้นพรมแดนกับประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย เริ่มจากริมทะเลฝั่งตะวันตกของแหลมมลายูในเขตจังหวัดสตูลไปทางทิศตะวันออกจนถึงเขตจังหวัดนราธิวาส รวมความยาวประมาณ 428 กิโลเมตร ด้านทิศเหนือของสันเขา เป็นสันปันน้ำ มีลำน้ำไหลผ่านแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนแรกจากหลักเขตที่ 1 ถึงภูเขาอื่น ๆ น้ำไหลลงทะเลที่ช่องแคบมะละกา ตอนที่ 2 ไหลไปทางทิศตะวันออก และลงสู่ทะเลอ่าวไทย ซึ่งก็คือ แม่น้ำโก-ลก ส่วนด้านทิศใต้ของสันเขาน้ำไหลเข้าเขตประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย เทือกเขาสันกาลาคีรีมีภูเขาใหญ่เล็กสลับซับซ้อน และทอดเป็นแนวผ่านเขตการปกครองต่าง ๆ (สมคิด ภัคดี 2536 : 1)

สภาพทั่วไปประชากรและการแบ่งเขตการบริหาร จังหวัดชายแดนภาคใต้ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 จังหวัด 41 อำเภอ 9 กิ่งอำเภอ 391 ตำบล 2,531 หมู่บ้าน จัดตั้งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นออกเป็น 10 เทศบาล 37 สุขาภิบาลและ 488,721 หลังคาเรือน มีประชากรรวม 6,926,590 คน ประชากรโดยทั่วไปนับถือ ศาสนาอิสลาม 53 เปอร์เซ็นต์ ศาสนาพุทธ 44.90 เปอร์เซ็นต์ และศาสนาอื่น ๆ 0.8 เปอร์เซ็นต์ (ศอบต.2536:42)

2. สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.1 ปัญหาด้านการเมือง การปกครอง

ปัญหาด้านการเมือง การปกครอง ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาต่อมาถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ในสมัยรัชกาลที่ 6 พ.ศ.2445 ได้เปลี่ยนแปลงระบบการปกครองของประเทศ โดยได้รวมอำนาจการปกครองไว้ที่ส่วนกลาง ซึ่งมีผลทำให้เจ้าผู้ครองนครเดิมสูญเสียอำนาจที่มีอยู่เดิมไปและมีปฏิภรียาต่อรัฐบาลเรื่อยมาโดยการไม่ยอมชำระเงินรัฐูปการบ้าง โดยการกล่าวหาว่าการปกครองของรัฐบาลไทยเหยียดหยามและขัดต่อศาสนาอิสลาม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชาวไทยมุสลิม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนทั่วไป ทั้งนี้เพราะระบบการปกครองดังกล่าว ได้บั่นทอนอำนาจและผลประโยชน์ของพวกเจ้าผู้ครองนครลงไปมากและเมื่อได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองอีกครั้งเมื่อ พ.ศ.2475 ก็ยิ่งทำให้อำนาจและผลประโยชน์ของพวกเจ้าผู้ครองนครพลอยถูกตัดไปโดยสิ้นเชิง ในสมัยรัฐบาลของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ตนนุอับดุลยะลาหรือนายอดุลย์ ณ สายบุรี ได้อ้างตนเป็นผู้นำภาคใต้ทำการยื่นคำร้องต่อรัฐบาล กล่าวหาว่าการปกครองของรัฐบาลไทยเหยียดหยามและขัดต่อวัฒนธรรมของคนมลายูภาคใต้ โดยรัฐบาลตอบไป ว่าได้กระทำโดยรอบคอบและเที่ยงธรรมแล้ว ตนนุอับดุลยะลา มีบทบาททางการเมือง ร่วมกับ ตนนุมัดตานี ผู้ที่อพยพไปมีภูมิลำเนาอยู่ที่รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย เพื่อร่วมดำเนินการกับตนนุมะหมุด มะไฮยิดิน ทำการยุยงประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กระด้างกระเดื่องต่อรัฐบาลไทยมาจนถึงปัจจุบัน ต่อมาเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นยึดครองมลายู เป็นเหตุให้เกิดขบวนการต่าง ๆ เพื่อกู้อิสรภาพ ได้มีการชักชวนชาวพื้นเมืองให้เกิดความคิดในเรื่องลัทธินิยม เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง มลายูก่อดินรนเพื่ออิสรภาพและในที่สุดก็ได้รับเอกราช จัดตั้งเป็นประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย ซึ่งมีกษัตริย์ซึ่งเลือกจากสุลต่านของรัฐต่าง ๆ ผลัดเปลี่ยนกันเป็นประมุขของประเทศ ได้มีการชักชวนแพร่เข้ามาในเขตแดนไทยด้วยเพราะความสะดวกในการไปมาหาสู่กันอยู่เสมอ การกล่าวถึงอิสรภาพและเอกราชก็ถ่ายทอดสู่กันฟัง จึงเป็นโอกาสเหมาะของคนบางกลุ่มที่สูญเสียอำนาจและหวังเป็นใหญ่ในดินแดนจังหวัดชายแดนภาคใต้ หยิบยกขึ้นมาปลุกปั่นสวมรอยได้สะดวกยิ่งขึ้น วิธีการดำเนินการของคนกลุ่มนี้ สำหรับภายในประเทศมี นายหะยีสุนทร อับดุลกาเดร์ เป็นหัวหน้า โฆษณาให้รักชาติมลายู ว่า "ไทยมุสลิมเป็นคนมลายู ดินแดนจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นของมลายู มลายูต้องปกครองกันเองและกล่าวว่าการปกครองของไทยกดขี่บีบบังคับเพื่อทำลายชาติมลายู ทำลายศาสนาอิสลาม รัฐบาลไม่ได้ช่วยเหลืออะไรและทำการบิดเบือนเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์ทั้งในและนอกประเทศ มีการส่งบัตรสนเท่ห์ข้าราชการที่เข้มแข็ง ก่อให้เกิดความระส่ำระสายกับราษฎร สำหรับภายนอกประเทศมี ตนนุอับดุลยะลา ตนนุมัดตาละ และตนนุมะหมุดไฮยิดิน ตั้งสำนักงานอยู่ที่กลันตัน ประเทศมาเลเซีย วางแผนชักโยอยู่เบื้องหลัง (ขจัดภัย บุรุษพัฒน์, 2518 : 189 - 192)

2.2 ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

จังหวัดชายแดนภาคใต้มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ทั้งป่าไม้ แร่ธาตุ สัตว์น้ำ ประกอบกับมีสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชต่าง ๆ อาทิ ยางพารา มะพร้าวและผลไม้ต่าง ๆ ดังนั้นรายได้ของภาคใต้ส่วนใหญ่จะมาจากผลผลิตของยางพารา สวนผลไม้และการประมง รายได้ของประชากรอยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเทียบกับรายได้เฉลี่ยต่อปีของบุคคลของประเทศซึ่งเท่ากับ 20,365 บาท แต่ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีรายได้เฉลี่ยต่อปีของบุคคลเพียง 15,266 บาท ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยต่อปีของบุคคลทั้งประเทศเป็นอันมาก ซึ่งส่งผลให้ประชากรส่วนใหญ่ซึ่งเป็นคนไทยมุสลิม มีฐานะยากจน ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งส่งผลทำให้สภาพทางสังคมและคุณภาพชีวิตไม่ดีตามไปด้วย (ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้, 2533: 24) และจากการที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีเขตแดนติดต่อกับประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย และอ่าวไทย ทำให้สะดวกแก่การลักลอบส่งข้าว ยางพารา และสินค้าอื่นออกนอกประเทศ นอกจากนี้ยังปรากฏว่าบนภูเขาต่าง ๆ ตลอดเทือกเขาสันกาลาคีรี ซึ่งเป็นเขตแดนระหว่างไทย - มาเลเซีย ยังเป็นที่หลบซ่อนของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) อยู่ทั่วไป โดยอิงกับหมู่บ้านซึ่งอยู่ติดกับป่าเขาเป็นหลัก จึงทำให้การประกอบการหรือการประกอบกิจกรรมเพื่อหารายได้ในบริเวณดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการป่าไม้ เหมืองแร่ ยางพารา สวนผลไม้ การก่อสร้าง บริษัทธุรกิจเอกชน มักจะถูกเรียกเก็บค่าคุ้มครอง สภาพการณ์ดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อการทำงานการขยายกิจการตลอดจนการลงทุนใหม่ในด้านต่าง ๆ รวมถึงผลกระทบทางด้านอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวด้วย แม้ว่ารัฐบาลพยายามส่งเสริมโดยการเปิดเขตเศรษฐกิจ การให้สิทธิพิเศษแก่นักลงทุนก็ตาม เมื่อการลงทุนมีน้อยก็ส่งผลกระทบต่อจ้างงานก็มีน้อยตามไป ด้วยซึ่งส่งผลให้เกิดภาวะการว่างงานในหมู่ประชาชนชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอันมากบางคนต้องเดินทางไปประกอบอาชีพรับจ้างใช้แรงงานอยู่ในประเทศมาเลเซีย

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้พึ่งพาด้านการเกษตรเป็นอย่างมาก ขณะเดียวกันกับการเกษตรก็มีฐานการผลิตแคบ ขึ้นอยู่กับยางพาราและผลไม้เป็นด้านหลัก ซึ่งไม่มีการประกันความผันผวนด้านราคาเพราะต้องพึ่งพาตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะสิงคโปร์และมาเลเซีย สวนยางพาราส่วนใหญ่มีขนาดเล็กและเป็นยางพันธุ์เก่าในขณะที่อาชีพการประมงส่วนใหญ่เป็นประมงชายฝั่งขนาดเล็ก ต้องประสบปัญหาจำนวนปลาลดน้อยลงในขณะที่ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น นอกจากนี้ประชากร จำนวนไม่น้อยต้องประสบปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกิน

สรุปจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยส่วนใหญ่เหมือนกับพื้นที่ยากจนโดยทั่วไป ถึงแม้ว่าลักษณะทางกายภาพทั้งด้านดิน ฝน จะดีก็ตาม แต่ชาวไทยมุสลิมมักมองสภาพ ความเป็นอยู่ของตนเองโดยเปรียบเทียบกับประชากรในประเทศมาเลเซียบริเวณต่อถึงกัน ซึ่งมีความเจริญและความเป็นอยู่ที่ดีกว่า ซึ่งมีผลกระทบทางด้านจิตใจบ้างในระดับหนึ่ง

2.3 ปัญหาด้านสังคม

ประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้นับถือศาสนาอิสลามที่เรียกว่า ชาวไทยมุสลิม ส่วนประชาชนส่วนน้อยที่นับถือศาสนาพุทธเรียกว่าชาวไทยพุทธ มีขนบธรรมเนียมประเพณีบางอย่างแตกต่างกันไป จากชาวไทยส่วนใหญ่ของประเทศ กล่าวคือนิยมพูดภาษามลายูท้องถิ่น สตรีไทยมุสลิมนุ่งผ้าใส่รองหรือผ้าปะเต๊ะ สวมเสื้อแขนยาวหรือแขนสั้นรัดรูป ใส่เครื่องประดับทำด้วย ทองพลอย ส่วนผู้ชายไทยมุสลิม นุ่งผ้าใส่รองหรือกางเกงขายาว สวมเสื้อเชิ้ตหรือเสื้อคอกลมแขนสั้นหรือแขนยาว ชาวไทยมุสลิมนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม (ปอเนาะ) ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปฏิบัติตามหลักการศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด มีการสร้างมัสยิดกระจายตามหมู่บ้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับชาวไทยพุทธที่สร้างวัดตามหมู่บ้านของตน มัสยิดได้รับการทำนุบำรุงอย่างดี และมีการสร้างมัสยิดเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก แต่วัดขาดการทำนุบำรุงส่งเสริมทำให้เกิดวัดว่าง (ไม่มีพระภิกษุเคียงอยู่) เป็นจำนวนมาก

ชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม นิยมการย้ายถิ่นชั่วคราวตามฤดูกาล เพื่อประกอบอาชีพรับจ้างกรีดยางเป็นแรงงานสวนปาล์มในประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย ชาวไทยมุสลิมนิยมตั้งถิ่นฐานเป็นกลุ่ม ๆ กระจุกกระจายอยู่ในพื้นที่การเกษตรทั่วไป เป็นสังคมโดดเดี่ยวครอบครัวเดี่ยว (Nuclear Family) จะมีครอบครัวขยาย (Extended Family) และครอบครัวรวม (Compound Family) บ้างเป็นส่วนน้อย อำนาจในครอบครัวเป็นของผู้ชาย (Patriarchal Family) ชาวไทยมุสลิมไม่รังเกียจการแต่งงานกับหญิงหม้ายเพราะเป็นการช่วยเหลือสงเคราะห์ตามหลักการศาสนาอิสลาม จากสภาพแวดล้อมของสังคมเกษตรกรรมและความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติและวัฒนธรรม จึงทำให้สังคมไทยมุสลิมมีลักษณะสังคมปิด (Closed Society) มีการเกาะกันอย่างเหนียวแน่น การปรับตัวหรือการยอมรับทัศนคติใหม่ๆ ทำได้ยาก เช่น การเปลี่ยนทัศนคติ ชาวไทยมุสลิมให้หันมาใช้ภาษาไทย เป็นต้น ทำให้เกิดปัญหาความรังเกียจเดียดฉันท์ และความมีอคติระหว่างเชื้อชาติ (Discrimination and Racism) (มานพ จิตต์ปัญญา และคณะ, 2525 : 83-84)

2.4 ปัญหาการก่อการร้าย

2.4.1 สาเหตุปัญหาการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ขจัดภัย บุรุษพัฒน์ (2518 :189) กล่าวถึงสาเหตุการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ว่า "เกิดจากปัญหาด้านการเมืองเป็นหลัก กล่าวคือ เกิดจากการสูญเสียอำนาจของเจ้าผู้ครองนคร เนื่องจากการปฏิรูปการปกครองในรัชกาลที่ 6 พ.ศ.2445ซึ่งทำให้เกิดความไม่พอใจเกิดปฏิกิริยา เคลื่อนไหวเพื่อให้อำนาจที่มีอยู่เดิมกลับคืนมา" และเสาวนีย์ จิตต์หมาด (2531:315) ได้กล่าวถึง เรื่อง นี้ว่า เมื่อความไม่พอใจความขัดแย้งเกิดขึ้น สิ่งก็ตามมาก็คือปฏิกิริยาความรุนแรงที่ออกมาในรูปแบบ ขบวนการต่าง ๆ ในภูมิภาคแถบนี้ ซึ่งได้แก่

2.4.1.1 ขบวนการแนวร่วมปลดแอกแห่งชาติปัตตานี (Barisan National Pembesab Patani : BNPP) เป็นกลุ่มที่เก่าแก่ที่สุด จัดตั้งขึ้นโดย ตงกูม๊ะไฮยิดิน บุตรชายคนสุดท้องของราชาองค์สุดท้าย ของปัตตานี

2.4.1.2 แนวร่วมปลดปล่อยแห่งสาธารณรัฐปัตตานี (Barisan Revolution National :BRN) มีอุดมการณ์ค่อนข้างไปทางสาธารณรัฐนิยม ระบบอิสลามิกสังคมนิยม เป็นองค์กรที่ปฏิวัติในเมือง

2.4.1.3 องค์กรร่วมเพื่อกอบกู้อิสรภาพปัตตานี (Patani United Liberation Organization : PULO) เป็นที่ยอมรับกันว่า เป็นองค์กรเพื่อการกอบกู้อิสรภาพให้ชาวมลายูมุสลิมที่มีประสิทธิภาพที่สุดและมีหน่วยงานกว้างขวางที่สุดได้รับการจัดตั้งเมื่อ พ.ศ.2511

2.4.1.4 กลุ่มปฏิบัติการ ทางการเมือง และการทหาร ที่ไม่มีองค์กรได้รับผิดชอบและไม่อยู่ภายใต้อาณัติของหน่วยงานใด

2.4.2 วัตถุประสงค์ของ ขบวนการโจรก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

สุทธิพงศ์ แสงมณี (2524 : 2) ได้กล่าวถึงการคุกคามความสงบเรียบร้อยของขบวนการโจรก่อการร้ายไว้ว่า เพื่อ

2.4.2.1 ปลุกใจชาวมุสลิมให้คำนึงถึง ชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของตน

2.4.2.2 โฆษณาให้เห็นว่าข้าราชการไทยกดขี่ข่มเหงเรียกเก็บภาษีอากรแล้วไม่ทำนุบำรุงบ้านเมือง

2.4.2.3 เรียกร้องขอสิทธิต่าง ๆ จากรัฐบาลเป็นกรณีพิเศษชนิดที่ให้แก่ไม่ได้

2.4.2.4 เผยแพร่โฆษณาข่าวบิดเบือน จากความเป็นจริงทางหนังสือพิมพ์ทั้งในและนอกประเทศ

2.4.2.5 กลั่นแกล้งกล่าวโทษข้าราชการยุ้งปลุกปั่นให้ชาวไทยมุสลิมเกลียดชังชาวไทยพุทธ

2.4.2.6 สร้างความปั่นป่วนระส่ำระสายในบ้านเมือง เช่นเผาโรงเรียน วางระเบิดสถานที่ราชการ ปล้นสะดมภ์และจับคนเรียกค่าไถ่ ฯลฯ

2.4.2.7 แสวงหาการสนับสนุนจากกลุ่มมุสลิมทั่วโลก โดยยกเอาเชื้อชาติและศาสนาเป็นข้ออ้าง

2.4.2.8 เพิ่มสมรรถภาพของกองกำลังติดอาวุธ โดยไปรับการฝึกจากต่างประเทศ นอกจากนี้กลุ่มประเทศอาหรับหรือกลุ่มประเทศมุสลิม ยังจัดส่งผู้ชำนาญการมาฝึกให้

2.4.3 การดำเนินการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การก่อการร้ายโดยขบวนการโจรก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เกิดขึ้นตลอดมาตั้งแต่ พ.ศ.2490 เป็นต้นมา บางช่วงเหตุการณ์จะรุนแรง บางช่วงเหตุการณ์จะเบาบาง เป็นอย่างนี้สลับกันไป การดำเนินการก่อการร้ายส่วนใหญ่จะเป็นการเรียกค่าคุ้มครองการจับตัวเรียกค่าไถ่การชুমยิงรถโดยสาร การวางระเบิดรถไฟ การชุมยิงเจ้าหน้าที่ เป็นต้น ซึ่งจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นส่วนรวม ในส่วนของผู้ดำเนินการกองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ 43 (2537 : 4-5) กล่าวไว้ว่า

นอกจากกลุ่มขบวนการโจรก่อการร้ายแล้ว ยังมีกลุ่มโจรมิจฉาชีพ กลุ่มอิทธิพลแอบแฝงแอบอ้างหรือสวมรอยขบวนการโจรก่อการร้าย กลุ่มก่อวินแอบอ้าง การเมืองและศาสนา กลุ่มการเมืองทั้งของนักการเมืองระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มักเกิดจากปัญหาความขัดแย้ง ในด้านผลประโยชน์ไม่ทางใดก็ทางหนึ่งและในแต่ละเหตุการณ์มักมีการผสมผสานกันอย่างแยกกันไม่ออก นอกจากนั้นจากการเผยแพร่ กระจายข่าวสารจากฝ่ายสื่อมวลชนในสาขาต่าง ๆ โดยมีได้มีการไตร่ตรอง ตลอดจนการปล่อยข่าวถึงกันอย่างกว้างขวางเพื่อเบี่ยงเบนประเด็นการขัดแย้ง หรือกลุ่มผู้กระทำ ซึ่งได้สร้างความสับสนให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการสืบสวนสอบสวน หรือปราบปรามได้ในระดับหนึ่ง และจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้ภาพพจน์โดยส่วนรวมของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความไม่สงบเรียบร้อยหรือยังมีความรุนแรงอยู่ซึ่งพอแยกกลุ่มที่ก่อให้เกิดปัญหาได้ดังนี้

2.4.3.1 ขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ในอดีตมีขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ที่เคลื่อนไหวในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้หลายขบวนการ แต่ได้ถูกฝ่ายเจ้าหน้าที่ทำการกดดัน

ไล่ล่าปราบปรามอย่างจริงจังและต่อเนื่องทำให้ขบวนการโจรก่อการร้ายบางขบวนการ ลดบทบาทการเคลื่อนไหวทางด้านกำลังติดอาวุธในประเทศไทยและหลบไปเคลื่อนไหวทางการเมืองและศาสนาในประเทศเพื่อนบ้านคือ ขบวนการแนวร่วมปลดแอกแห่งชาติปัตตานี (B.N.P.P) และขบวนการ มุจาฮิดีนปัตตานี (B.B.M) คงเหลือขบวนการโจรก่อการร้ายที่ยังคงดำรงบทบาททางด้านกำลังติดอาวุธในประเทศไทยเพียง 2 ขบวนการ คือ แนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติธรรมรัฐปัตตานี (B.R.N.) และองค์กร ร่วมเพื่อปกป้องอิสรภาพปัตตานี (PULO) อย่างไรก็ตาม

ทั้ง 4 ขบวนการ ยังคงดำรงเป้าหมายในการแบ่งแยกดินแดนจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อปกครองตนเองอยู่ต่อไป โดยเฉพาะในระดับนำของขบวนการ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนกำลังติดอาวุธที่เคลื่อนไหวในประเทศไทย สามารถกล่าวได้ว่า หมดสภาพในการต่อสู้ และไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ การก่อการร้ายได้แปรเปลี่ยนเป็น การก่อวินด้วยอาวุธ มีพฤติกรรมในการแสวงหาผลประโยชน์ด้วยการข่มขู่ ครอบงำทรัพย์สินผู้ประกอบการหรือราษฎรทั่วไป

2.4.3.2 ผู้มีอิทธิพล กลุ่มแอบอ้าง กลุ่มก่อวินแอบอ้างการเมือง และศาสนา จาก การก่อเหตุร้ายหรือเหตุการณ์ความไม่สงบเรียบร้อยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ใน ห้วงเวลาที่ผ่านมา เช่น การดักข่มขู่ยิงรถยนต์โดยสาร การเผารถแทรกเตอร์ การขว้างระเบิด และอื่น ๆ จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงในทางลึกแล้วพบว่า ผู้ที่อยู่เบื้องหลังหรือผู้บงการมัก เป็นผู้กว้างขวางหรือผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ และบุคคลเหล่านี้มักมีส่วนเกี่ยวข้องกับนักการเมืองบาง คน ข้าราชการของรัฐบาลบางคน ทั้งนี้เพื่อเป็นเกราะป้องกันตนเองในแง่กฎหมาย และในขณะ เดียวกันกลุ่มผู้กระทำหรือก่อเหตุการณ์ส่วนใหญ่แล้วเป็นผู้ต้องคดี ผู้ติดยาเสพติด แนวร่วม ขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) หรือแม้กระทั่งสมาชิกติดอาวุธของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) กลุ่มบุคคลตามที่กล่าวมาแล้ว มักมีความสัมพันธ์กันไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ประกอบกับใน ปัจจุบันได้เกิดปัญหาขัดแย้งทางด้านแนวทางในการปฏิบัติของศาสนาของกลุ่มบุคคลหรือผู้นำ ทางศาสนาในบางพื้นที่ ซึ่งได้เริ่มมีการขัดแย้งขึ้นแล้วแต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะนำไปสู่ความรุนแรง รวม ทั้งปัญหาการขัดแย้งทางด้านการเมืองเช่น การรักษารูปร่างคะแนนเสียงของตน ซึ่งประเด็นเหล่านี้ หากเกิดการผสมผสานกับปัญหาที่กล่าวข้างต้น เป็นไปได้ว่าในห้วงต่อไปปัญหาการก่อความไม่ สงบเรียบร้อยหรือปัญหาทางด้านความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจะมีความเป็นไปได้สูง

2.4.4 การดำเนินการก่อการร้ายที่มักเกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นประจำ มีดังนี้

2.4.4.1 การวางเพลิง และก่อวินาศกรรมโรงเรียนและสถานที่ราชการ

2.4.4.2 การจับครุและผู้มีฐานะดีเรียกค่าไถ่ และต่อรองกับเจ้าหน้าที่รัฐบาล

2.4.4.3 การเรียกค่าคุ้มครอง

2.4.4.4 การลอบวางระเบิดในเมือง

2.4.4.5 การวางระเบิด และข่มขู่ยิงขบวนรถไฟ

2.4.4.6 การลอบยิงและปล้นรถโดยสารประจำทาง

3. นโยบายของรัฐบาลในการแก้ปัญหาการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

การแก้ปัญหาการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในระยะแรก ๆ รัฐบาลก็จะทุ่มกำลังทหาร ตำรวจ เข้าปราบปรามเพียงอย่างเดียวแต่ยิ่งปราบปรามไปก็ไม่เห็นหนทางที่จะแก้ปัญหาการก่อการร้ายได้ ต่อมาจึงทบทวนและปรับเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหาเสียใหม่ โดยใช้แนวทางการพัฒนา ด้านการเมือง การปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมจิตวิทยาและด้านการใช้กำลังปราบปรามควบคู่กันไป โดยหวังว่าหากเราสามารถทำให้ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความกินดีอยู่ดี มีการศึกษาที่สูงขึ้น ทุกฝ่ายยอมรับความแตกต่างด้านเชื้อชาติ ศาสนา และอยู่ร่วมกันอย่างสันติแล้ว การก่อการร้ายก็จะหมดไปเอง

สำหรับนโยบาย และคำสั่งของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้

3.1 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อ 16 ธันวาคม 2523 และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 8/2524 ลงวันที่ 20 มกราคม 2524 ให้มีการปรับปรุงระบบการบริหาร การปรับปรุงประสิทธิภาพข้าราชการ และการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการปรับองค์การบริหารเพื่อแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และแม่ทัพภาคที่ 4 เป็นผู้กำกับดูแลในระดับพื้นที่ โดยแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ

3.1.1 ฝ่ายพลเรือน ให้กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ รับผิดชอบในการควบคุมกำกับดูแล การดำเนินงานตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับชายแดนภาคใต้ของทุกส่วนราชการทุกกระทรวง ทบวง กรม ในพื้นที่

3.1.2 ฝ่ายป้องกันปราบปรามการก่อการร้าย ให้รวมองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการปราบปราม ขก. ผกค. และ จคม. ให้อยู่ภายใต้บังคับเดียวกันจัดตั้งเป็น กองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ 43 รับผิดชอบการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายทุกรูปแบบโดยประสานกับ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

3.2 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ.2531 -2537) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบในที่ประชุมเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2531 มีวัตถุประสงค์รวม 7 ประการ คือ

3.2.1 ให้ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เรียนรู้และใช้ภาษาไทยอย่างแพร่หลาย นอกเหนือจากภาษามลายูท้องถิ่นเพื่อสร้างความเข้าใจและเพื่อพัฒนาชีวิต และความเป็นอยู่ของตนเอง

3.2.2 ให้สังคมชาวไทยมุสลิมเป็นสังคมเปิดมากขึ้นและให้ทุกฝ่ายมีความ เข้าใจและยอมรับในความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างยอมรับในเกียรติและศักดิ์ศรีซึ่งกันและกัน

3.2.3 ให้ผู้นำมุสลิมเข้ามามีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาและโคດเคี้ยวผู้ไม่หวังดี มิให้ชี้หน้าได้

3.2.4 ให้การบริหาร การแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีเอกภาพ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.5 ให้ประเทศมุสลิมมีความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลไทย และร่วมมือกับประเทศมุสลิมสายกลางในการสกัดกั้นอิทธิพลของแนวทางความคิดรุนแรง

3.2.6 ให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม บังเกิดผลประโยชน์ต่อการยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้นและเกื้อกูลต่อการทำให้สังคมของไทยมุสลิม เป็นสังคมเปิดมากขึ้น

3.2.7 ให้จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปลอดภัยจากการก่อการร้ายและการป้อนทำลายทั้งปวง

3.3 มติคณะรัฐมนตรี เรื่องนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อ 7 มิถุนายน 2537 มีวัตถุประสงค์ของนโยบาย 7 ประการ คือ

3.3.1 เพื่อให้การพัฒนาเศรษฐกิจ บรรลุผลตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม

3.3.2 เพื่อให้กระบวนการพัฒนาต่าง ๆ ของสังคมเป็นไปอย่างสมดุลย์ในการรักษาและส่งเสริมเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

3.3.4 เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประชาชน กับทางราชการและประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของตนเอง

3.3.5 เพื่อให้ประชาชนมุสลิม มีความเข้าใจในปัญหา และนโยบายที่ถูกต้องและหันมาให้ความร่วมมือในทางสร้างสรรค์

3.3.6 เพื่อให้บรรยากาศทางด้านจิตวิทยามวลชน เกิดพลังสนับสนุนการดำเนินนโยบายสร้างความเข้าใจ ความสงบ และเอื้ออำนวยต่อการพัฒนา

3.3.7 เพื่อให้มีการนำนโยบาย ไปปฏิบัติให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและมีเอกภาพ

3.4 นโยบายเฉพาะหน้าปี 2538 ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) ที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาการก่อการร้าย ไว้ว่า

ติดตาม และพิสูจน์ทราบ พฤติกรรมความเคลื่อนไหว ตลอดจนท่าทีของ ขบวนการก่อการร้าย ทุกรูปแบบรวมทั้งการดำเนินการใด ๆ ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ ด้วยมาตรการการปฏิบัติทาง ทหารและพลเรือน เพื่อกวาดล้างและทำลาย กลุ่มขบวนการก่อการร้ายติดอาวุธ ที่ยังคงเหลืออยู่ อย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันก็ดำเนินการพิทักษ์ประชาชนและทรัพยากร เพื่อคุ้มครองความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทั้งในแหล่งชุมชนและชนบทตลอดจนจัดการสนับสนุน ทุกรูปแบบ ที่จะให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือแก่กลุ่มสมาชิกขบวนการก่อการร้ายดังกล่าว กับทั้งให้ ดำเนินการมาตรการทุกวิถีทางควบคู่กันไป เพื่อป้องกันสถานการณ์ไม่ให้วนกลับมาต่อสู้ฆ่าฟันกัน เอง ระหว่างคนไทยด้วยกันเอง"

3.5 นโยบายเฉพาะหน้าปี 2538 ของกองทัพภาคที่ 4 และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาการก่อการร้ายได้กำหนดไว้ว่า

3.5.1 ดำเนินการจัดเงื่อนไขสังคม พิทักษ์ประชาชน และทรัพยากรในพื้นที่ตามชายแดน หรือ พื้นที่ที่เคยตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของขบวนการก่อการร้ายในอดีต พื้นที่ที่ห่างไกลที่เป็นแหล่งต่อการ ขยายอิทธิพลของกลุ่มก่อการร้ายต่าง ๆ

3.5.2 รับผิดชอบในการวางแผน อำนวยการ ประสานงานกำกับดูแล การปฏิบัติเพื่อยับยั้ง และป้องกันการพลิกกลับของสถานการณ์การต่อสู้ด้วยอาวุธ มิให้วนกลับมาได้อีกด้วย การดำรงการ กอดตันต่อกลุ่มก่อการร้ายคืออาวุธทุกรูปแบบ เพื่อให้ออกมาเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย

3.5.3 จัดเงื่อนไขความไม่เป็นธรรมในสังคม ด้วยการให้การศึกษอบรมแก่ข้าราชการ และ ประชาชน พร้อมทั้งจัดอิทธิพลในท้องถิ่นอย่างสันติวิธี ด้วยการทำความเข้าใจในแนวทางที่ถูกต้อง ควบคู่ไปกับการปฏิบัติ ด้วยมาตรการทางกฎหมาย เพื่อยับยั้งป้องกันมิให้ผู้ก่อการร้ายแสวง ประโยชน์นำไปสู่การพลิกกลับของสถานการณ์การต่อสู้ด้วยอาวุธตามเป้าหมายที่วางไว้

3.5.4 ดำเนินการทุกรูปแบบเพื่อยุติสถานการณ์ความรุนแรงอัน เนื่องมาจากการกระทำของ ขบวนการโจรก่อการร้าย (ขก.) ที่ยังหลงเหลืออยู่รวมทั้งกลุ่มโจรมิจฉาซีที่แอบอ้างชื่อ ขก. โดยใช้ มาตรการทางนิติศาสตร์ และรัฐศาสตร์ เพื่อยุติสถานการณ์ลดความรุนแรง หันมาทำความเข้าใจเพื่อ ให้เกิดการยอมรับและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุขต่อไป โดยปราศจากเงื่อนไขข้อต่อรองใด ๆ

3.6 แนวความคิดในการปฏิบัติของ กองบัญชาการพลเรือนตำรวจทหารที่ 43 ในการแก้ปัญหา การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามแผนงานรักษาความมั่นคงภาคใต้ ประจำปี 2538 มี ดังนี้

3.6.1 ต้องปฏิบัติการทางทหารต่อกลุ่มโจรก่อการร้ายอย่างได้ผลและต่อเนื่อง ด้วยวิธียุทธศรอบคลุมพื้นที่ กำหนดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัย โรงเรียน ตลอดจนเส้นทางคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติการควบคู่ไปกับ การปฏิบัติการด้านจิตวิทยา เพื่อประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

3.6.2 กำลังทหารจะเป็นการปฏิบัติต่อเป้าหมายกองกำลังติดอาวุธของกลุ่มโจรก่อการร้าย เฟ่งเล้งในพื้นที่ป่าเขา ภูมิภาคซึ่งเป็นแหล่งพักพิงหลบซ่อน กองกำลังติดอาวุธของกลุ่มโจรก่อการร้าย

3.6.3 ประสานให้การสนับสนุนส่วนราชการ ในการปฏิบัติการทางทหารต่อกองกำลังติดอาวุธของกลุ่มโจรก่อการร้ายให้หมดสิ้นไป หรือออกมาเป็นตัวเป็นผู้ร่วมพัฒนา ชาติไทย

3.6.4 ประสานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องด้านการข่าว ในการแลกเปลี่ยนข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มโจรก่อการร้าย ตลอดจนบุคคลที่มีพฤติกรรมสนับสนุนกลุ่มโจรก่อการร้ายหรือแนวร่วม

3.6.5 ประสานให้การสนับสนุนส่วนราชการ ในการเร่งรัดตรวจค้นแหล่งซุกซ่อนอาวุธสงคราม

3.6.6 กำหนดหน่วยขึ้นควบคุมทางยุทธการ และประสานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการเตรียมมาตรการป้องกัน และมาตรการปราบปรามในเรื่องการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และส่วนราชการ เช่น การจับตัวเรียกค่าไถ่ การคุ้มครองครู โรงเรียน ตลอดจนการรักษาความปลอดภัยเส้นทางรถยนต์ และเส้นทางรถไฟ

4. การจัดองค์กรในการแก้ปัญหาการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

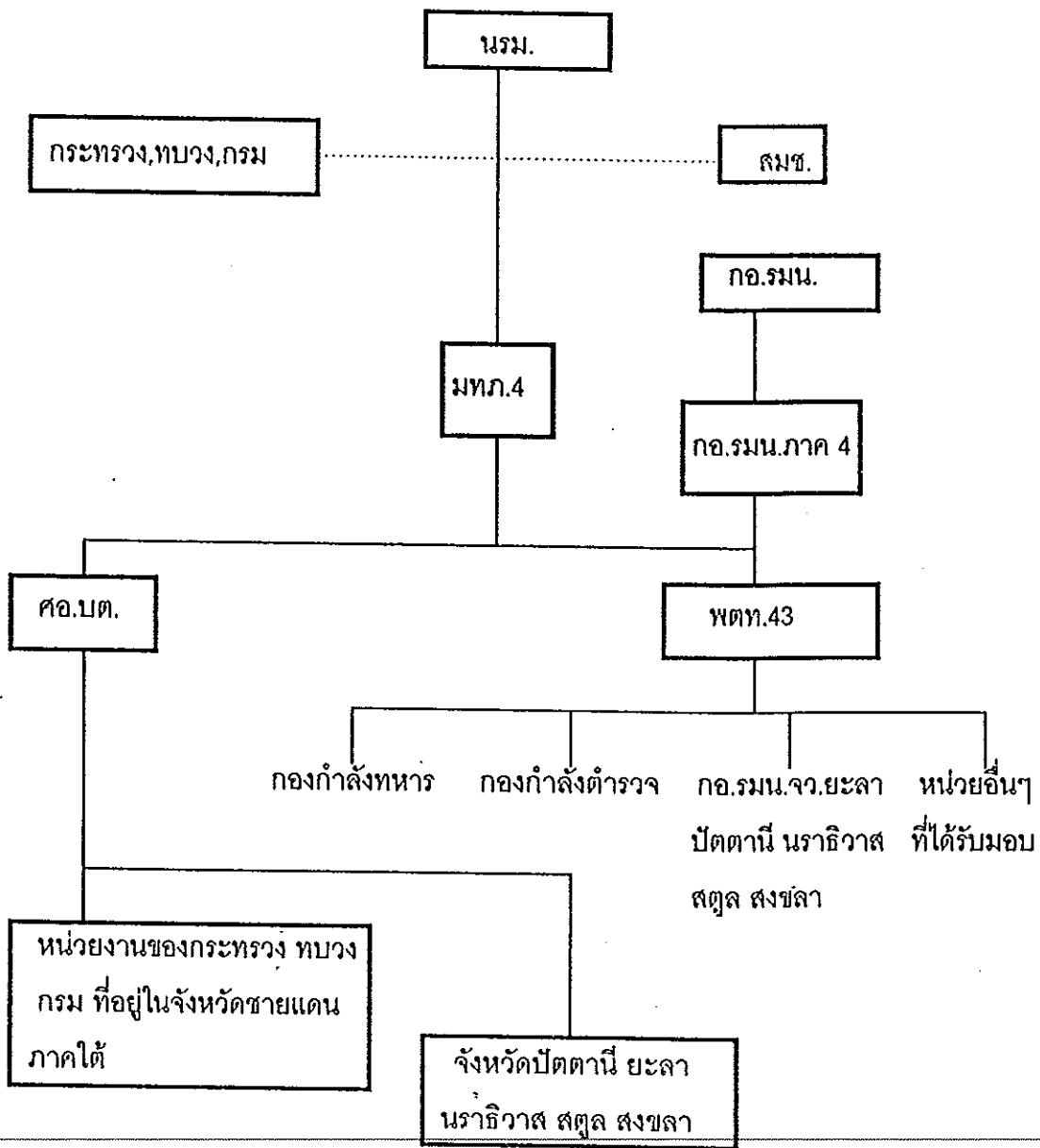
การจัดองค์กรในการแก้ปัญหาการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยึดถือตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 8/2524 ลงวันที่ 20 มกราคม 2524 โดยปรับ องค์กรแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และแม่ทัพภาค 4 เป็นผู้กำกับดูแลในระดับพื้นที่ โดยแบ่งเป็น 2 ฝ่ายคือ

4.1 ฝ่ายพลเรือนให้กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งศูนย์อำนวยการบริหารงานจังหวัดชายแดนภาคใต้ รับผิดชอบในการควบคุม กำกับดูแลการดำเนินงานตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ของทุกส่วนราชการทุกกระทรวง ทบวง กรม ในพื้นที่

4.2 ฝ่ายป้องกันปราบปรามการก่อการร้าย ให้รวมองค์กรที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามขบวนการโจรก่อการร้าย ให้อยู่ภายใต้องค์กรเดียวกัน จัดตั้งเป็นกองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ 43 รับผิดชอบการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายทุกรูปแบบ โดยประสานกับศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)

ในส่วนของการป้องกันปราบปรามการก่อการร้าย ซึ่งกองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจทหาร ที่ 43 รับผิดชอบอยู่ก็จะดำเนินงานโดยขึ้นตรงกับ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 (กอ.รมน.ภาค 4) และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 จะขึ้นตรงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) มีการจัดองค์กรดังนี้

การจัดองค์กรในการแก้ปัญหาชายแดนภาคใต้

————— สายบริหารสั่งการ
 สายการประสานงาน

5. พัฒนาการการมีส่วนร่วมของประชาชนกับข้าราชการในการแก้ปัญหาการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ในอดีตการแก้ปัญหาการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะไม่ค่อยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนเท่าที่ควร การกำหนดนโยบายของรัฐบาลหรือแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานราชการ ก็จะมีมุ่งเน้นไปที่ตัวข้าราชการเป็นสำคัญ โดยจะเน้นในเรื่องการที่จะให้ข้าราชการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ให้ประชาชน เลื่อมใส ไม่สร้างเงื่อนไข แต่จะไม่ค่อยได้พูดถึงเรื่องการดึงประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการแก้การก่อการร้ายเท่าใดนัก ซึ่งทำให้การกำหนดนโยบายในการแก้ปัญหาการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มักถูกโจมตีเสมอว่า กระทำการผิดพลาดและเป็นการแก้ที่ปลายเหตุ จากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ข้าราชการของรัฐ ก่อให้เกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง ดังที่ ปิยนาด บุญนาค (2534 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า "รัฐบาลบางสมัย กระทำการโดยไม่ตั้งใจ แต่ประหนึ่งเป็นการบีบบังคับชาวไทยมุสลิม โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางด้านสังคมและวัฒนธรรม จึงก่อให้เกิดความไม่พอใจต่อรัฐบาลไทย ทำให้บุคคลบางกลุ่มเข้าแทรกแซง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคง"

ต่อมารัฐบาลได้ยอมรับถึงสาเหตุบางประการที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ สาเหตุประการหนึ่งคือ ยังไม่สามารถทำให้ประชาชนมีความศรัทธาเจ้าหน้าที่ข้าราชการของรัฐ และการยอมรับการให้เกียรติซึ่งกันและกัน และได้กำหนดนโยบายและแนวทางที่จะดึง ผู้นำศาสนา ผู้นำหมู่บ้าน และประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการก่อการร้ายมากขึ้น เช่น การตั้ง ผู้นำศาสนา เป็นกรรมการที่ปรึกษาประจำศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ การที่นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.2531 กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์เฉพาะ 3 ประการคือ (1) ให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน (2) เลิกหวาดระแวงซึ่งกันและกัน (3) ทำให้เกิดความสงบ แนวทางในการดำเนินงานในปี 2533 - 2534 กำหนดกลุ่มคนเป้าหมาย 2 ส่วน คือ ข้าราชการ และประชาชน ในส่วนของประชาชนเน้นการทำงานร่วมกับผู้นำศาสนา (เน้นที่อิหม่าม) รัฐบาลผู้ผู้นำมุสลิม โดยให้เจ้าหน้าที่ทำงานร่วม หรือปรึกษาหารือกับผู้ผู้นำมุสลิมโดยใกล้ชิด (สภาความมั่นคงแห่งชาติ 2533 :1-8) และตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 7 มิถุนายน 2537 เกี่ยวกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ในหัวข้อวัตถุประสงค์ของนโยบายข้อ 3 กล่าวไว้ว่า "เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประชาชนกับทางราชการ และประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาตนเอง" การแต่งตั้งให้ประชาชนเป็นคณะกรรมการประจำหมู่บ้าน ร่วมกับทางราชการในการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน เพื่อแก้ปัญหาการก่อการร้ายหรือการ

กำหนดแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ที่รับผิดชอบในการแก้ปัญหาการก่อการร้ายที่เน้นย้ำแนวทางที่จะดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการก่อการร้าย ซึ่งกองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหารที่ 43 (2538:3) ได้กล่าวไว้ว่า "การดำเนินงานทางด้านการเมือง และสังคมจิตวิทยาจะต้องบังเกิดจากความต้องการของประชาชนโดยแท้จริงและเปิดโอกาสให้ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่น้องมุสลิมในพื้นที่เป้าหมายได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกกิจกรรม"

ซึ่งตามที่กล่าวข้างต้นแล้วจะเห็นได้ว่า การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนกับข้าราชการในการแก้ปัญหาการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้มีพัฒนาการไปในทิศทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งในปัจจุบันนี้ ความสำคัญของเรื่องนี้หน่วยราชการที่รับผิดชอบในการแก้ปัญหาการก่อการร้ายโดยตรง คือ กองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหารที่ 43 ได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานแล้ว แต่การใช้แนวทางดังกล่าวให้เกิดผลในทางปฏิบัติมากนักน้อยเพียงใดก็ต้องขึ้นอยู่กับข้าราชการประชาชน และสภาพแวดล้อมในพื้นที่

บทที่ 4

ระเบียบวิธีวิจัย

บทนี้จะเป็นการเสนอประเด็นสำคัญได้แก่ แบบแผนการวิจัย ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการ รวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบแผนการวิจัย

การศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Design) โดยมีหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) เน้นการศึกษาระดับบุคคล (Individual) โดยจะศึกษาถึงพฤติกรรมและความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษามี 2 ประเภท คือ

2.1 ข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการเก็บรวบรวมจากประชาชนในพื้นที่โดยใช้แบบสอบถาม (Questionare)

2.2 ข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาเอกสารของทางราชการเช่น ของกองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ 43 (พตท.43) ของ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) บทความและงานวิจัยของ นักวิชาการตามห้องสมุดต่าง ๆ

3. ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชน ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าครอบครัว ผู้นำหมู่บ้าน และกรรมการหมู่บ้าน ในด้านการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ในจังหวัดยะลา และนราธิวาส ตามที่กองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ 43 (2538 : 1-6) กำหนด ซึ่งมี 86 หมู่บ้าน อยู่ในพื้นที่ดังนี้

จังหวัดยะลา 6 อำเภอ 32 หมู่บ้าน โดยอยู่ใน

1. อำเภอกรงปินัง 5 หมู่บ้าน
2. อำเภอเบตง 2 หมู่บ้าน

3. อำเภอยะหา 10 หมู่บ้าน
4. กิ่งอำเภอกาบัง 8 หมู่บ้าน
5. อำเภอบันนังสตา 2 หมู่บ้าน
6. อำเภอธารโต 5 หมู่บ้าน

จังหวัดนราธิวาส 9 อำเภอ 54 หมู่บ้าน โดยอยู่ใน

1. อำเภอศรีสาคร 20 หมู่บ้าน
2. อำเภอศรีสาคร 4 หมู่บ้าน
3. อำเภอจะแนะ 7 หมู่บ้าน
4. อำเภอสุไหงปาดี 2 หมู่บ้าน
5. อำเภอบาเจาะ 3 หมู่บ้าน
6. อำเภอระแงะ 6 หมู่บ้าน
7. อำเภอยี่งอ 3 หมู่บ้าน
8. อำเภอแว้ง 4 หมู่บ้าน
9. อำเภอสุคีริน 5 หมู่บ้าน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จะใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) 3 ชั้น โดยแต่ละชั้นเลือกมา 25 % (สุรพล กาญจนจิตรา 2534 : 35) โดย

3.2.1.1 ชั้นที่ 1 สุ่มตัวอย่างของอำเภอในแต่ละจังหวัดมา 25 % โดยวิธีจับสลาก อำเภอแบบไม่ใส่กลับ ได้รายชื่ออำเภอดังนี้

ตาราง 1 แสดงการสุ่มตัวอย่างอำเภอในแต่ละจังหวัด

จังหวัด	อำเภอที่มีการ เคลื่อนไหวของ ขจก.	25 % ของอำเภอที่มีการ เคลื่อนไหวของ ขจก.	จับสลากแบบไม่ใส่กลับ ได้รายชื่ออำเภอดังนี้
ยะลา	6	2	กิ่ง อ.กาบัง และ อ.กรงปินัง
นราธิวาส	9	2	อ.ระแงะ และ อ.ศรีสาคร
รวม	15	4	

3.2.1.2 ชั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างของหมู่บ้านในแต่ละอำเภอในข้อ 3.2.1.1 มา 25 % โดยวิธี
จับสลากหมู่บ้านแบบไม่ใส่กลับได้รายชื่อหมู่บ้านดังนี้

ตาราง 2 แสดงการสุ่มตัวอย่างหมู่บ้านในแต่ละอำเภอ

อำเภอ	หมู่บ้านที่มีการ เคลื่อนไหวของ ชก.	25 % ของหมู่บ้านที่มีการ เคลื่อนไหวของ ชก.	จับสลากแบบไม่ใส่กลับ ได้รายชื่อหมู่บ้านดังนี้
อ.กรงปินัง	5	1	บ.จาวเราะซีโป ม.2 ต.สะเอ๊ะ
กิ่ง อ.กาบัง	8	2	บ.คลองพี ม.1 ต.บาละ บ.คลองปุด ม.2 ต.บาละ
อ.ศรีสาคร	20	4	บ.ละโฮ ม.1 ต.ศรีบรรพต บ.ป่าแเน ม.4 ต.ศรีบรรพต บ.ดาสง ม.4 ต.เชิงคีรี บ.ไอร์กาเซ ม.4 ต.ศรีสาคร
ระแงะ	6	2	บ.ไอร์เวะ ม.8 ต.บองอ บ.บาโงกูโบ ม.6 ต.บองอ
รวม	39	9	

3.2.1.3 สํารวจครัวเรือน หมู่บ้านในข้อ 3.2.1.2 เลือกสุ่มตัวอย่างมา 25 % โดยวิธีแบบ บังเอิญวันผู้นำหมู่บ้าน นำมาเป็นตัวอย่างทั้งหมดเนื่องจากในแต่ละหมู่บ้านมีจำนวนน้อย ได้ จำนวนตัวอย่างเป็นบุคคลดังนี้

ตาราง 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร				รวมจำนวน ตัวอย่าง
	ครัวเรือนประชาชนทั่วไป		ผู้นำหมู่บ้าน		
	ทั้งหมด	เลือกมา 25 %	ทั้งหมด	เลือกมา 100 %	
อ.ภวัง จ.ยะลา					
บ.จาเราะซีโป ม.2	50	13	12	12	25
ต.สะเอ๊ะ					
กิ่ง อ.ภวัง จ.ยะลา					
บ.คลองพี ม.1 ต.บาละ	262	66	9	9	75
บ.คลองปุด ม.2 ต.บาละ	378	95	5	5	100
อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส					
บ.ละโฮ ม.2 ต.ศรีบรรพต	177	44	5	5	49
บ.ปาแน ม.4 ต.ศรีบรรพต	190	48	5	5	53
บ.ดาฮง ม.4 ต.เชิงคีรี	141	35	5	5	40
บ.ไอร์กาเซ ม.4 ต.ศรีสาคร	66	17	-	-	17
อ.ระแงะ จ.นราธิวาส					
บ.บาโงกูโบ ม.6 ต.บองอ	146	37	11	11	48
อ.อาแน ม.8 ต.บองอ	139	35	12	12	47
รวม	1,549		64		
		330		64	454

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่เกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 วิธีสร้างแบบสอบถามมีขั้นตอนดังนี้

4.1.1 ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้จาก เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือมีลักษณะใกล้เคียงกับเรื่องที่จะทำการวิจัยและศึกษาแบบสอบถามของการวิจัยที่มีผู้ทำการศึกษาไว้แล้ว ในเรื่องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาชุมชนของประชาชนในชนบท ในพื้นที่จังหวัดสงขลาของแนว โสติพันธ์ (2534 :131-136)

4.1.2 รวบรวมลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เห็นว่ามี ความเกี่ยวข้องเหมาะสม โดยให้ประสบการณ์ของผู้วิจัย ซึ่งเคยปฏิบัติงานในด้านนี้มาก่อน และนำไปปรึกษาร่วมกับผู้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อพิจารณาจัดหมวดหมู่เป็นลักษณะต่าง ๆ

4.1.3 รวบรวมปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านประชาชน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านข้าราชการ

4.1.3.1 ปัจจัยด้านประชาชน ประกอบด้วย รายได้ การศึกษาและสถานภาพในสังคม ✓

4.1.3.2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย ความดีในการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) การชุมนุมหรือทำร้ายร่างกาย จากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) และความสะดวกในการติดต่อกับภายนอก

4.1.3.3 ปัจจัยด้านข้าราชการ ประกอบด้วย ประเภท ระดับและภูมิฐานะของข้าราชการ ✓

4.1.4 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมปัญหาการวิจัย และสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ✓

4.1.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง และเหมาะสมยิ่งขึ้น

4.1.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว ไปหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามโดยหาค่าดัชนีของความสอดคล้อง ระหว่างคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเนื้อหา จำนวน 6 คน ซึ่งประกอบด้วย พันเอก จาตุรงค์ เกษมศานต์ รองผู้บัญชาการกองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ 43 พันโท ประชุม พันธิโสณี หัวหน้ากองข่าวกองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ 43

นายสุวัฒน์ เจียรวิชชา ครูโรงเรียนบ้านกะลุบึง อำเภอรามัญ จังหวัดยะลา พันตรี อานร จันทร์ทอง ผู้บังคับกองร้อย กรมทหารพรานที่ 41 ร้อยตำรวจเอก อาคม บัวทอง รองผู้บังคับกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 447 และ ร้อยเอก จิรศักดิ์ คงทน ผู้บังคับกองร้อยทหารราบที่ 4053 แต่ละคนจะพิจารณาลงความเห็นให้คะแนนโดยให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมหรือไม่ ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้นและนำมาใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2531 : 124)

$$Ic = \frac{\sum R}{N}$$

Ic = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเนื้อหาทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้า Ic < .4 ให้ตัดทิ้ง

ถ้า Ic \geq .4 < .6 ให้ปรับปรุง

ถ้า Ic \geq .6 ให้ใช้เป็นคำถาม

4.1.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงจากการหาค่าความเที่ยงตรง แล้วไปทำการทดสอบ (Pretest) กับประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย แต่มิได้ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน ตามแนวทางของ สุรพล กาญจนจิตรา (2534 : 64) ซึ่งการศึกษาคั้งนี้ใช้ประชาชนในพื้นที่บ้านคลองน้ำใส ตำบลบาละ กิ่งอำเภอกาบัง จังหวัดยะลา เพื่อ

4.1.7.1 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้วิธีเทคนิค 25 % ของ Carrett โดยทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อ (วิเชียร เกตุสิงห์ , 2526 : 133) กล่าวคือ

1) แบบสอบถามที่วิเคราะห์ให้คะแนนแบบเดียวกันทุกข้อ

2) ตรวจคะแนนแต่ละข้อ และรวมคะแนนของทุกข้อเข้าด้วยกัน เรียงลำดับ

คะแนนจากคนที่ตอบได้คะแนนสูงสุดจนถึงต่ำสุด

3) แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มสูงใช้ 25 % บน และกลุ่มต่ำใช้

25 % ล่าง

4) ในแต่ละข้อของแบบสอบถาม ให้ดูว่ามีคนในกลุ่มที่ได้คะแนนสูงและต่ำ ทำคะแนนในแต่ละข้อเท่าไร แล้วนำคะแนนของทุกคนในกลุ่มไปหา ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความแปรปรวน (S^2) สำหรับแบบสอบถามแต่ละข้อต้องหาค่าทั้งสองนี้จนหมดทุกข้อทั้งสองกลุ่ม ดังนั้น

ในแต่ละข้อจึงได้ \bar{X} 2 ค่า และ S^2 2 ค่า ของกลุ่มผู้ได้คะแนนสูง 1 ค่า และกลุ่มผู้ได้คะแนนต่ำ 1 ค่า แล้วเอาค่า \bar{X} และ S^2 ในแต่ละข้อไปหาค่า T - Test

5) แบบสอบถามข้อที่ให้ค่า T ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป เป็นข้อที่มีอำนาจจำแนกสูงอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

6) ผลของการหาค่าอำนาจจำแนกตามผนวก ก.

4.1.7.2 หาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) โดยอาศัยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (วิเชียร เกตุสิงห์, 2530 : 117-118) กล่าวคือ

1) ตรวจสอบให้คะแนนตามที่กำหนด เป็นรายชื่อ

2) นำคะแนนแต่ละข้อมาจัดลง ตารางแบบสองทางโดยให้ทางด้านซ้ายเป็นรายการผู้ตอบแต่ละคน ทางด้านบนเป็นรายการของข้อคำถามแต่ละข้อ ตัวเลขในตารางจึงเป็นคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนในแต่ละข้อคำถาม คอลัมน์ขวาสุดเป็นคะแนนรวมจากทุกข้อคำถามของผู้ตอบคำถามแต่ละคน แถวด้านล่างเป็นคะแนนรวมของทุกคนในข้อคำถามแต่ละข้อและควรเพิ่มแถวล่างสุดซึ่งเป็นผลรวมของแต่ละข้อของแต่ละคนยกกำลังสอง (ตอบรวมกัน)

3) หาผลบวกกำลังสองทั้งหมด(Sum Squares Total)

$$\text{จากสูตร} \quad SS_{\text{total}} = X_t^2 - \frac{(\sum x_i)^2}{nk}$$

4) หาผลบวกกำลังสองระหว่างข้อ (Sum Squares Between Items) จากสูตร

$$SS_{\text{item}} = \frac{(\sum X_{\text{col.1}})^2}{n} + \frac{(\sum X_{\text{col.2}})^2}{n} + \frac{(\sum X_{\text{col.k}})^2}{n} - \frac{(\sum X_i)^2}{nk}$$

5) หาผลบวกกำลังสองระหว่างผู้ตอบ (Sum Squares Between Individual) จาก

สูตร

$$SS_{\text{ind}} = \frac{(\sum X_{\text{row1}})^2}{k} + \frac{(\sum X_{\text{row2}})^2}{k} + \frac{(\sum X_{\text{rown}})^2}{k} + \frac{(\sum X_i)^2}{kn}$$

6) หาผลบวกกำลังสองของความคลาดเคลื่อน (Sum-Squares Error) จากสูตร

$$SS_{\text{error}} = SS_{\text{total}} - SS_{\text{item}} - SS_{\text{imd}}$$

7) หาค่ากำลังสองเฉลี่ย (Mean Square) ต่าง ๆ โดยหาค่าผลบวกกำลังสองด้วยขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom) ดังนี้

$$MS_{ind} = \frac{SS_{ind}}{n-1}$$

$$MS_{error} = \frac{SS_{error}}{(n-1)(k-1)}$$

8) หาค่าความเชื่อถือได้จากสูตร

$$\gamma_{tt} = 1 - \frac{MS_{error}}{MS_{ind}}$$

9) ถ้า γ_{tt} มีค่า .70 ขึ้นไปถือว่ามีความเชื่อถือได้อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

10) ผลของการหาค่าความเชื่อถือได้ตามภาค ผนวก ข.

4.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่นำมาใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ((Questionare) จำนวน 1 ชุด เพื่อใช้เก็บข้อมูลให้ครบตามเนื้อหาที่ต้องการวัด โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกข้อ มีจำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม วัดระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีลำดับความสำคัญ 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีจำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อหาหนทางในการเสริมสร้างให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ลักษณะคำถามจะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open ended) มีจำนวน 4 ข้อ รายละเอียดของแบบสอบถามตามภาค ผนวก ค.

4.3 เกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนในแบบสอบถาม

การตรวจให้คะแนนก่อนนำมาวิเคราะห์ จะพิจารณาหาค่าตอบของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้คะแนน 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามช่องการมีส่วนร่วม มากที่สุด คะแนนเท่ากับ 5

ผู้ตอบแบบสอบถามช่องการมีส่วนร่วม มาก คะแนนเท่ากับ 4

ผู้ตอบแบบสอบถามช่องการมีส่วนร่วม ปานกลาง คะแนนเท่ากับ 3

ผู้ตอบแบบสอบถามช่องการมีส่วนร่วม น้อย คะแนนเท่ากับ 2

ผู้ตอบแบบสอบถามช่องการมีส่วนร่วม น้อยที่สุด คะแนนเท่ากับ 1

การประเมินผลระดับการมีส่วนร่วมของค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อและภาพรวม จะวิเคราะห์จากเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (ประคอง กรรณสูตร ,2538 : 77) กำหนดไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป ถือว่าระดับการมีส่วนร่วม สูงมาก

ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.50 - 4.49 ถือว่าระดับการมีส่วนร่วม สูง

ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.50 - 3.49 ถือว่าระดับการมีส่วนร่วม ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.50 - 2.49 ถือว่าระดับการมีส่วนร่วม ต่ำ

ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00 - 1.49 ถือว่าระดับการมีส่วนร่วม ต่ำมาก

4.4 การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเพื่อให้ได้ข้อมูลตามแบบสอบถามที่ได้ออกแบบไว้จะใช้ผู้ช่วยเก็บข้อมูลโดยอธิบายให้เข้าใจถึงการวิจัย และแบบสอบถาม แล้วให้รับผิดชอบ เก็บข้อมูลหมู่บ้านละ 1 คน โดยจะนำแบบสอบถามไปในหมู่บ้านแล้วขอความร่วมมือจากผู้นำหมู่บ้าน ในการนัดแนะกลุ่มตัวอย่าง แล้วอธิบายให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัย วิธีการตอบแบบสอบถาม และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

4.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี

4.6.1 สถิติพื้นฐาน เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรอิสระซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านประชาชน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านข้าราชการ

4.6.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เพื่อประเมินระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย เพื่อพิจารณาผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ในข้อ 1

4.6.3 คำนวนค่าไคสแควร์ (Chi-Square) และค่าเอฟ (F-Test) เพื่อทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของสมมุติฐานต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

4.6.3.1 คำนวนค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ในกรณีที่มีจำแนก ตัวแปรอิสระออกเป็น 2 กลุ่ม

4.6.3.2 คำนวณค่าเอฟ (F-Test) โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

(One way Analysis of Variance หรือ ANOVA) ในกรณีที่จำแนกตัวแปรอิสระออกเป็น 3 กลุ่ม

โดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F = แทนค่าที่พิจารณาใน F - Distribution

MS_B = แทนค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_W = แทนค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

6.3.3 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe เพื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทีละคู่ ในกรณีที่พบว่ามีนัยสำคัญในข้อ 4.6.3.2 โดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูตร 2538 : 197) คือ

$$F = \frac{(M_1 - M_2)^2}{MS_W \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right] (k-1)}$$

เมื่อ M_1 = ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนกลุ่มที่ 1

M_2 = ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนกลุ่มที่ 2

MS_W = แทนค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

n_1 = จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ 1

n_2 = จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ 2

k = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพและลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ เพศ ศาสนา อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพในสังคม ความถี่ของการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ความสะดวกในการติดต่อกับภายนอกของหมู่บ้านที่อยู่อาศัย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ และสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ทั้งนี้เปรียบเทียบตามสถานภาพในสังคม ความถี่ของการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) บริเวณหมู่บ้านที่อยู่อาศัย การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ความสะดวกในการติดต่อกับภายนอกของหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยใช้ไคสแควร์ (Chi-Square) และเปรียบเทียบตาม รายได้ ระดับการศึกษา โดยใช้ค่าเอฟ (F-test) และเปรียบเทียบความสมัครใจของประชาชนที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการตาม ประเภท ระดับ และภูมิลำเนาของข้าราชการ โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 3 ประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบสอบถามที่ส่งไปกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 454 ชุด ได้รับตอบ 425 ชุด แต่มีความสมบูรณ์ที่จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ จำนวน 413 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.97 ดังรายละเอียดในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว และผู้นำหมู่บ้าน

ที่	หมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	กลุ่ม ตัว อย่าง	จำนวนแบบสอบถาม		ร้อยละ
			ส่งไป	รับคืนและสมบูรณ์	
1.	บ.จาวเราะซีโป ม.2 ต.สะเอะ อ.กรงปินัง จว.ย.ล.	25	25	25	100
2.	บ.คลองพี ม.1 ต.บาละ กิ่ง อ.กาบัง จว.ย.ล.	75	75	60	80
3.	บ.คลองปุด ม.2 ต.บาละ กิ่ง อ.กาบัง จว.ย.ล.	100	100	95	95
4.	บ.ละโอ ม.2 ต.ศรีบรรพต อ.ศรีสาคร จว.น.ธ.	49	49	49	100
5.	บ.ป่าแแน ม.4 ต.ศรีบรรพต อ.ศรีสาคร จว.น.ธ.	53	53	50	94.34
6.	บ.ดาฮง ม.4 ต.เชิงคีรี อ.ศรีสาคร จว.น.ธ.	40	40	40	100
7.	บ.ไอร์กาเซ ม.4 ต./อ.ศรีสาคร จว.น.ธ.	17	17	17	100
8.	บ.บาโงกูโบ ม.6 ต.บองอ.ระแงะ จว.น.ธ.	48	48	40	83.33
9.	บ.อาแบ ม.8 ต.บองอ.ระแงะ จว.น.ธ.	47	47	37	78.72
รวม		454	454	413	90.97

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพและลักษณะพื้นฐานทั่วไปของ กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ เพศ ศาสนา อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพในสังคม ความถี่ของการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ความสะดวกในการติดต่อกับภายนอกของหมู่บ้านที่อยู่อาศัย

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามเพศ ศาสนา อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพในสังคม ความถี่ของการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย ความสะดวกในการติดต่อกับภายนอกของหมู่บ้านที่อยู่อาศัย

ลักษณะพื้นฐานกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ	ชาย	344	83.30	
	หญิง	69	16.70	
	รวม	413	100	
ศาสนา	พุทธ	57	13.80	
	อิสลาม	356	86.20	
	รวม	413	100	
อายุ	ไม่เกิน 29 ปี	89	21.50	
	30-39 ปี	103	39.50	
	40-49 ปี	122	27.10	
	50 ปีขึ้นไป	49	11.90	
	รวม	413	100	
รายได้	ต่ำกว่า 3,000 บาทต่อเดือน	235	56.90	ไม่ระบุกลุ่ม 1 คน
	3,000-6,000 บาทต่อเดือน	138	33.40	
	มากกว่า 6,000 บาทต่อเดือน	39	9.40	
	รวม	412	99.70	

ตาราง 5 (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐานกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ระดับการศึกษา	ไม่เกินชั้นประถมศึกษา	314	76.00	
	ชั้นมัธยมศึกษา	70	16.90	
	สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา	29	7.10	
	รวม	413	100	
สถานภาพในสังคม	ผู้นำหมู่บ้าน	59	14.30	
	ประชาชนทั่วไป	254	85.70	
	รวม	413	100	
ความถี่ในการเคลื่อนไหวของ ชก.	บ่อยเป็นประจำ	31	7.50	
	ไม่บ่อย	382	92.50	
	รวม	413	100	
การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจาก ชก.	มี	197	47.70	
	ไม่มี	216	52.30	
	รวม	413	100	
ความสะดวกในการติดต่อกับภายนอก	สะดวก	160	38.70	ไม่ระบุกลุ่ม 1 คน
	ไม่สะดวก	252	61.00	
	รวม	413	100	

จากตาราง 5 ผู้ตอบแบบสอบถามคืนมาเป็นกลุ่มตัวอย่างประชาชนในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นเพศชาย 344 คน หรือร้อยละ 83.30 และเป็นเพศหญิง 69 คน หรือร้อยละ 16.70 เป็นผู้นับถือศาสนาพุทธ 57 คน หรือร้อยละ 13.80 และนับถือศาสนาอิสลาม 356 คน หรือร้อยละ 86.20 เป็นผู้มีอายุไม่เกิน 29 ปี 89 คน หรือร้อยละ 21.50 มีอายุ 30-39 ปี 163 คน หรือร้อยละ 39.50 มีอายุ 40 - 49 ปี 112 คน หรือ ร้อยละ 27.10 และมีอายุ 50 ปีขึ้นไป 49 คน หรือร้อยละ 11.90 เป็นผู้มีรายได้ น้อยกว่า 3,000 บาทต่อเดือน 235 คน หรือ

ร้อยละ 56.9 3,000 - 6,000 บาทต่อเดือน 138 คน หรือร้อยละ 33.40 มีรายได้มากกว่า 6,000 บาท ต่อเดือน 39 คน หรือร้อยละ 9.40 ไม่ระบุกลุ่มรายได้ 1 คน หรือร้อยละ .30 เป็นผู้มี ระดับการศึกษา ไม่เกินชั้นประถม 314 คน หรือร้อยละ 76.00 ชั้นมัธยมศึกษา 70 คน หรือร้อยละ 16.90 สูงกว่าชั้น มัธยมศึกษา 29 คน หรือร้อยละ 7.10 เป็นผู้มีสถานภาพในสังคมเป็นผู้นำหมู่บ้าน 69 คน หรือร้อย ละ 14.30 ประชาชนทั่วไป 354 คน หรือร้อยละ 85.70 เป็นผู้อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีความถี่ในการ เคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) บ่อยเป็นประจำ 31 คน หรือร้อยละ 7.50 ไม่บ่อย นาน ๆ สักครั้ง 382 คน หรือร้อยละ 92.50 มีการข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการ ร้าย (ขจก.) 197 คน หรือร้อยละ 47.70 ไม่มี 216 คน หรือร้อยละ 52.30 มีความสะดวกในติดต่อกับ ภายนอก 160 คน หรือร้อยละ 38.70 ไม่สะดวก 252 คน หรือร้อยละ 61.00 ไม่ระบุกลุ่ม 1 คน หรือ ร้อยละ .30

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าคะแนนต่ำสุด ค่าคะแนนสูงสุดจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายใน จังหวัดชายแดนภาคใต้

X	SD	Min	Max	N	ระดับการมีส่วนร่วม
25.52	7.14	11.00	55.00	412	ต่ำ

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ในระดับต่ำโดยมีคะแนนเฉลี่ย 25.52 จากคะแนนต่ำสุด 11.00 และคะแนนสูงสุด 55.00 หรือมีคะแนนเฉลี่ย = 2.32 จากคะแนนต่ำสุด 1 และคะแนนสูงสุด 5

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เปรียบเทียบตามสถานภาพในสังคม ความถี่ของการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ความสะดวกในการติดต่อกับภายนอกของหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ดังรายละเอียดในตาราง 11 12 13 14 เปรียบเทียบตามรายได้ ระดับการศึกษา โดยใช้ค่าเอฟ (F-test) ดังรายละเอียดในตาราง 7 8 9 10 และเปรียบเทียบความสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อข้าราชการตามประเภท ระดับ และภูมิฐานะของข้าราชการโดย ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ดังรายละเอียดในตาราง 15 16 17 ดังต่อไปนี้

สมมุติฐานข้อ 1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันประกอบด้วย รายได้ ระดับการศึกษาและสถานภาพในสังคมที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายแตกต่างกัน

ตาราง 7 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ของระดับการมีส่วนร่วมใน การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท 3,000 - 6,000 บาท และมากกว่า 6,000 บาท

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	1177.7999	688.9000	2.1861	.0000
ภายในกลุ่ม	409	19765.0812	48.3254		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท 3,000-6,000 บาท และมากกว่า 6,000 บาท มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .0000$) เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จึงใช้วิธีการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe) ในตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ตามรายได้ที่ต่างกัน โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) เป็นรายคู่

รายได้	\bar{X}	ต่ำกว่า 3,000	3,000-6,000	มากกว่า 6,000
		24.1191	26.9489	28.8250
ต่ำกว่า 3,000 บาท	24.1191	—		
3,000-6,000 บาท	26.9489	*	—	
มากกว่า 6,000 บาท	28.8250	*		—

จากตาราง 8 การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม พบว่าประชาชนที่มีรายได้ 3,000-6,000 บาท และมากกว่า 6,000 บาท มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย อยู่ในระดับที่สูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีรายได้ 3,000-6,000 บาท และมากกว่า 6,000 บาท ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่เกินชั้นประถมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา และสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	1352.1489	676.0745	14.1146	.0000
ภายในกลุ่ม	409	19590.7321	47.8991		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีระดับการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา และสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P: .0000$) เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จึงใช้วิธีการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe) ในตาราง 10 ดังนี้

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ตามระดับการศึกษาที่ต่างกันโดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe) เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ไม่เกินชั้นประถมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษา	สูงกว่าชั้นมัธยม
		24.5064	28.8841	28.4483
ไม่เกินชั้นประถมศึกษา	24.5064	-		
ชั้นมัธยมศึกษา	28.8841	*	-	
สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา	28.4483	*		-

จากตาราง 10 การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มพบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาและสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย อยู่ในระดับที่สูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีการศึกษาชั้นมัธยมและสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 11 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตาม ผู้นำหมู่บ้าน และประชาชนทั่วไป

สถานภาพในสังคม	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน ป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย					รวม	จำนวน
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
ผู้นำหมู่บ้าน	0	0	20.30	74.60	5.10	100	59
ประชาชนทั่วไป	1.40	47.30	46.70	4.00	.60	100	353
รวม	1.20	40.50	43.00	14.10	1.20	100	412

Chi-Squared = 224.48752 Significance = .00000

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เป็นผู้นำหมู่บ้าน กับประชาชนทั่วไป มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($P = .00000$) จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานข้อ 2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของหมู่บ้านที่อยู่อาศัย อันประกอบด้วย ความถี่ในการเคลื่อนไหวหรือปรากฏตัวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) และความสะดวกในการติดต่อกับภายนอก ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย แตกต่างกันได้

ตาราง 12 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วม ในการป้องกันปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตาม ความถี่ในการเคลื่อนไหวหรือปรากฏตัวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ป้อยเป็นประจำ และไม่บ่อยนาน ๆ สักครั้ง

ความถี่ในการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.)	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย					รวม	จำนวน
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
ป้อยเป็นประจำ	0	32.30	38.70	22.60	6.40	100	31
ไม่บ่อยนาน ๆ สักครั้ง	1.30	41.20	43.30	13.40	.80	100	381
รวม	1.20	40.50	43.00	14.10	1.20	100	412

Chi-Squared = 10.41466 Significance = .03399

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีความถี่ในการเคลื่อนไหวหรือปรากฏตัวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ป้อยเป็นประจำ กับที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีความถี่ในการเคลื่อนไหว หรือปรากฏตัวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ไม่บ่อยนาน ๆ สักครั้ง มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .03399$) จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 13 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามมีการข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) และไม่มีการข่มขู่และทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.)

ระดับความปลอดภัยในหมู่บ้าน	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย					รวม	จำนวน
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
มีการข่มขู่และทำร้ายร่างกายจากขจก.	1.50	36.00	43.70	17.80	1.00	100	197
ไม่มีการข่มขู่และทำร้ายร่างกายจาก ขจก.	.90	44.70	42.30	10.70	1.40	100	215
รวม	1.20	40.50	43.00	14.10	1.20	100	412

Chi-Squared = 5.99155 Significance = .19978

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย(ขจก.) กับที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่ไม่มีการข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($P = .19978$) จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 14 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามความสามารถเดินทางจากหมู่บ้านติดต่อกับภายนอกได้สะดวก และไม่สะดวก

ความสามารถเดินทางติดต่อกับภายนอก	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย					รวม	จำนวน
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
สะดวก	1.80	44.00	47.20	6.30	1.70	100	169
ไม่สะดวก	1.20	38.50	40.10	19.00	1.20	100	252
รวม	1.20	40.50	43.00	14.10	1.20	100	412

Chi-Squared = 13.13127 Significance = .01065

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่สามารถเดินทางติดต่อกับภายนอกได้สะดวกกับที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่ไม่สามารถเดินทางติดต่อกับภายนอกได้ไม่สะดวก มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P = .01065$) จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานข้อ 3 ปัจจัยด้านข้าราชการ อันประกอบด้วย ประเภท ระดับ และภูมิฐานะของข้าราชการที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสมัครใจของประชาชนในการไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย แตกต่างกัน

ตาราง 15 เปรียบเทียบความแตกต่าง จำนวนร้อยละ ความสมัครใจของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการประเภท ทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง

สมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการประเภท	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทหาร	223	54.10
ตำรวจ	77	18.60
ฝ่ายปกครอง	112	27.10
รวม	412	99.80

หมายเหตุ ไม่ระบุกลุ่ม 1 คน หรือร้อยละ .20

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้สมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย กับข้าราชการประเภท ทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง แตกต่างกันตามสมมุติฐาน และพบว่าประชาชนส่วนใหญ่สมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการทหาร มากที่สุดร้อยละ 54.10 รองลงมาเป็นข้าราชการฝ่ายปกครอง และข้าราชการตำรวจ น้อยที่สุดร้อยละ 18.60 ตามลำดับ

ตาราง 16 เปรียบเทียบความแตกต่างจำนวนร้อยละความสมัครใจของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการระดับ ชั้นสัญญาบัตร ชั้นประทวน และชั้นลูกแก้ว

สมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการประเภท	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชั้นสัญญาบัตร	161	39.10
ชั้นประทวน	116	27.80
ชั้นลูกแก้ว	136	32.90
รวม	412	99.80

หมายเหตุ ไม่ระบุกลุ่ม 1 คน หรือร้อยละ .20

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย กับข้าราชการระดับ ชั้นสัญญาบัตร ชั้นประทวน และชั้นลูกแก้ว แตกต่างกันตาม สมมุติฐาน และพบว่าประชาชนส่วนใหญ่สมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วม กับข้าราชการชั้นสัญญาบัตร มากที่สุดถึงร้อยละ 39.10 รองลงมาเป็นข้าราชการชั้นลูกแก้ว ร้อยละ 32.90 และข้าราชการชั้นประทวน น้อยที่สุดร้อยละ 27.80 ตามลำดับ

ตาราง 17 เปรียบเทียบความแตกต่างจำนวนร้อยละ ความสมัครใจของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดภาคใต้เว้นจังหวัดชายแดนภาคใต้ และจังหวัดอื่น ๆ เว้นภาคใต้

สมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จังหวัดชายแดนภาคใต้	367	88.90
จังหวัดภาคใต้เว้นจังหวัดชายแดนภาคใต้	34	8.20
จังหวัดอื่น ๆ เว้นจังหวัดภาคใต้	11	2.70
รวม	412	99.80

หมายเหตุ ไม่ระบุกลุ่ม 1 คน หรือร้อยละ .20

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้สมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย กับข้าราชการที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดภาคใต้เว้นจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดอื่น ๆ เว้นจังหวัดภาคใต้ ต่างกันตามสมมุติฐานและพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ สมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการ ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้มากที่สุดร้อยละ 88.90 รองลงมาคือจังหวัดภาคใต้เว้นจังหวัดชายแดนภาคใต้ร้อยละ 8.20 และจังหวัดอื่น ๆ เว้นจังหวัดภาคใต้น้อยที่สุดร้อยละ 2.70 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวบรวมจากแบบสอบถามปลายเปิดซึ่งมีคำถาม 4 ข้อ

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับแนวทางการจัดกำลังข้าราชการไปปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย มีผู้ตอบ 130 คน แยกเป็น

1.1 เห็นด้วย จำนวน 124 คน โดยมีเรื่องที่เห็นด้วยสรุปได้ดังนี้

1.1.1 เนื่องจากจะทำให้การก่อการร้ายหมดไป

1.1.2 ประชาชนจะได้มีความอุ่นใจ และปลอดภัย

1.2 ไม่เห็นด้วย จำนวน 6 คน โดยมีเรื่องที่ไม่เห็นด้วยสรุปได้ดังนี้

1.2.1 การจัดข้าราชการที่ไม่รู้ปัญหาเข้ามาปฏิบัติงานในพื้นที่

1.2.2 การข่มขู่ประชาชนของข้าราชการ

2. ท่านคิดว่าสิ่งสำคัญที่ทำให้ประชาชนให้ความร่วมมือหรือไม่ให้ความร่วมมือกับข้าราชการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายมีอะไรบ้าง มีผู้ตอบ 143 คน โดยมีสิ่งที่สำคัญต่อการทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือไม่ให้ความร่วมมือตามลำดับจากมากไปหาน้อยโดยคิดจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อดังนี้

2.1 การปฏิบัติงานของข้าราชการในลักษณะเป็นมิตรเข้าถึงประชาชนเป็นที่พึงของประชาชนได้ และไม่สร้างเงื่อนไขให้เกิดขึ้นในพื้นที่

2.2 ความกลัวจะไม่ปลอดภัยของประชาชน

2.3 การจัดให้มีโครงการพัฒนาหมู่บ้าน และการให้บริการจากข้าราชการ

2.4 การให้ความรู้และแนะนำแนวทางในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับ

ประชาชน

3. ถ้าต้องการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้ายมากขึ้น ข้าราชการควรปรับปรุงในเรื่องอะไรบ้าง มีผู้ตอบ 63 คน โดยมีข้อที่ประชาชนเสนอให้ข้าราชการปรับปรุงในเรื่องดังกล่าวตามลำดับจากมาก ไปหาน้อย โดยคิดจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อดังนี้

3.1 การปฏิบัติตนไม่ให้ประชาชนเดือดร้อน การช่วยเหลือประชาชน การเข้าถึงและใกล้ชิดกับประชาชน และพื้นที่

3.2 การให้ข่าวสาร สร้างความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน

3.3 ความจริงจังในการปฏิบัติงานและไม่แสวงหาผลประโยชน์ในพื้นที่

3.4 การจัดข้าราชการในพื้นที่ และรู้ปัญหา มาปฏิบัติงาน

4. อื่น ๆ ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะของประชาชนมีผู้ตอบ 6 คน ซึ่งมีประเด็นที่เสนอแนะเพิ่มเติมคือ ข้าราชการจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ติดต่อกันเพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจกับข้าราชการ

บทที่ 6

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น ครอบคลุมสาระสำคัญดังนี้ คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมุติฐาน กลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อประมวลปัญหา ข้อเสนอแนะ แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

สมมุติฐาน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านคุณลักษณะประชาชน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านลักษณะข้าราชการ กล่าวคือ

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันประกอบด้วย รายได้ ระดับการศึกษาและสถานภาพในสังคมที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย แตกต่างกันไป
2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของหมู่บ้านที่อยู่อาศัย อันประกอบด้วย ความถี่ในการเคลื่อนไหวหรือปรากฏตัวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) และความสะดวกในการติดต่อกับภายนอกที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ระดับ

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย แตกต่างกัน

3. ปัจจัยด้านข้าราชการ อันประกอบด้วย ประเภท ระดับและภูมิสำเนาของข้าราชการ มีผลต่อความสนใจของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นหัวหน้าครอบครัวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน และแต่ละชั้นเลือกมา 25% โดยชั้นที่ 1 สุ่มตัวอย่างอำเภอในแต่ละจังหวัด ชั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างหมู่บ้านในแต่ละอำเภอ และชั้นที่ 3 สุ่มตัวอย่างครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้าน การสุ่มตัวอย่างในแต่ละขั้นตอนในวิธีจับสลากแบบไม่ใส่กลับ เว้นขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างครัวเรือน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญได้กลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครอบครัว และผู้นำหมู่บ้าน ในการวิจัยจำนวน 454 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม 1 ชุด โดยออกข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามที่ต้องการจะวัด เพื่อประเมินการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ
2. แบบสอบถามวัดระดับ ของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย
3. ความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อหาหนทางในการเสริมสร้างให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ผู้ช่วยสำหรับเก็บข้อมูล 9 คน โดยคัดเลือกผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และสามารถพูดภาษามลายูท้องถิ่นได้ แล้วนำแบบสอบถามไปอธิบายทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัย การทำความเข้าใจกับแบบสอบถามให้ชัดเจน และวิธีการในการเก็บข้อมูล โดยแบ่งความรับผิดชอบในการเก็บข้อมูลให้ผู้ช่วยหมู่บ้านละ 1 คน โดยผู้ช่วยนำแบบ

สอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 454 ชุด และผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาและมีความ
สมบูรณ์เพียง 413 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 90.97

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการเก็บข้อมูล และตรวจให้คะแนนเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์
ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS เพื่อหาค่าต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ✓

1. คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. คำนวณหาค่าไคสแควร์ (Chi-Square) และค่าเอฟ (F-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างของ
การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย
3. เปรียบเทียบพหุคูณ (Post Hoc Multiple Comparisons) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทีละคู่
ในกรณีที่พบว่ามีความสำคัญโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheff)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพ และลักษณะพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามปรากฏว่า
กลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 413
คน เป็นชาย 344 คน คิดเป็นร้อยละ 83.30 เป็นหญิง 69 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 ศาสนาที่ผู้
ตอบแบบสอบถามนับถือมีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 356
คน คิดเป็นร้อยละ 86.20 นับถือศาสนาอิสลาม อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 มีอายุไม่เกิน 29 ปี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50
มีอายุ 30-29 ปี จำนวน 112 คนคิดเป็นร้อยละ 27.10 มีอายุ 40-49 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อย
ละ 11.90 มีอายุ 50 ปีขึ้นไป รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ
56.90 มีรายได้น้อยกว่า 3,000 บาทต่อเดือน จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 33.40 มีรายได้
3,000-6,000 บาทต่อเดือน และจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.40 มีรายได้มากกว่า 6,000 บาท
ต่อเดือน ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 314 คน คิดเป็น ร้อยละ 76.00
จบการศึกษาชั้นสูงสุดไม่เกินชั้นประถมศึกษา จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 จบการ
ศึกษาชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 จบการศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา
สถานภาพในสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30 มีสถานภาพใน

สังคมเป็นผู้นำหมู่บ้าน จำนวน 354 คน คิดเป็นร้อยละ 85.70 มีสถานภาพในสังคมเป็นประชาชนทั่วไป ความถี่ในการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ในหมู่บ้านที่อยู่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีความถี่ในการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย(ขจก.) ปอยเป็นประจำ จำนวน 382 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50 อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีความถี่ในการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ไม่บ่อยนาน ๆ สักครั้ง การข่มขู่ทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ในหมู่บ้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามอาศัยอยู่ จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 47.70 อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการข่มขู่ทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 52.30 อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่ไม่มีการข่มขู่ทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.)ความสะดวกในการติดต่อกับภายนอกของหมู่บ้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามอาศัยอยู่ จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 38.70 อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่สามารถติดต่อกับภายนอกได้สะดวก จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 61.00 อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่สามารถติดต่อกับภายนอกไม่สะดวก

2. ผลการประเมินระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปรากฏผลคือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.32$)

3.เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านรายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพในสังคม ความถี่ในการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ในหมู่บ้านที่อยู่อาศัย ระดับความปลอดภัยในหมู่บ้านที่อยู่อาศัย ความสะดวกของหมู่บ้านที่อยู่อาศัยในการติดต่อกับภายนอก ความสมัครใจของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการตาม ประเภท ระดับ ภูมิฐานะของข้าราชการ เพื่อทดสอบ สมมุติฐานของการวิจัย ปรากฏผลดังนี้

3.1 การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างผู้มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท 3,000-6,000 บาท และมากกว่า 6,000 บาท พบว่าประชาชนที่มีรายได้ 6,000 บาท และ 3,000-6,000 บาท มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย อยู่ในระดับสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีรายได้ 3,000-6,000 บาท กับประชาชนที่มีรายได้มากกว่า 6,000 บาท ไม่พบความแตกต่าง จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3.2 การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างผู้มีระดับการศึกษาไม่

เกินชั้นประถมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาและสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาและสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายอยู่ในระดับสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนประชาชนที่มีการศึกษาชั้นมัธยมศึกษากับประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาไม่พบความแตกต่าง จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3.3 การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างผู้ที่มีสถานภาพในสังคมเป็น ผู้นำหมู่บ้านกับประชาชนทั่วไป พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($P = .0000$) จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3.4 การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างผู้อาศัยในหมู่บ้านที่มีความถี่ในการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ปอยเป็นประจำ กับไม่บ่อยนาน ๆ สักครั้ง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($P = .03399$) จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3.5 การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างผู้ที่อาศัยในหมู่บ้าน ที่มีการชุมนุมหรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) กับไม่มีการชุมนุมทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($P = .19978$) จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3.6 การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างผู้ที่อาศัยในหมู่บ้านที่สามารถติดต่อกับภายนอกได้สะดวกกับไม่สะดวก พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($P = .0000$) จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3.7 ความสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับข้าราชการประเภท ทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครองพบว่าประชาชนสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับการข้าราชการทหารมากที่สุด (ร้อยละ 54.00) รองลงมาเป็นข้าราชการฝ่ายปกครอง (ร้อยละ 27.10) และข้าราชการตำรวจ (ร้อยละ 27.10) ตามลำดับ จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3.8 ความสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับข้าราชการ ระดับชั้นสัญญาบัตร ชั้น

ประทวน และชั้นลูกแถว พบว่าประชาชนสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับการชำระค่าธรรมเนียมมากที่สุด (ร้อยละ 39.00) รองลงมาเป็นการชำระชั้นลูกแถว (ร้อยละ 32.90) และชั้นประทวน (ร้อยละ 32.90) ตามลำดับ

3.9 ความสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับข้าราชการที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดภาคใต้ซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ และจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งอยู่นอกเขตภาคใต้ พบว่าประชาชนสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับการชำระค่าธรรมเนียมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มากที่สุด (ร้อยละ 88.90) รองลงมาเป็นการชำระค่าธรรมเนียมในพื้นที่ภาคใต้ซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ร้อยละ 8.20) และข้าราชการที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ภาคใต้ (ร้อยละ 2.71) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ประมวลปัญหา และข้อเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้สรุปผลได้ดังนี้

1. สอบถามประชาชนว่าเห็นด้วยหรือไม่ กับแนวทางการจัดกำลังข้าราชการไปปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผู้ตอบ 130 คน โดย 124 คน เห็นด้วยเนื่องจากจะสามารถทำให้การก่อการร้ายหมดไปและประชาชนจะได้มีความอุ่นใจ ปลอดภัย มีผู้ตอบ 6 คน ไม่เห็นด้วยในกรณีที่จัดข้าราชการที่ไม่รู้ปัญหาเข้ามาปฏิบัติงานในพื้นที่และการข่มขู่ประชาชนของข้าราชการ

2. สอบถามความคิดของประชาชนว่า สิ่งสำคัญที่ทำให้ประชาชนให้ความร่วมมือหรือไม่ให้ความร่วมมือกับข้าราชการว่ามีอะไรบ้าง มีผู้ตอบ 143 คน โดยรวบรวมจัดหมวดหมู่แล้วสรุปได้คือ สิ่งสำคัญต่อการทำให้ประชาชนร่วมมือหรือไม่ร่วมมือกับข้าราชการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ตามลำดับจากมากไปหาน้อยของจำนวนผู้ตอบดังนี้

2.1 การปฏิบัติงานของข้าราชการในลักษณะเป็นมิตรเข้าถึงประชาชน เป็นที่พึงของประชาชนได้ และไม่สร้างเงื่อนไขให้เกิดขึ้นในพื้นที่

2.2 ความกลัวจะไม่ปลอดภัยของประชาชน

2.3 การจัดให้มีโครงการพัฒนาหมู่บ้าน และการให้บริการจากข้าราชการ

2.4 การให้ความรู้ และแนะนำแนวทาง ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

3. สอบถามเกี่ยวกับถ้าต้องการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายให้มากขึ้น ข้าราชการควรปรับปรุงในเรื่องอะไรบ้าง มีผู้ตอบ 63 คน สรุปข้อเสนอของประชาชนที่ต้องการให้ข้าราชการปรับปรุงตามลำดับจากมากไปหาน้อยของจำนวนผู้ตอบดังนี้

3.1 การปฏิบัติตนไม่ให้ประชาชนเดือดร้อน ช่วยเหลือ เข้าถึงและใกล้ชิดกับประชาชนและพื้นที่

3.2 การให้ข่าวสาร สร้างความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน

3.3 ความจริงจังในการปฏิบัติงาน และไม่แสวงหาผลประโยชน์ในพื้นที่

3.4 การจัดข้าราชการในพื้นที่และรู้ปัญหา มาปฏิบัติงาน

4. อื่น ๆ ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะของประชาชนมีผู้ตอบ 6 คน โดยมีประเด็นที่เสนอแนะเพิ่มเติมคือ ข้าราชการจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ติดต่อกัน เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจ

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังไม่มีผู้ใดศึกษาวิจัยมาก่อน และการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายโดยรวม ทั้งต้องการที่จะศึกษาถึงความแตกต่างของระดับของการมีส่วนร่วมตามปัจจัยคุณลักษณะประชาชน ปัจจัยสภาพแวดล้อม และปัจจัยลักษณะของข้าราชการ โดยคุณลักษณะของประชาชนจะจำแนกตามรายได้ ระดับการศึกษาและสถานภาพในสังคม ด้านสภาพแวดล้อมจำแนกตามความถี่ในการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ชจก.) ระดับความปลอดภัยในหมู่บ้าน และความสะดวกในการติดต่อกับภายนอก คุณลักษณะของข้าราชการจำแนกตามประเภท ระดับ และภูมิลำเนา

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายอยู่ในระดับต่ำโดยมีคะแนนเฉลี่ย = 2.32

ผู้วิจัยมีความเห็นดังต่อไปนี้คือ การที่กลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายอยู่ในเกณฑ์ระดับต่ำ ซึ่งจากที่ผู้วิจัยเคยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านนี้มาและจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างบางคนแล้วผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคทำให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายอยู่ในระดับต่ำสาเหตุเนื่องมาจาก

1. ความกลัวที่จะได้รับอันตราย หรือความไม่มั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินว่าหลังจากที่ให้ความร่วมมือกับข้าราชการแล้ว หากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ซึ่งมีบางส่วนเป็นผู้มีญาติที่น้อง และได้วางแหล่งข่าวไว้ในหมู่บ้าน ทราบเรื่องเข้าจะมาทำอันตรายต่อผู้เข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการอีกทั้งไม่มีความมั่นใจในตัวข้าราชการไม่ว่าจะเป็นฝ่ายทหารฝ่ายตำรวจ และฝ่ายปกครองจะสามารถให้ความคุ้มครองความปลอดภัยได้เนื่องจากข้าราชการไม่สามารถอยู่กับประชาชนได้ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ประชาชนส่วนใหญ่จึงวางตัวเฉยไม่ยอมไปยุ่งหรือเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

2. การที่ประชาชนซึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ส่วนใหญ่มีเชื้อสายมลายู นับถือศาสนาอิสลามเหมือนกับขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) และแตกต่างกับข้าราชการที่ไปปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ซึ่งส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จึงความรู้สึกเป็นพรรคพวกเดียวกัน ซึมซับความเข้าใจในความรู้สึก ขนบธรรมเนียมประเพณีและสื่อสารความเข้าใจกับขบวนการโจรก่อการร้าย(ขจก.) ได้มากกว่าข้าราชการ จึงทำให้ไม่ยอมเข้ามามีส่วนร่วมร่วมกับข้าราชการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

3. การปฏิบัติต่อประชาชนของข้าราชการที่ไปทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่ในอดีตถึงปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นการทำร้ายร่างกาย ประชาชนผู้ไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายหรือการสร้างเงื่อนไขต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นกับประชาชนในหมู่บ้านก็ดี สร้างภาพความหวาดกลัวและไม่มั่นใจต่อข้าราชการ ไม่ยอมรับและเข้าใจต่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณีของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ดี ทำให้ไม่ยอมมาใกล้ชิด และติดต่อกับข้าราชการ จึงทำให้ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายน้อย

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประชาชนกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จำแนกตาม ลักษณะของประชาชน ประกอบด้วย รายได้ ระดับการศึกษาและสถานภาพในสังคม จำแนกตามลักษณะสภาพแวดล้อมของหมู่บ้านที่อยู่อาศัยประกอบด้วย ความถี่ในการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ระดับความปลอดภัยในหมู่บ้าน และความสะดวกในการติดต่อกับภายนอก จำแนกตามลักษณะข้าราชการ ซึ่งประกอบด้วย ประเภท ระดับ และภูมิลำเนา ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันคือ ต่ำกว่า 3,000 บาท 3,000-6,000 บาท มากกว่า 6,000 บาท พบว่ามีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ประชาชนที่มีรายได้มากกว่า 6,000 บาท และ 3,000-6,000 บาท มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย อยู่ในระดับสูงกว่า

ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีรายได้ 3,000-6,000 บาท กับประชาชนที่มีรายได้มากกว่า 6,000 บาท ไม่พบความแตกต่าง จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้มีรายได้น้อยมีความลำบากไม่มีกำลังใจที่จะเข้าร่วมในงานของส่วนรวม เวลาส่วนใหญ่มักจะถูกใช้ไปในการหาเลี้ยงชีพ การที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายก็เกิดขึ้นได้ยากหรือหากเกิดขึ้นก็มักจะขาดความต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเมย์ (May) (อ้างใน แนว โสติพิพันธ์ 2534 :96) ได้วิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของบุคคลนั้นมีปัจจัยเกี่ยวข้องคือสถานภาพทางเศรษฐกิจโดยผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ จะเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ น้อยกว่าบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูง และลัดดาวัลย์ อนุกุล (2525 : 40) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมในกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ พบว่าผู้ที่มีรายได้สูงเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมสงเคราะห์มากกว่าผู้มีรายได้ต่ำ

2. การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน คือ ระดับไม่เกินชั้นประถมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา และสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ประชาชนที่มีการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา และสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย อยู่ในระดับสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาชั้นประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนประชาชนที่มีการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา และประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาไม่พบความแตกต่าง จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนที่ได้รับการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษาซึ่งถือว่ามีการศึกษาต่ำ อาจจะไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย จึงอาจมองไม่เห็นประโยชน์ ในการเข้าร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย จึงทำให้ไม่อยากเข้าไปมีส่วนร่วมหรือหากมีส่วนร่วมก็อาจจะดำเนินการไม่จริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บราวน์ (Brown) (อ้างใน แนว โสติพิพันธ์, 2534 :56) ที่ได้วิจัยพบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างแข็งขันและไม่แข็งขัน มักมีการศึกษาแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีการศึกษาสูงมักจะเข้าร่วมกิจกรรมอย่างแข็งขันมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ

3. การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีสถานภาพในสังคมต่างกันคือ เป็นผู้นำหมู่บ้านและเป็นประชาชนทั่วไป พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($P = .0000$) จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเป็นผู้นำหมู่บ้าน ถือเป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัยภายในหมู่บ้านหากการก่อการร้ายเกิดขึ้นภายในหมู่บ้าน ถือเป็นการรับผิดชอบของผู้นำหมู่บ้าน

บ้าน ผิดกับผู้ที่ เป็นประชาชนทั่วไป ซึ่งไม่ต้องรับผิดชอบในส่วนนี้ อีกทั้งการเป็นผู้นำหมู่บ้านเป็น ผู้ที่จะต้องเป็นตัวแทนของประชาชนในการติดต่อกับราชการ มีโอกาสได้เข้ารับการฝึกอบรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับข้าราชการอยู่เป็นประจำ จึงทำให้เป็นผู้ที่มีความรู้ มีโลกทัศน์ไกลและกว้างกว่าประชาชนทั่วไป ทำให้มองเห็นวัตถุประสงค์และความจำเป็นที่จะต้องช่วยเหลืองานของทางราชการในการพัฒนาหมู่บ้าน และการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประชาชน ที่มีสถานภาพในสังคม เป็นผู้นำหมู่บ้านกับประชาชนที่มีสถานภาพในสังคมเป็นประชาชนทั่วไปมีความแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จอห์น วุฒิกรรมรักษา (2526 : 144-115) ซึ่งศึกษาวิจัยปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม ที่มีผลต่อการเข้าร่วมของประชาชนในโครงการสร้างในชนบทศึกษาเฉพาะกรณีโครงการที่ได้รางวัลดีเด่นของตำบลคุ้งพยอม จังหวัดราชบุรี พบว่าผู้ที่ เป็นผู้นำท้องถิ่นมีปริมาณการเข้าร่วมมากกว่าประชาชนธรรมดา

4. การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประชาชน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ปอยเป็นประจำ และมีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ไม่บ่อยนาน ๆ สักครั้ง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($P = .3399$) จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเคลื่อนไหวหรือปรากฏตัวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) มีผลถึงความรู้สึกของประชาชนในเรื่องความกลัวจะไม่ปลอดภัย หากเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย และขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ทราบเข้า ซึ่งเหตุผลและเงื่อนไขดังกล่าวจึงทำให้ประชาชนไม่อยากจะเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ของประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ปอยเป็นประจำกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ไม่บ่อยนาน ๆ สักครั้งแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกันที่ผู้วิจัยได้พบเห็นและทราบด้วยตนเองจากประสบการณ์ ในการเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

5. การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) และที่ไม่มีการข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ($P = .19978$) จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการทำร้ายร่างกาย ทรัพย์สินหรือข่มขู่ประชาชนของขบวนการโจรก่อการ

ร้าย (ขจก.) มิได้มีผลทำให้เกิดความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลดังนี้

5.1 ปัจจุบันในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย หน่วยราชการได้ส่งกำลังเข้าไปปฏิบัติหน้าที่พิทักษ์ ประชาชน และทรัพย์สิน ทำให้ประชาชนลดความหวาดกลัวต่อขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ลงเป็นอันมาก ถึงแม้ว่าจะได้รับการข่มขู่ทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้ายก็ตาม

5.2 ปัจจุบันในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ที่ทำการศึกษาวิจัยเริ่มมีการจัดระบบป้องกันภัยที่ได้ผล มีการนำโครงการหมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันหมู่บ้าน (อพป.) ไปดำเนินการในบางหมู่บ้านซึ่งเป็นไปในลักษณะประชาชนได้ร่วมมือช่วยเหลือกันเอง ในการป้องกันภัยจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ทำให้ถึงแม้ว่าขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) จะทำร้ายร่างกายและข่มขู่ก็ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

6. การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่สามารถติดต่อกับภายนอกได้สะดวก และติดต่อกับภายนอกได้ไม่สะดวก พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P = .01056$) จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การติดต่อกับภายนอกของหมู่บ้านที่ประชาชนอยู่อาศัยมีผลถึงการพบปะ ติดต่อกับและร่วมมือกับข้าราชการคือ ถ้าจากหมู่บ้านที่ประชาชนอยู่อาศัยสามารถเดินทางติดต่อกับภายนอกได้สะดวก ประชาชนและข้าราชการก็จะสามารถเดินทางไปพบปะติดต่อกับและร่วมมือกันได้มากขึ้นแต่หากถนนหนทางจากหมู่บ้านที่ประชาชนอยู่อาศัยมีความไม่สะดวกที่จะติดต่อกับภายนอก ก็จะมีผลถึงการเดินทางของประชาชนออกมาภายนอก หรือหมู่บ้านหรือการเดินทางของข้าราชการเข้าไปในหมู่บ้าน ซึ่งก็จะกระทำได้ยากลำบากมากกว่าทำให้โอกาสที่ประชาชนจะได้พบปะ ติดต่อกับและร่วมมือกับข้าราชการมีน้อยลง จึงทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่ติดต่อกับภายนอกได้สะดวกและประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่ติดต่อกับภายนอกได้ไม่สะดวก มีความแตกต่างกัน

7. ความสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วม ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กับข้าราชการทหาร ตำรวจและฝ่ายปกครองพบว่า ประชาชนสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามกับข้าราชการตามประเภทดัง

กล่าว แตกต่างกัน กล่าวคือ ประชาชนสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับการราชการทหารมากที่สุด รองลงมาเป็นการฝ่ายปกครอง และราชการตำรวจตามลำดับ จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้จากสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน และจากประสบการณ์ของผู้วิจัย ในการปฏิบัติงานในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) เกือบทั้งหมดเป็นหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลจากศูนย์กลางที่ตั้งของส่วนราชการ สภาพแวดล้อมรอบหมู่บ้านเป็นพื้นที่ป่าเขา ไม่มีรถประจำทางวิ่งผ่าน ราชการที่ปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านดังกล่าวอยู่ประจำ ส่วนใหญ่จะเป็นข้าราชการทหารและมีข้าราชการฝ่ายปกครอง คือ อาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) อยู่เพียงเล็กน้อย และบางหมู่บ้านเท่านั้นข้าราชการอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นตำรวจ ฝ่ายปกครองอื่น ๆ จะเข้าไปปฏิบัติงานในหมู่บ้านดังกล่าวเป็นครั้งคราวนาน ๆ สักครั้ง ไม่อยู่เป็นประจำ ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านดังกล่าวมีโอกาสที่จะพบปะพูดคุย ค้นเคย และสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการทหาร มากกว่าข้าราชการฝ่ายปกครอง และราชการตำรวจ ตามลำดับ

8. ความสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วม ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กับข้าราชการระดับชั้นสัญญาบัตร ระดับชั้นประทวน และระดับชั้นลูกแถว พบว่าประชาชนสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับการราชการแตกต่างกัน โดยสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับการราชการชั้นสัญญาบัตรมากที่สุด รองลงมาเป็นการชั้นลูกแถว และข้าราชการชั้นประทวน ตามลำดับ จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนเห็นว่าข้าราชการระดับสัญญาบัตร เป็นกลุ่มที่บทบาทในหน่วยงานมีอำนาจหน้าที่ ควบคุมบังคับบัญชา ข้าราชการชั้นประทวน และชั้นลูกแถวอีกชั้นหนึ่ง ตลอดจนมีอำนาจในการกำหนดนโยบาย แนวทางและวิธีปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ได้ ถ้าเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการชั้นสัญญาบัตรแล้ว สามารถทำและเสนอแนะแนวทางต่าง ๆ ซึ่งสามารถจะมีผลในทางปฏิบัติและสามารถพึ่งพาอาศัยขอความช่วยเหลือได้มากกว่าข้าราชการระดับชั้นประทวนและชั้นลูกแถว ส่วนที่ประชาชนสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับการราชการชั้นลูกแถวรองลงมาจากชั้นสัญญาบัตรนั้นอาจเป็นเพราะว่าข้าราชการชั้นลูกแถวไม่ว่าจะเป็นพลทหารก็ดี จะเป็นอาสาสมัครรักษาดินแดนก็ดี ส่วนใหญ่แล้วเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากบุคคลที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นับถือศาสนาอิสลาม สภาพความเป็นจริงจากประสบการณ์ของผู้วิจัยประชาชนส่วนใหญ่จะถือว่าเป็นลูกเป็นหลานสามารถสื่อความหมายพูดจาเข้าใจกับประชาชนได้ดีกว่าข้าราชการชั้นสัญญาบัตร และชั้นประทวน

9. ความสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วม ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของ ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กับข้าราชการที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดภาคใต้เว้นจังหวัดชายแดนภาคใต้ และจังหวัดอื่น ๆ เว้นภาคใต้ พบว่าประชาชนสมัครใจ เข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการแตกต่างกันโดยสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการที่มีภูมิลำเนา อยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มากที่สุด รองลงมาเป็นข้าราชการที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ภาค ใต้เว้นจังหวัดชายแดนภาคใต้ และจังหวัดอื่น ๆ เว้นภาคใต้ตามลำดับ จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าข้าราชการที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็น บุคคลที่รู้เข้าใจและสัมผัสกับขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน พื้นที่มากกว่าข้าราชการจากที่อื่น ๆ และประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นพรรคพวกเดียวกัน ทำให้ เกิดความไว้วางใจในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ จะมีผลต่อความสำเร็จของการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายเป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้ข้าราชการไม่ดำเนินงานในลักษณะโดดเดี่ยว ประชาชนจะคอยช่วยเหลือ เป็นหูเป็นตาหาข่าวให้กับข้าราชการ ทำให้ข้าราชการได้ข่าวสารเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของ ขบวนการโจรก่อการร้าย(ขจก.) ซึ่งจะทำให้การดำเนินการปราบปรามมีประสิทธิภาพ และ ประชาชนเองก็จะมีความรู้สึกว่า ตนเองมีความเป็นเจ้าของในงานป้องกันและปราบปรามการก่อ การร้าย มีโอกาสร่วมคิด ร่วมวางแผน และเสนอแนะการดำเนินงาน จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำ ให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายทั้งระดับปฏิบัติการ และระดับ กำหนดนโยบายได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย เพื่อที่จะได้พิจารณาหาแนวทาง ปรับปรุงแก้ไขแนว ทิศทางการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ มีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายดังนี้คือ

1. ผลการวิจัยออกมาในลักษณะว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบ ปรามการก่อการร้าย ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ รัฐบาลและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้าย ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรจะให้ความสำคัญในประเด็น การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกำหนดนโยบาย แนวทาง และมาตรการเพื่อหาแนวทางเสริม สร้างและดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมกับข้าราชการ ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการ

ร้ายให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายก็คือประชาชน กล่าวคือ ถ้าประชาชนช่วยเหลือและให้ความร่วมมือกับข้าราชการงานป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายก็จะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในทางกลับกันถ้าประชาชนอยู่เฉย ๆ หรือช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือกับขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) การก่อการร้ายก็จะสำเร็จผลอย่างมีประสิทธิภาพและการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายก็จะล้มเหลวโดยสิ้นเชิง ตามที่ รร.เสธ.ทบ. (2530: 11-1) ได้กล่าวไว้ว่า "ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายคือ ประชาชน" และตามที่กองกิจการพลเรือน พตท.43 (2637 : 1) ได้กล่าวเกี่ยวกับประเด็นนี้ไว้ว่า "ปัจจัยชี้ขาดของการแก้ปัญหาการใช้ความรุนแรง ไม่ว่าแบบใดอยู่ที่มวลชนอยู่ข้างเจ้าหน้าที่"

2. รัฐบาลและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรจะได้นำเอาข้อเสนอของประชาชนจากผลการวิจัย ในประเด็นการประมวลปัญหา และข้อเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดหน่วยงาน และข้าราชการไปปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานจากประชาชนให้มากยิ่งขึ้น โดยข้อเสนอของประชาชนที่ต้องการให้ข้าราชการปรับปรุง โดยสรุปดังนี้

2.1 ข้าราชการจะต้องปฏิบัติตน ในลักษณะไม่ให้ประชาชนเดือดร้อน ช่วยเหลือเข้าถึง และใกล้ชิดกับประชาชนและพื้นที่

2.2 ข้าราชการจะต้องให้ข่าวสาร สร้างความเข้าใจ และรับฟังข้อคิดเห็นจากประชาชน

2.3 ข้าราชการจะต้องมีความจริงจังในการปฏิบัติงาน และไม่แสวงหาประโยชน์ในพื้นที่

2.4 ควรจัดข้าราชการที่มีภูมิสำเนาอยู่ในพื้นที่ และรู้ปัญหา ขนบธรรมเนียม ของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มาปฏิบัติ และจะต้องอยู่ปฏิบัติงานในพื้นที่ติดต่อกัน เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจในการเข้าไปให้ความร่วมมือ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลควรจะใช้ภาษามลายูท้องถิ่นกำกับไว้ด้วย ทั้งนี้เพื่อประกันความคลาดเคลื่อนในการตอบแบบสอบถามของประชาชน ที่ไม่เข้าใจภาษาไทย ซึ่งมีอยู่มากพอสมควร

2. ควรจะวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้พื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายเพียงหมู่บ้านเดียว และเข้าไปอาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ในช่วงระยะเวลาหนึ่งที่นานพอสมควร

3. ควรจะได้นำปัจจัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านประชาชน ปัจจัยด้านข้าราชการ ที่ไม่ได้ศึกษาไว้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เช่น ศาสนาที่ประชาชน และข้าราชการนับถือ ความยาวนานในการอาศัยอยู่ในหมู่บ้านของประชาชนและความยาวนานในการปฏิบัติงานของข้าราชการเป็นต้นว่าจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้มากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

เอกสารทางราชการ

- การพัฒนาชุมชน กรม. รายงานการวิจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กรสตรีในการพัฒนาชุมชน ศึกษาเฉพาะกรรมการพัฒนาสตรี ในการพัฒนาสตรีระดับหมู่บ้าน (กพสม.) กรุงเทพฯ 2539
- กองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ 43. แผนงานรักษาความมั่นคงภายใน ปี 2538 ทท.4 และ กอ.รมน.ภาค 4. จังหวัดชายแดนภาคใต้กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป 2536
- โรงเรียนเสนาธิการทหารบก. การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ กรุงเทพฯ โรงพิมพ์โรงเรียนเสนาธิการทหารบก 2536
- ศูนย์อำนวยการบริการจังหวัดชายแดนภาคใต้. เอกสารประกอบการประชุมพิเศษ โครงการ ประชุมพิเศษพนักงานเทศบาล พนักงานรัฐวิสาหกิจ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้, 2533
- ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. แผนพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในช่วงแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539)
- สภาความมั่นคงแห่งชาติ. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ มปท. 2533

หนังสือภาษาไทย

- ขจักษณ์ บุรุษพัฒน์. ไทยมุสลิม กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์แพรววิทยา 2519
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. การบริหารงานพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์ 2527
- จ่านงค์ อภิวัดนสิทธิ์. ประวัติแนวคิดทางสังคม กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์ 2524
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาศูนย์ศึกษา นโยบายสาธารณสุข กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยมหิดล 2527
- ปิยนาด บุนนาค. "ระบุน้ำราชการภาคใต้ปฏิบัติสวนนโยบาย" หน้า 112 (เมษายน 2534)
- ประคอง วรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย 2538
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ เจริญผล 2531

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท กรุงเทพฯ โรงพิมพ์

อนุเคราะห์ไทย 2526

วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย กรุงเทพฯ บริษัทโรงพิมพ์

ไทยวัฒนาพานิช จำกัด 2530

เสาวณีย์ จิตต์หมวด. กลุ่มชาติพันธุ์ : ชาวไทยมุสลิม กรุงเทพฯ กองทุนสง่ารัฐฉิมพร 2531

สุรพล กาญจนจิตรา. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ กรมพัฒนา
ชุมชน 2534

อาภรพันธ์ จันทร์สว่าง. การพัฒนามูลคณากรกลุ่มและชุมชน กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2525

อารง สุทธาศาสตร์. ปัญหาความขัดแย้ง 4 จังหวัดภาคใต้ กรุงเทพฯ กรุงเทพมหานครพิมพ์ 2519

อุทัย หิรัญโต. เทคนิคการบริการ กรุงเทพฯ โอเคียนสโตร์ 2525

วิทยานิพนธ์

กรรณิกา ชมดี. "การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณี

โครงการสารภี ต.ท่าช้าง อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ 2524)

จ่านงค์ ไพโรจน์. "การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการสันตินิมิตร ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากนั้ง

จังหวัดนครศรีธรรมราช" (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อ

การพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2533)

ถอ้าน วุฑฒิกรรรักษา. "ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของ

ประชาชนในโครงการสร้างงานในชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการที่ได้รับรางวัลดีเด่น

ของ ตำบลทุ่งพยอม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2526)

ทิพย์วรรณ สุขสุพันธ์. "ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิก กองทุนยา

และเวชภัณฑ์ประจำหมู่บ้านใน จังหวัดนราธิวาส" (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์ มหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาเพื่อการพัฒนาชุมชน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)

แนว โสทธิพันธ์. "การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนของประชาชนในชนบท : ศึกษา

เฉพาะกรณีในพื้นที่ จังหวัดสงขลา" (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชา

ศึกษาศาสตร์ เพื่อการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2534)

- ศักดิ์วาลย์ อนุกุล. "ปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม
สงเคราะห์ของสตรีอาสาสมัคร" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ 2522)
- สุจินต์ ดาววีระกุล. "ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้าน : ศึกษา
เฉพาะกรณีหมู่บ้านชนะเลิศการประกวด หมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัด ของจังหวัดนคร
สวรรค์ ประจำปี พ.ศ.2527" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ 2527)
- สุทธิพงษ์ แสงมณี. "ความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการปฏิบัติงาน ของ
พัฒนากรในท้องถิ่น 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้" (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2524)
- สมคิด ภัคดี. "ความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
ที่มีต่อการปฏิบัติงานของโครงการเพื่อความหวังใหม่
(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
เพื่อการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2536)
- อาคม ใจแก้ว. การนำนโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาปัจจัย
ที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ" (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ตามหลักสูตร
ปริญญาพัฒนบริหารศาสตร์ (การบริหารพัฒนา) คณะรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ 2534)
- อนุภรณ์ สุวรรณสิทธกร รอ . "การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสภาตำบลต่อโครง
การสร้างงานในชนบท(กสช.)ปี 2528 อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น"
(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)
- อรพินท์ สุทธิพันธ์. "ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน
เกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้" (วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2533)

หนังสือภาษาอังกฤษ

- Chapin, F.S. " Social Participation and Social Intelligence" in Delbert and Miller.
Handbook of Research Design and Social Measurement. 3rd ed. New York :
Longman, 1977
- Harold, F. A Community Study in Thailand. Locust Valley : J.J. Augus, Inc., 2949
- Kasperson, R.E. and Breitbank M. Participation, decentralization and Advocacy ✓

Planning Resource paper No 25. Washington D.C : Association of American Geographers, 1969

Kufman, Harold F. Participation Organization Activities in Selected Kentucky Localities. Agricultural Experiment Station Bulletin 1949

Rogers, Everett M. and Shoemaker Floyd F. "Communication and Innovation : A Cross Cultural Approach .2nd ed New York : The Free Press 1971

ภาคผนวก ก.

ตาราง 18 แสดงค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถาม ตอนที่ 2
วัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อที่	ค่าที (T - test)	หมายเหตุ
14.	2.00	เกณฑ์ใช้ได้
15.	2.78	เกณฑ์ใช้ได้
16.	2.80	เกณฑ์ใช้ได้
17.	1.25	เกณฑ์ใช้ไม่ได้แต่ผู้วิจัยคงเอาไว้เนื่องจากเห็นว่าเป็นข้อที่มีความสำคัญต่อการวิจัยและได้ปรับปรุงข้อความให้มีความชัดเจนมากขึ้น
18.	2.04	เกณฑ์ใช้ได้
19.	2.00	เกณฑ์ใช้ได้
20.	2.78	เกณฑ์ใช้ได้
21.	3.97	เกณฑ์ใช้ได้
22.	2.18	เกณฑ์ใช้ได้
23.	2.14	เกณฑ์ใช้ได้
24.	3.23	เกณฑ์ใช้ได้

ภาคผนวก ข.

ตาราง 19 แสดงผลการลงคะแนนของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 โดยใช้

กับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 30 คน

ข้อที่ คนที่	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	$\sum x_{ow}$
1.	1	2	1	2	1	2	2	2	3	1	3	20
2.	1	2	1	1	1	2	2	2	2	2	2	18
3.	1	2	1	1	1	2	2	2	2	2	2	18
4.	1	2	2	2	1	2	3	2	2	2	2	21
5.	1	2	3	4	1	2	2	2	2	2	2	23
6.	1	2	3	3	1	3	3	1	1	2	3	23
7.	3	3	1	4	4	3	3	2	1	1	3	28
8.	2	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1	14
9.	2	3	1	1	1	1	3	4	3	2	2	23
10.	1	3	2	1	3	2	1	3	3	1	1	21
11.	3	2	2	3	2	3	2	3	2	1	1	24
12.	1	2	1	1	1	2	2	2	2	2	2	19
13.	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	32
14.	3	2	3	1	3	3	2	2	2	2	3	26
15.	4	2	2	2	1	1	4	3	2	2	2	25
16.	1	2	2	2	1	3	3	3	1	1	4	23
17.	1	3	4	3	1	1	3	4	4	2	2	28
18.	1	1	1	3	1	1	1	1	3	1	3	17
19.	1	1	1	3	1	1	1	1	3	1	3	17
20.	1	1	3	3	4	4	1	1	3	2	2	25
21.	1	1	1	3	1	1	1	1	2	1	1	14
22.	1	3	3	3	3	1	3	3	1	1	3	25
23.	2	1	1	1	2	3	3	3	2	2	1	21
24.	1	1	2	3	1	3	3	2	2	1	3	22
25.	1	1	3	3	1	2	3	1	1	4	3	23
26.	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	2	14

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่ ตอนที่	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	$\sum x_{row}$
27.	2	2	3	1	1	3	3	1	2	1	1	26
28.	1	1	2	3	1	1	2	2	1	1	1	16
29.	1	2	1	1	2	1	1	1	3	2	4	19
30.	2	2	1	1	2	1	2	1	1	2	1	16
$\sum X_{column}$	46	57	56	66	50	59	66	60	62	51	66	xt=641
x 2	92	125	130	174	102	139	168	146	146	93	170	x 2 t=1485

วิธีการคำนวณหาความเชื่อถือของแบบสอบถามทั้งฉบับ

จากตารางลงคะแนน จำนวน 11 ข้อ (ข้อ 14 - 24) ผู้ลงคะแนน 30 คน

1. หาผลบวกกำลังสองทั้งหมด (Sum Squares Total) จากสูตร

$$SS_{\text{total}} = \sum x^2_{t} - \frac{(\sum x_{t})^2}{nk} = 1485 - \frac{(641)^2}{30(11)} = 239.91$$

2. หาผลบวกกำลังสองระหว่างข้อ (Sum Squares between Item) จากสูตร

$$\begin{aligned} SS_{\text{item}} &= \frac{(\sum x_{\text{col.1}})^2}{n} + \frac{(\sum x_{\text{col.2}})^2}{n} + \dots + \frac{(\sum x_{\text{col.k}})^2}{n} - \frac{(\sum x_{t})^2}{nk} \\ &= \frac{46^2 + 57^2 + 56^2 + 66^2 + 50^2 + 59^2 + 66^2 + 60^2 + 62^2 + 51^2 + 66^2}{30} - \frac{(641)^2}{30(11)} \\ &= 8.077 \end{aligned}$$

3. หาผลบวกกำลังสองระหว่างผู้ตอบ (Sum Squares between^{ov}

Individuals) จากสูตร

$$\begin{aligned} SS_{\text{ind}} &= \frac{(\sum x_{\text{row1}})^2}{k} + \frac{(\sum x_{\text{row2}})^2}{k} + \dots + \frac{(\sum x_{\text{rown}})^2}{k} - \frac{(\sum x_{t})^2}{kn} \\ &= 400+324+324+441+529+529+784+196+529+441+576+361+1024 \\ &\quad +676+625+529+784+289+289+625+196+925+441+484 \\ &\quad + \frac{529+196+676+256+361+256}{11} - \frac{(641)^2}{30(11)} = 81.73 \end{aligned}$$

4. หาผลบวกกำลังสองของความคลาดเคลื่อน (Sum Squares Error) จากสูตร

$$SS_{\text{error}} = SS_{\text{total}} - SS_{\text{item}} - SS_{\text{ind}} = 239.91 - 8.077 - 81.73 = 150.10$$

5. หาค่ากำลังสองเฉลี่ย (Mean Squares) ต่าง ๆ โดยหารค่าผลบวกกำลังสองด้วยขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom) ดังนี้

$$MS_{\text{ind}} = \frac{SS_{\text{ind}}}{n-1} = \frac{81.73}{30-1} = 2.82$$

$$MS_{\text{error}} = \frac{SS_{\text{error}}}{(n-1)(x-1)} = \frac{150.10}{(30-1)(11-1)} = .52$$

6. หาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามทั้งฉบับจากสูตร

$$\gamma_{tt} = 1 - \frac{MS_{error}}{MS_{ind}} = 1 - \frac{.52}{2.82} = 1 - 0.18 = 0.82$$

7. สรุปค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อถือในเกณฑ์ใช้ได้

ภาคผนวก ค.

แบบสอบถาม

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม
การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วยคำถาม 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ มี 13 ข้อ
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 11 ข้อ
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อหาแนวทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง
3. คำตอบของท่านผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับและจะนำผลไปใช้สำหรับการวิจัย โดยจะเสนอผลในลักษณะรวม
4. การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จได้ด้วยดี หากได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่าน

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

พ.ต.วิชาญ สุขสง

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเก็บข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับตัวแปรอิสระ ✓

คำชี้แจงตอนที่ 1 โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าคำตอบเพียงคำตอบเดียว โดยพิจารณาตามความเป็นจริง

1. เพศ

- () ชาย
- () หญิง

2. ท่านนับถือศาสนา

- () พุทธ
- () อิสลาม

3. ปัจจุบันท่านอายุ

- () ไม่เกิน 29 ปี
- () 30 - 39 ปี
- () 40 - 49 ปี
- () 50 ปีขึ้นไป

4. รายได้จากการประกอบอาชีพของครอบครัว

- () ต่ำกว่า 3,000 บาทต่อเดือน
- () 3,000 - 6,000 บาทต่อเดือน
- () มากกว่า 6,000 บาทต่อเดือน

5. ท่านจบการศึกษาชั้นสูงสุดในระดับใด

- () ไม่เกินชั้นประถมศึกษา
- () ชั้นมัธยมศึกษา
- () สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา

6. ท่านมีสถานภาพในสังคมหรือฐานะในหมู่บ้าน

- () ผู้นำหมู่บ้าน
- () ประชาชนทั่วไป

7. บริเวณหมู่บ้านของท่านมีการเคลื่อนไหวหรือการปรากฏตัวของขบวนการโจรก่อการร้าย

(ขกค.)

- () บ่อยเป็นประจำ
- () ไม่บ่อย นาน ๆ สักครั้ง

8. ในหมู่บ้านของท่านขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) มีการข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายผู้ไม่ให้ความร่วมมือหรือไม่

() มี

() ไม่มี

ถ้ามี ท่านดำเนินการอย่างไร

8.1

8.2

8.3

9. จากหมู่บ้านของท่านสามารถเดินทางไป หมู่บ้านอื่นหรือตัวอำเภอหรือตลาด

() สะดวก

() ไม่สะดวก

10. ลักษณะถนน/เส้นทางเข้าสู่หมู่บ้าน/ติดต่อกับหมู่บ้านอื่น มีลักษณะ

() ทางดินเท้า

() ถนนลูกรัง

() ถนนลาดยาง

11. หากท่านต้องเข้าไปมีส่วนร่วม ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการ ท่านสมัครใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการประเภทใดมากที่สุด

() ทหาร เพราะ

() ตำรวจ เพราะ

() ฝ่ายปกครอง เพราะ

12. หากท่านต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการ ท่านสมัครใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับข้าราชการระดับใดมากที่สุด

() ระดับชั้นสัญญาบัตร เพราะ.....

() ระดับชั้นประทวน เพราะ

() ระดับลูกแถว เพราะ

13. หากท่านต้องการเข้าไปมีส่วนร่วม ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการ ท่านสมัครใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม กับข้าราชการที่มีภูมิลำเนาพื้นที่ใดมากที่สุด

() พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล สงขลา)

เพราะ.....

() พื้นที่ภาคใต้เว้นจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะ

() พื้นที่ภาคอื่น ๆ เว้นภาคใต้ เพราะ

__ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและ
ปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 11 ข้อ

__ถ้อยแถลงตอนที่ 2 โปรดการเครื่องหมาย / ลงในช่องขวามือเพียงคำตอบเดียว ตามความ
เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านที่มีต่อข้อความต่าง ๆ โดยพิจารณาตามลำดับคะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ผู้ตอบได้ปฏิบัติสม่ำเสมอไม่เคยขาดแม้แต่
ครั้งเดียว

คะแนน 4 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก คือ ผู้ตอบได้ปฏิบัติสม่ำเสมอแต่มีขาดอยู่บ้างในบาง
ครั้ง

คะแนน 3 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง คือ ผู้ตอบได้ปฏิบัติบ้างเว้นบ้างในบางครั้ง

คะแนน 2 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย คือ ผู้ตอบได้ปฏิบัติในเรื่องนั้นเพียงเล็กน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ผู้ตอบได้ปฏิบัติในเรื่องนั้นเพียงครั้งเดียว
แล้วไม่ปฏิบัติอีกเลย

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับข้าราชการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
14.ท่านเคยพบปะพูดคุยกับข้าราชการในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายมากน้อยเพียงใด					
15.ท่านสามารถพูดจาหรือสื่อความหมายกับข้าราชการที่ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ได้รู้เรื่องมากน้อยเพียงใด					
16.ท่านมีความเข้าใจในแผนการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของหน่วยงานราชการมากน้อยเพียงใด					
17.ท่านมีความสมัครใจและสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการมากน้อยเพียงใด					
18.ท่านเคยเข้าร่วมประชุมกับข้าราชการในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายมากน้อยเพียงใด					
19.ท่านเคยร่วมวางแผนปรึกษาหารือกับข้าราชการเกี่ยวกับการป้องกันและเพียงใด					
20.ท่านเคยชี้แนะหรือแนะนำข้าราชการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายมากน้อยเพียงใด					
21.ท่านเคยร่วมกับข้าราชการตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งในการหาทางป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายมากน้อยเพียงใด					

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับข้าราชการ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
22.ท่านเคยทำหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านด้วยตนเองมากน้อยเพียงใด					
23.ท่านเคยร่วมมือกับข้าราชการจับอาวุธขึ้นต่อสู้กับขบวนการโจรก่อการร้ายมากน้อยเพียงใด					
24.ท่านเคยช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้กับข้าราชการที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายมากน้อยเพียงใด					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อหาหนทางทำให้ประชาชน
เข้ามามีส่วนร่วมกับข้าราชการ ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายเพิ่มขึ้น
มีจำนวน 4 ข้อ

คำชี้แจงตอนที่ 3 โปรดเติมข้อความในช่องที่เว้นไว้ ตามความคิดเห็นของท่านดังนี้

25. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับแนวทางในการจัดกำลังข้าราชการ ไปปฏิบัติ
งานป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

25.1 เห็นด้วยในเรื่อง

.....

.....

25.2 ไม่เห็นด้วยในเรื่อง

.....

.....

26. ท่านคิดว่าสิ่งสำคัญที่ทำให้ประชาชนให้ความร่วมมือ หรือไม่ให้ความร่วมมือกับข้า
ราชการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายมีอะไรบ้าง

26.1

26.2

26.3

27. ถ้าต้องการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย
มากขึ้น ข้าราชการควรปรับปรุงในเรื่องอะไรบ้าง

27.1

27.2

27.3

28. อื่น ๆ

.....

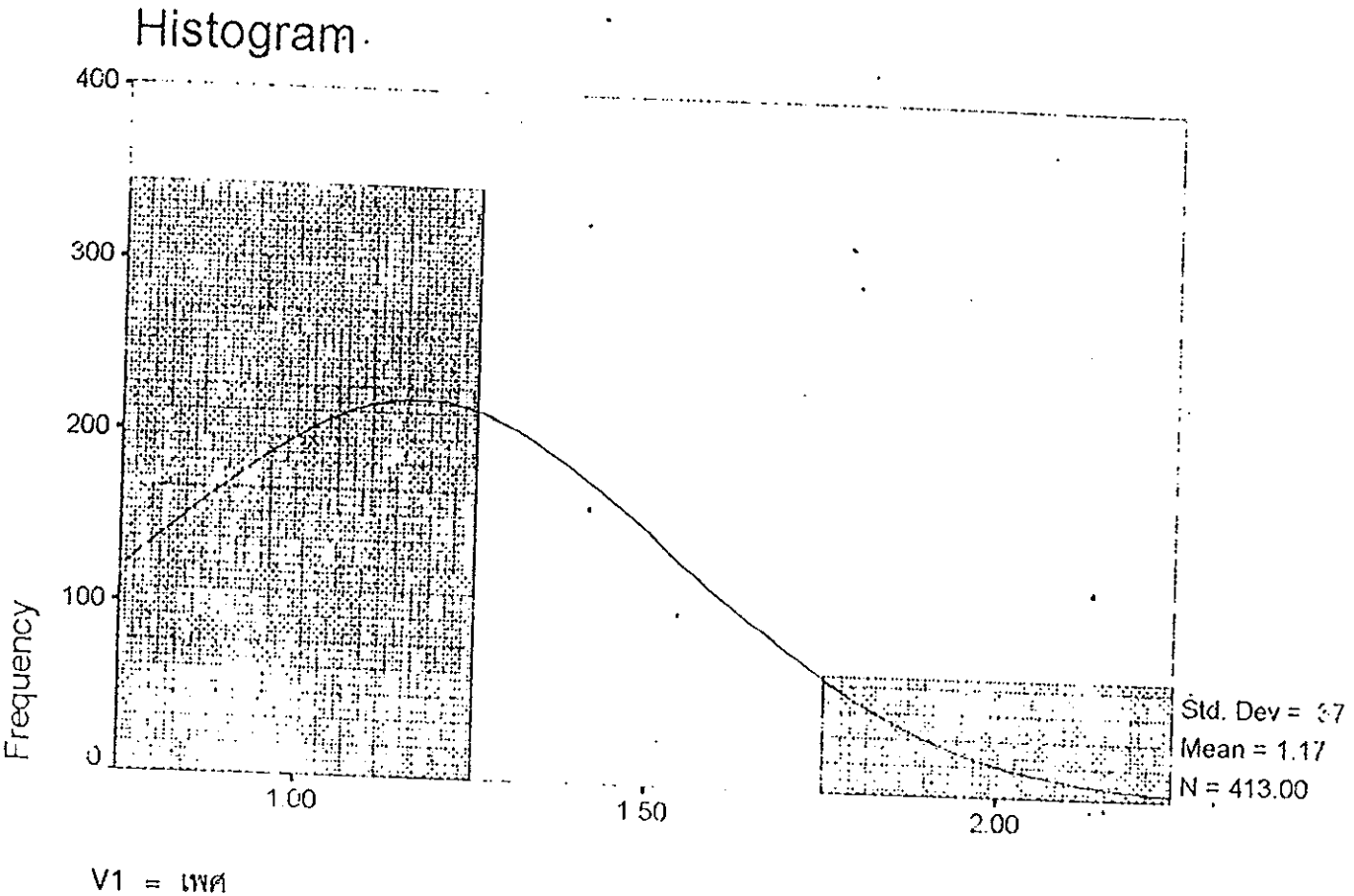
.....

ภาคผนวก ง.

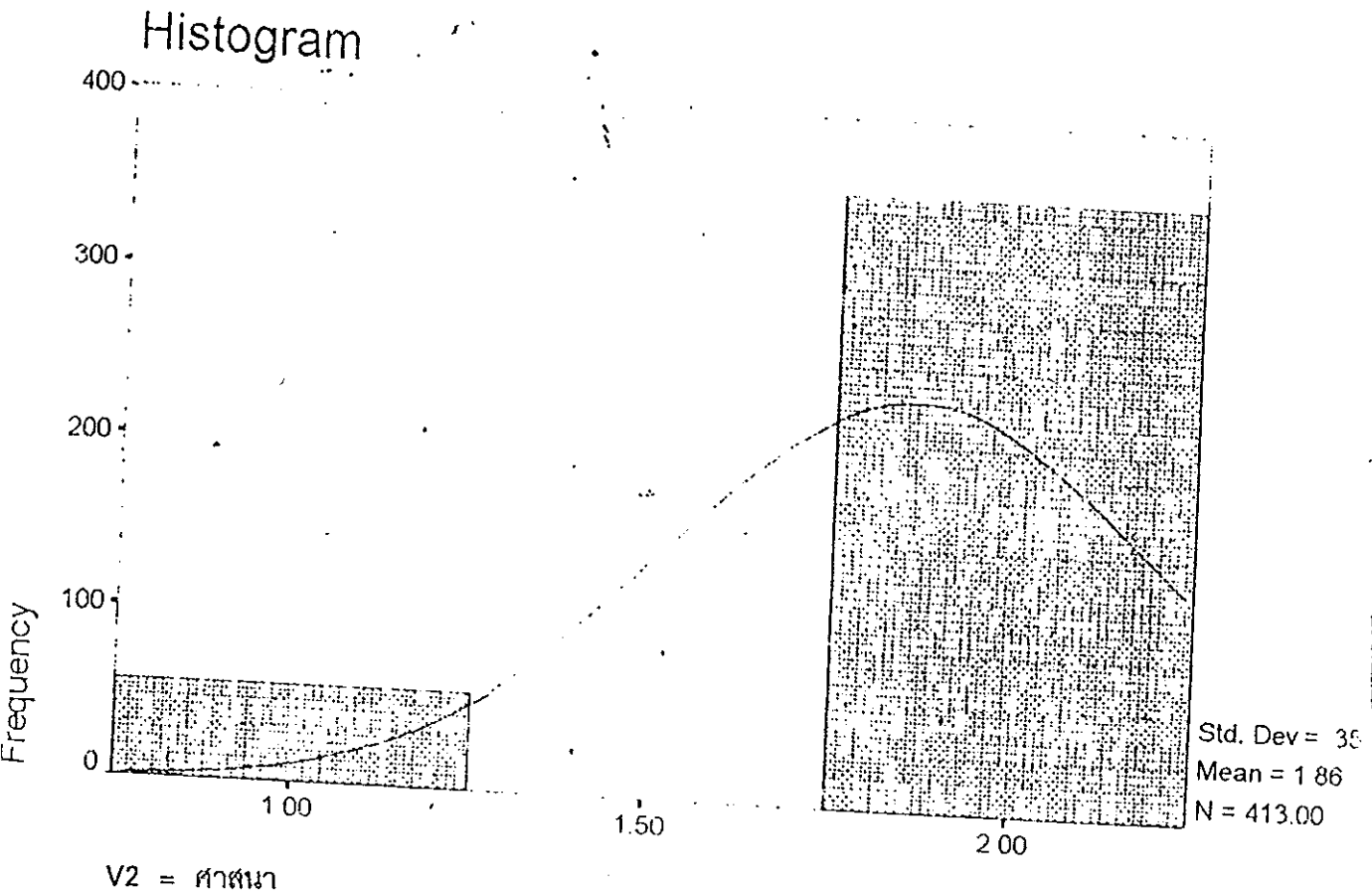
ภาคผนวก ง. แสดง Normal Distribution

ภาคผนวกนี้มุ่งแสดงถึง Normal Distribution ภายใต้การกระจายของข้อมูล ในแต่ละกลุ่ม ต่อตัวแปรว่ามีลักษณะอย่างไร ด้วยการประมวลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

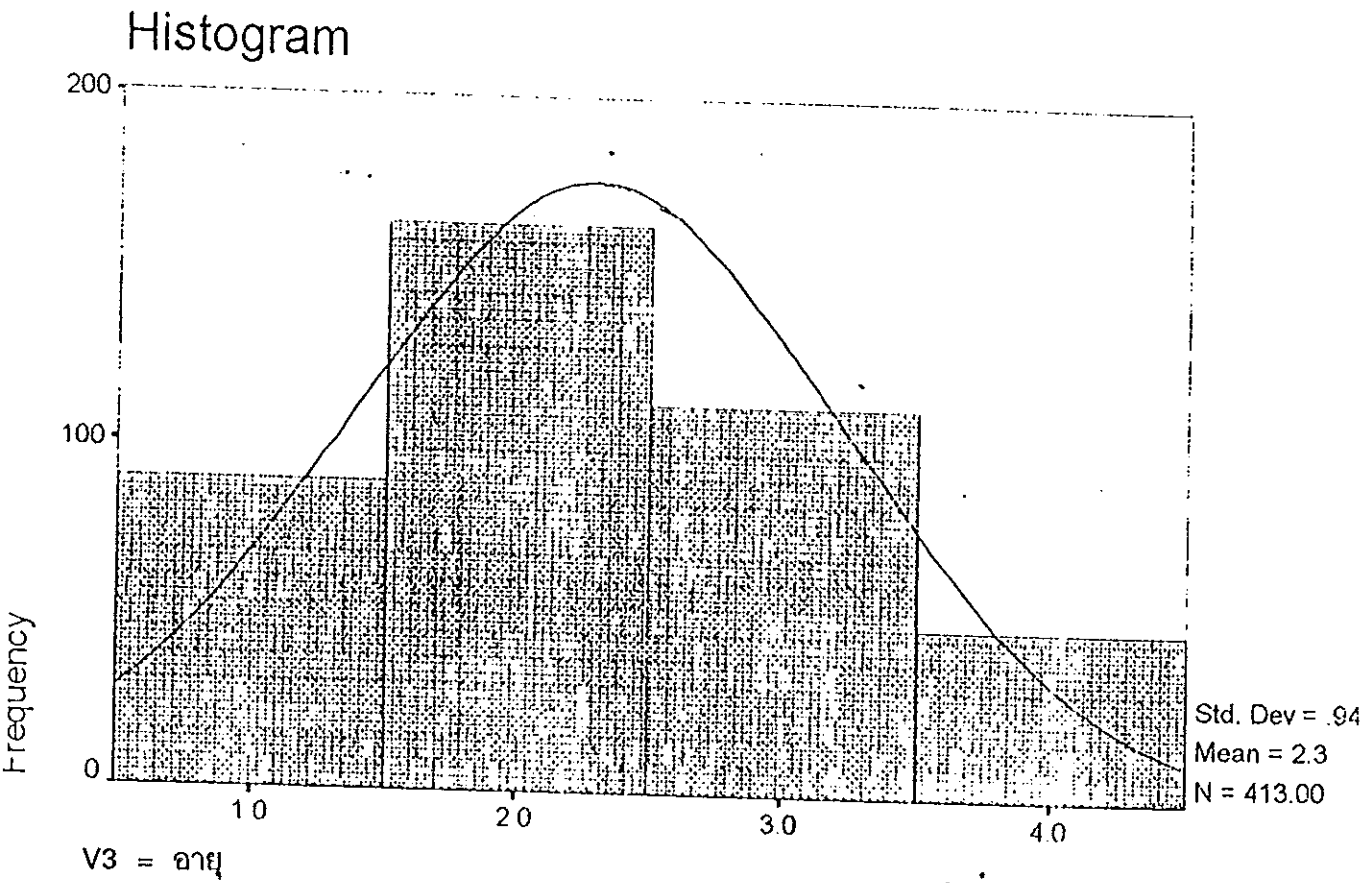
กราฟ 1. แสดง Normal Curves ของตัวแปร เพศ

กราฟ 2. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ศาสนา

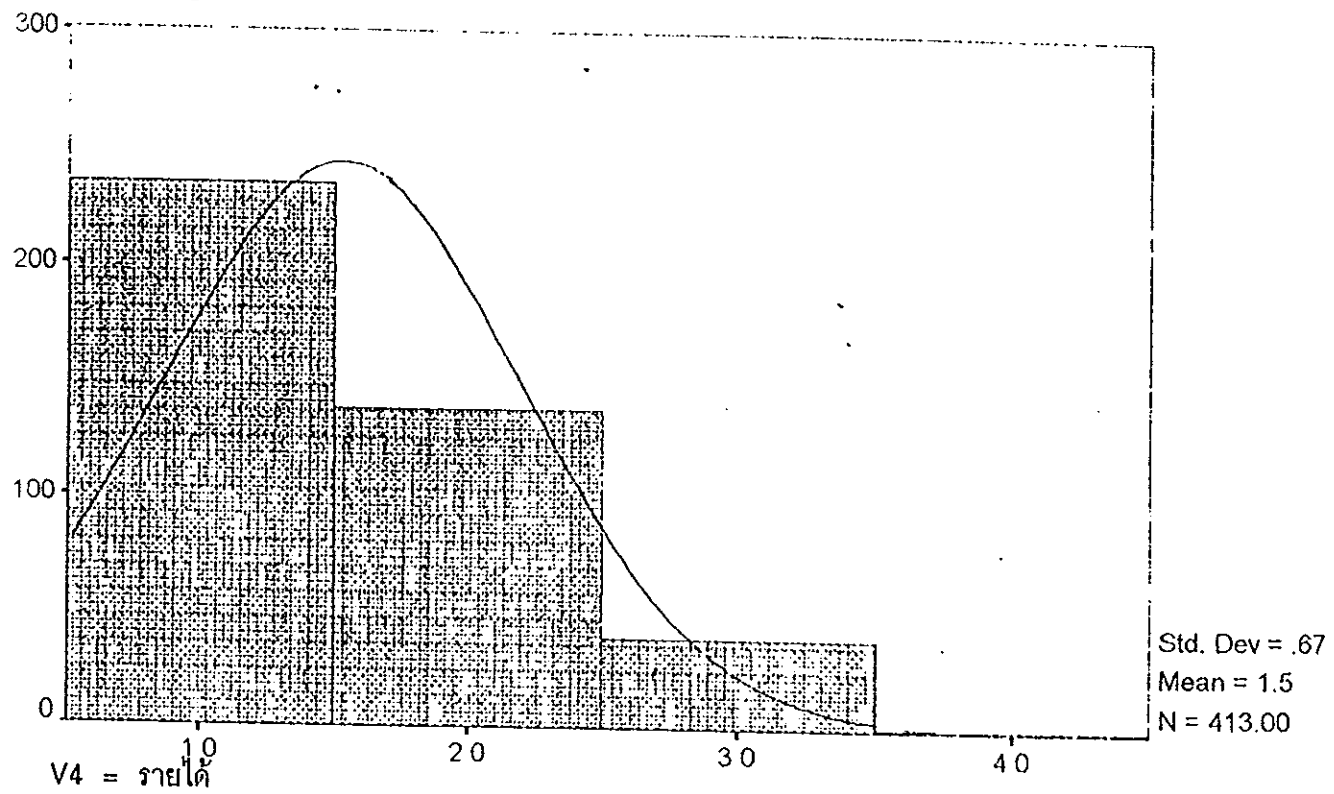

กราฟ 3. แสดง Normal Curves ของตัวแปร อายุ

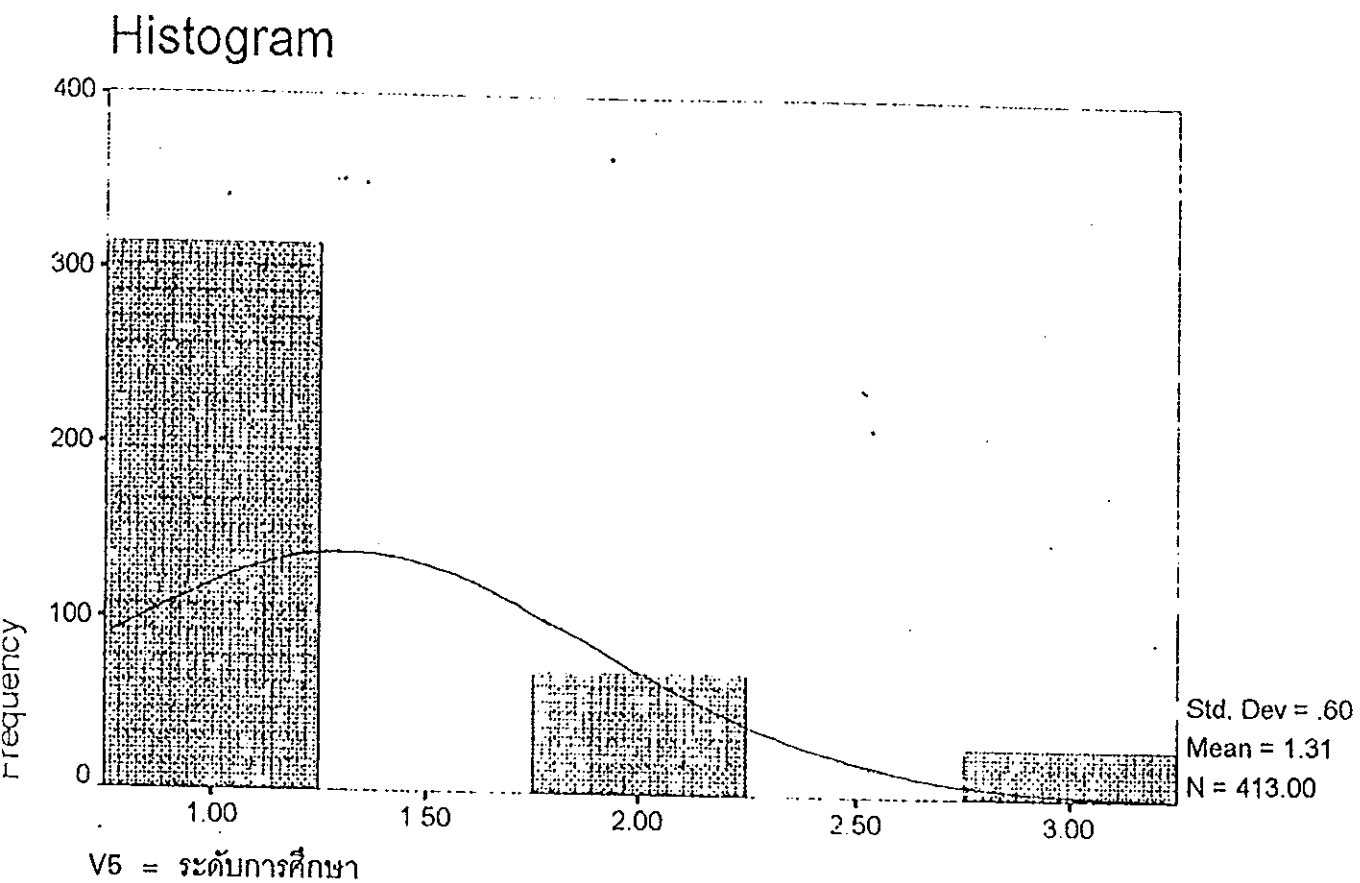

กราฟ 4. แสดง Normal Curves ของตัวแปร รายได้

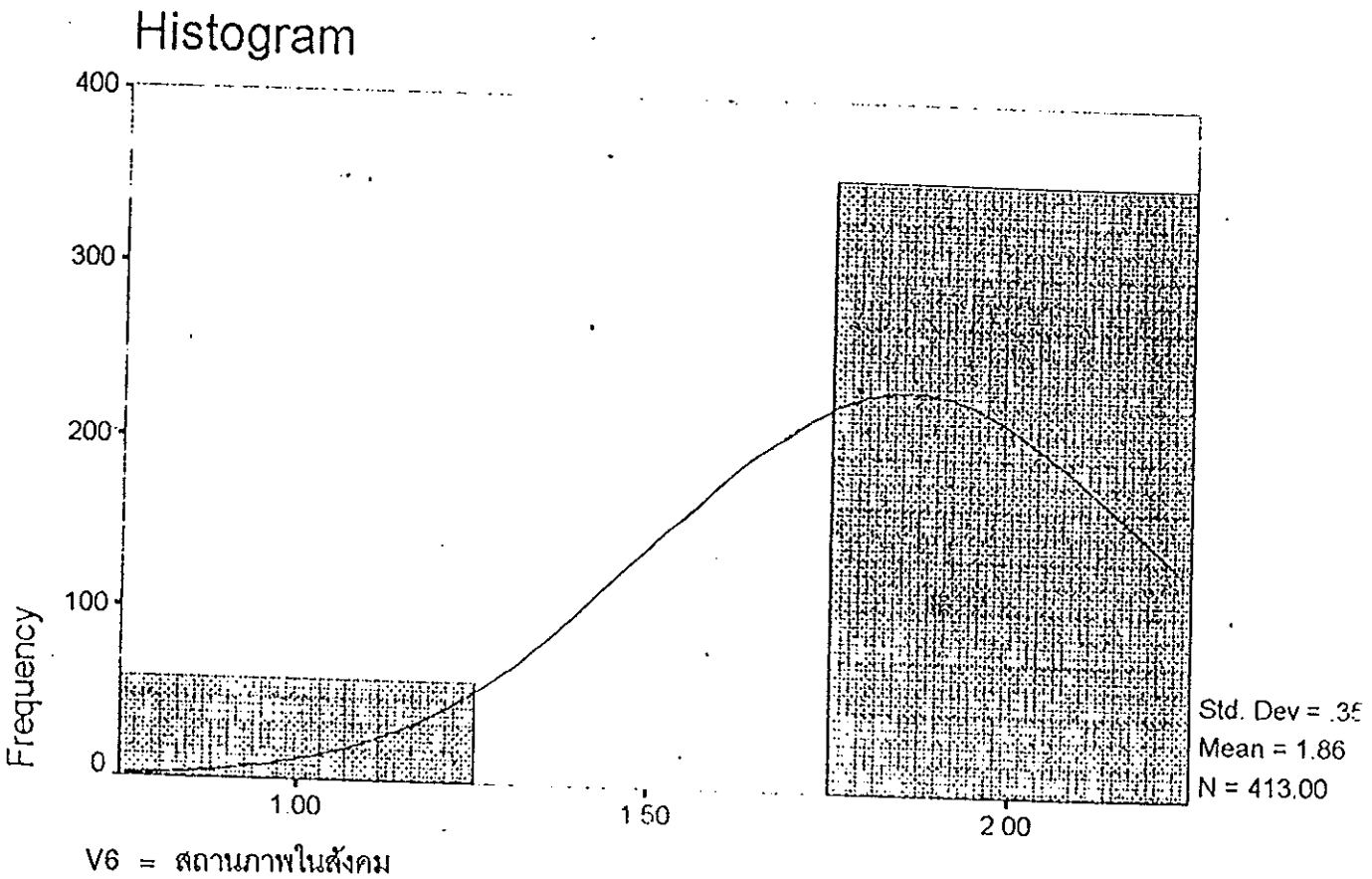
Histogram

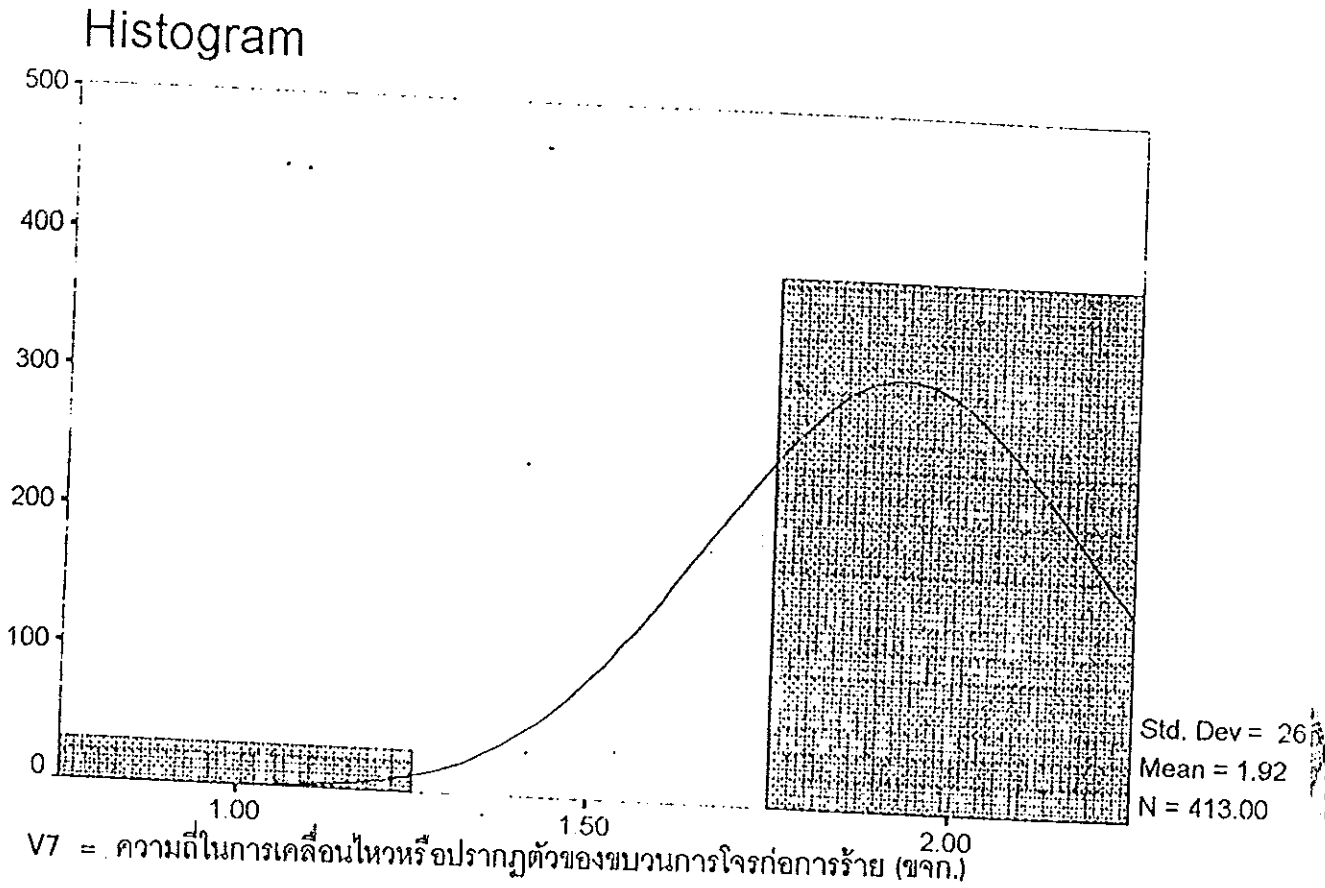
กราฟ 5. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ระดับการศึกษา

กราฟ 6. แสดง Normal Curves ของตัวแปร สถานภาพในสังคม

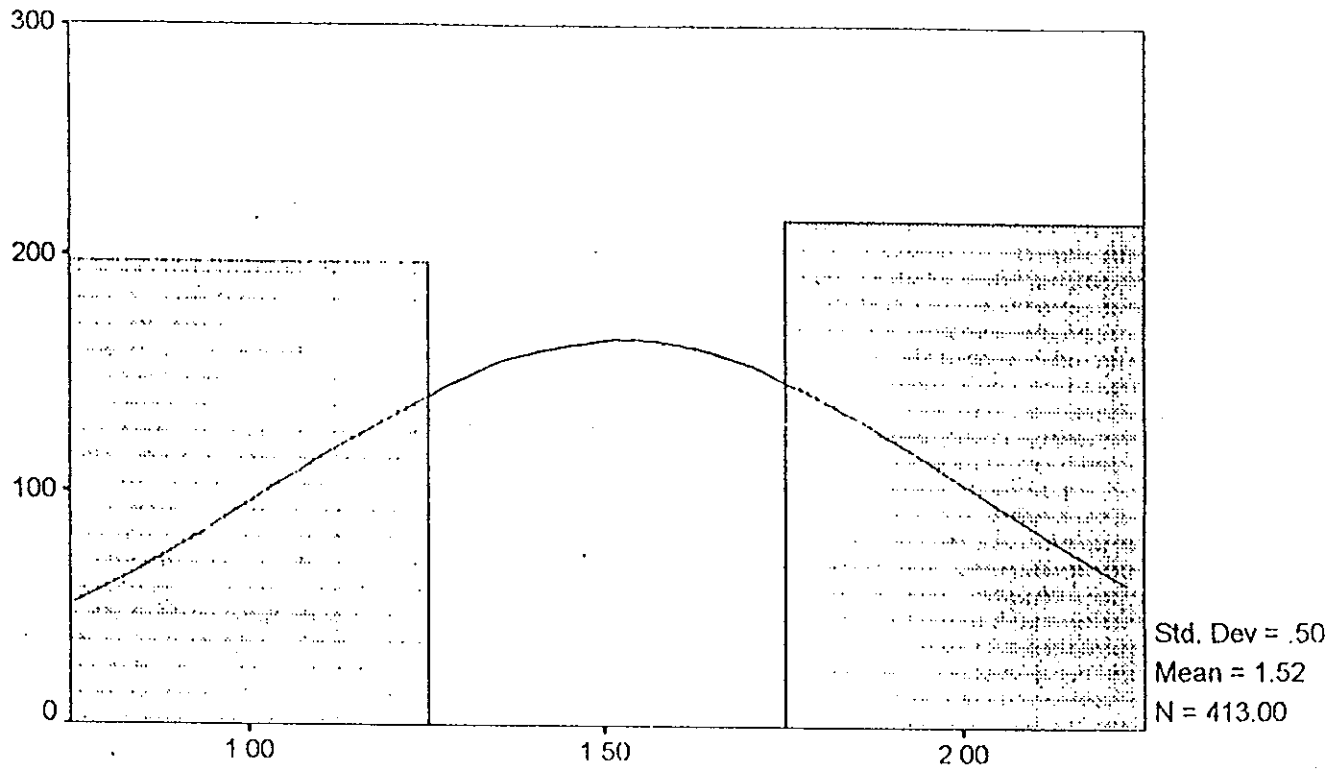

กราฟ 7. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ความถี่ในการเคลื่อนไหวหรือ
ปรากฏตัวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.)

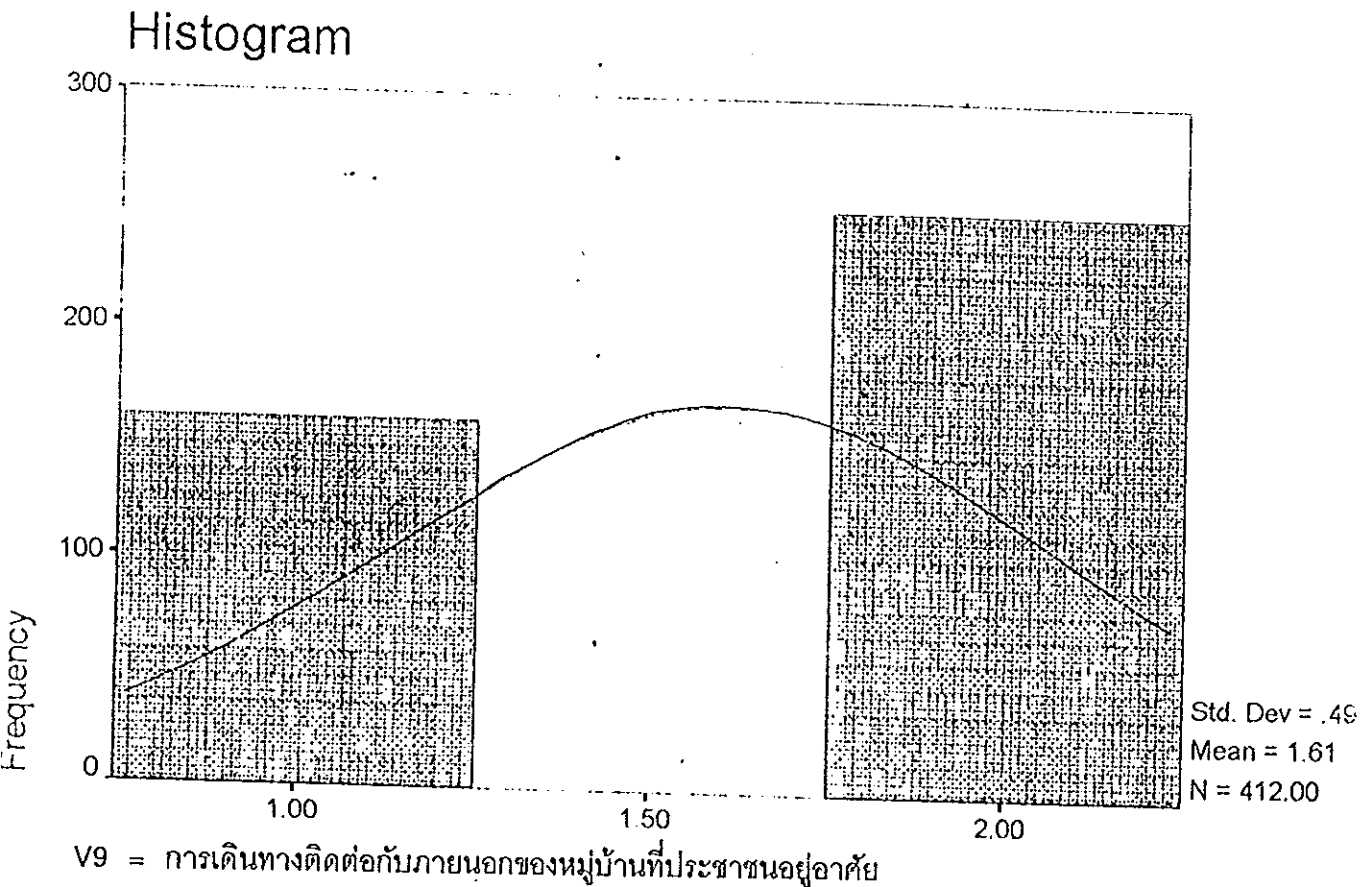
กราฟ 8. แสดง Normal Curves ของตัวแปร การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกาย
จากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.)

Histogram

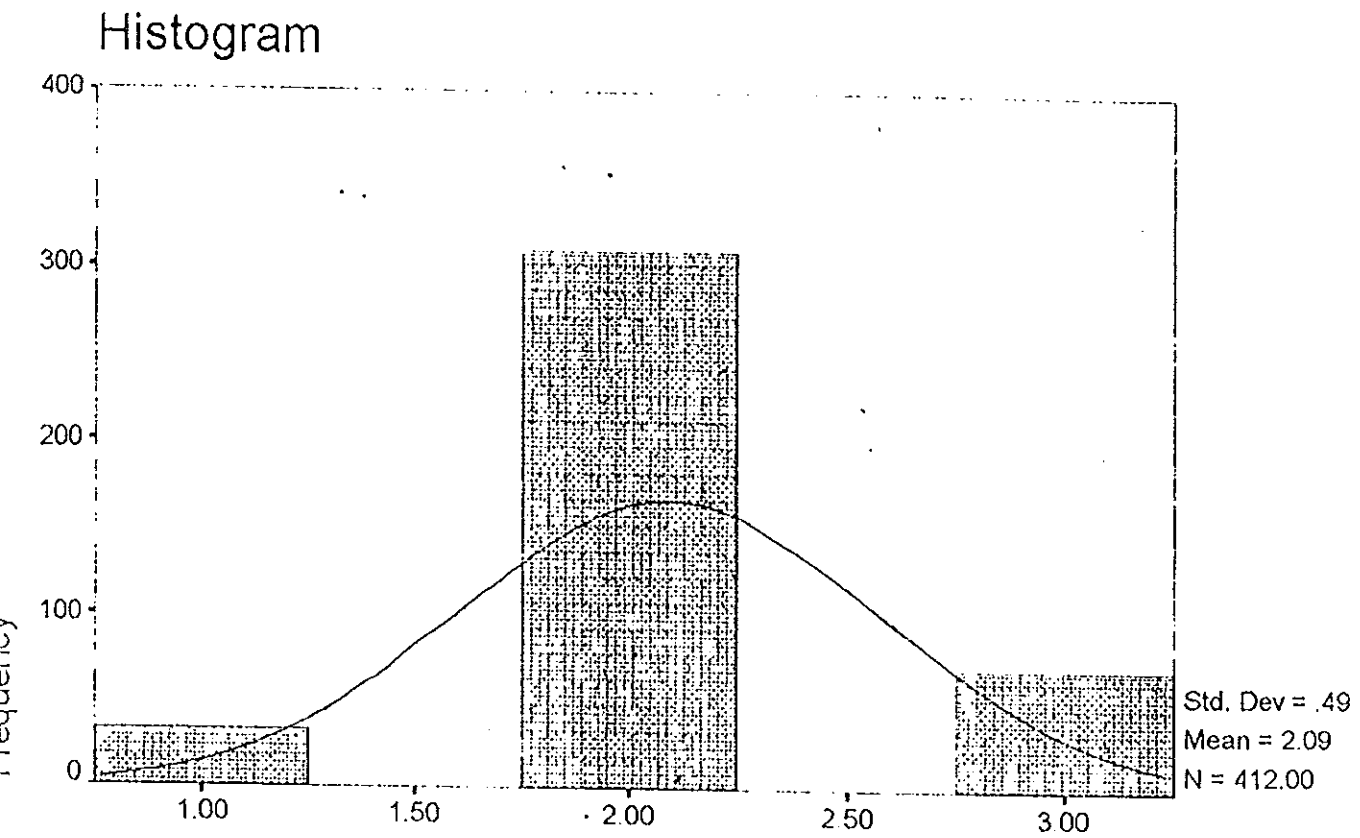

V8 = การข่มขู่หรือทำร้ายร่างกายจากขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.)

กราฟ 9. แสดง Normal Curves ของตัวแปร การเดินทางติดต่อกับภายนอก
ของหมู่บ้านที่ประชาชนอยู่อาศัย

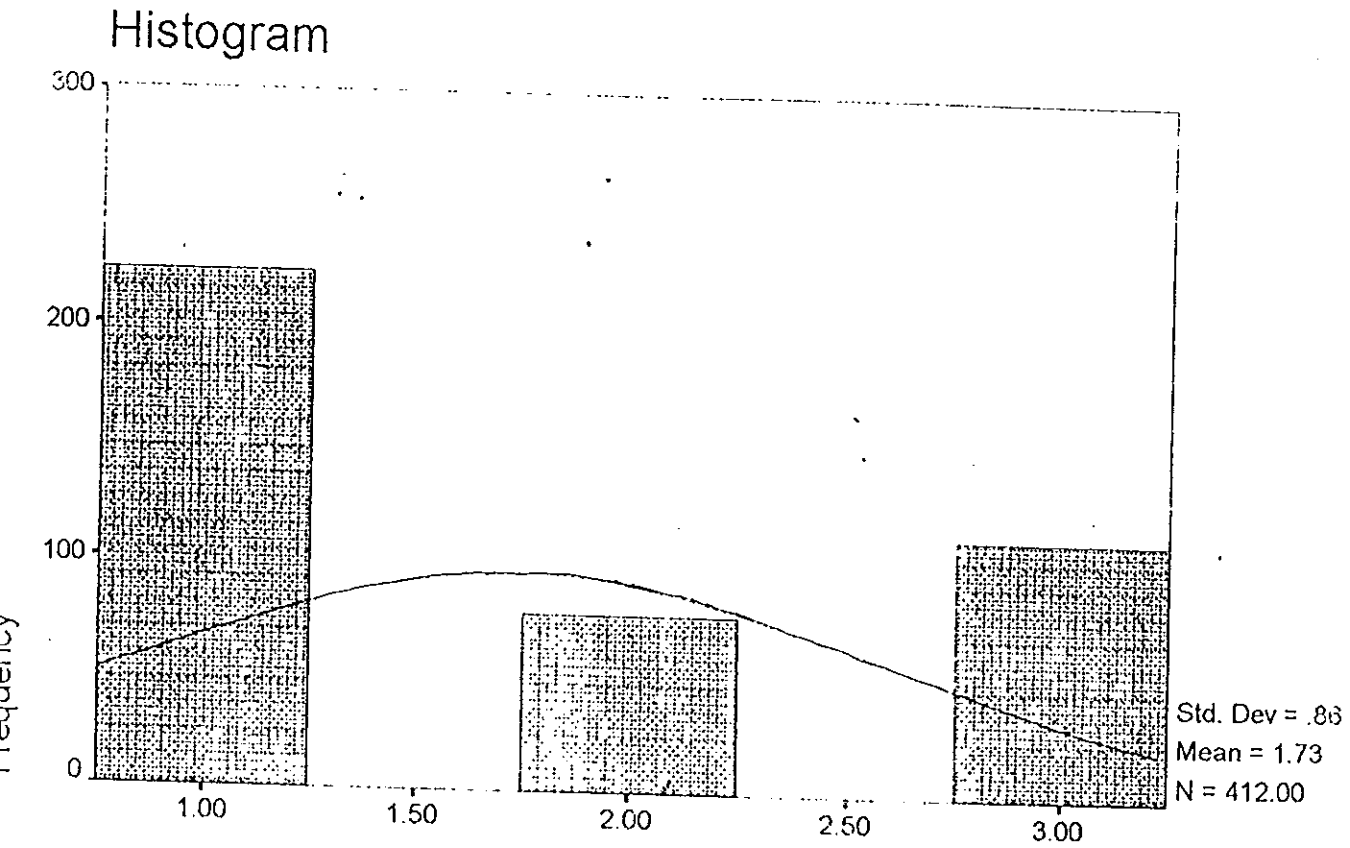

กราฟ 10. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ลักษณะถนน/เส้นทางจาก
หมู่บ้านที่ประชาชนอยู่อาศัยไปหมู่บ้านอื่น ๆ

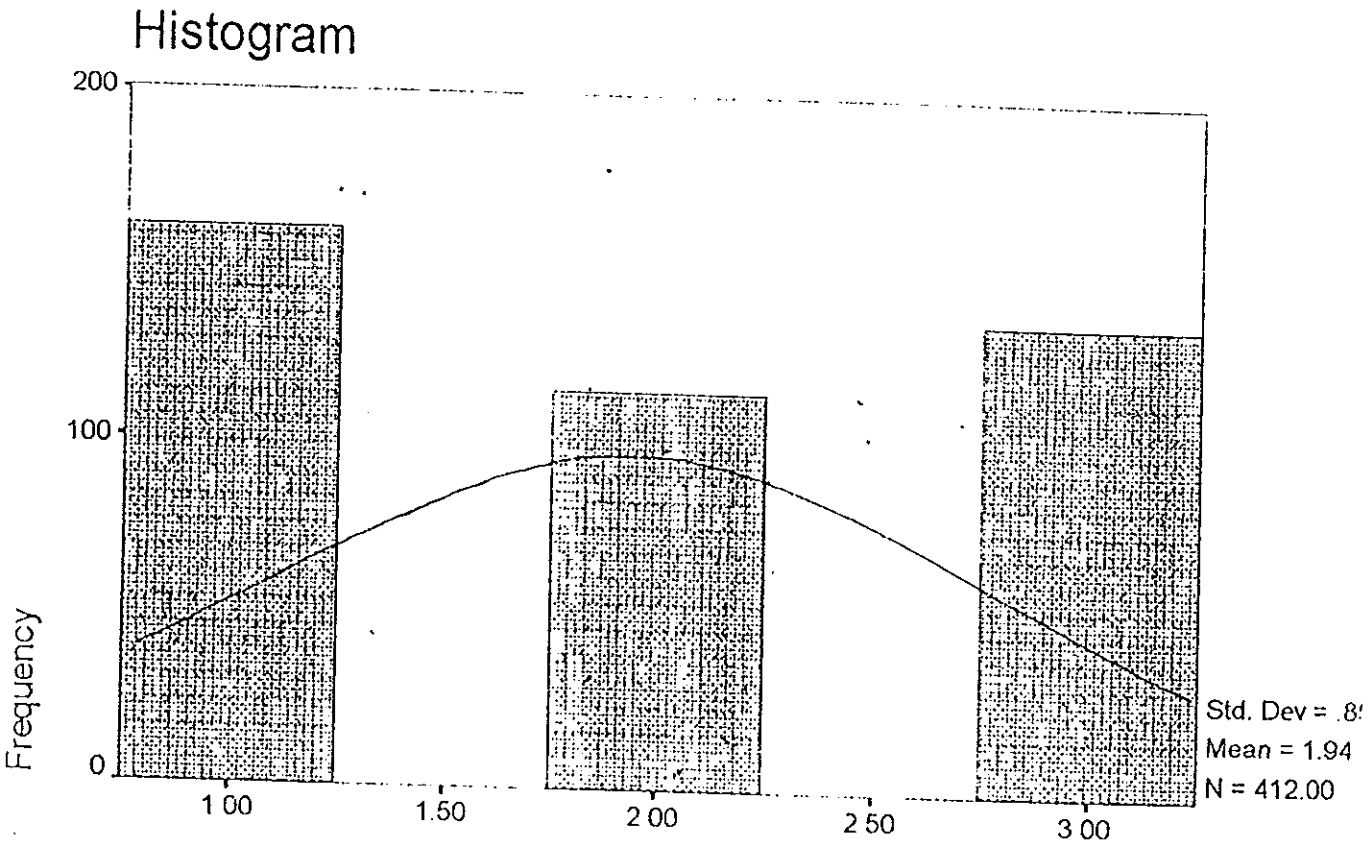
V10 = ลักษณะถนน/เส้นทางจากหมู่บ้านที่ประชาชนอยู่อาศัยไปหมู่บ้านอื่น ๆ

กราฟ 11. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ความสมัครใจของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการประเภท ทหาร ตำรวจและฝ่ายปกครอง

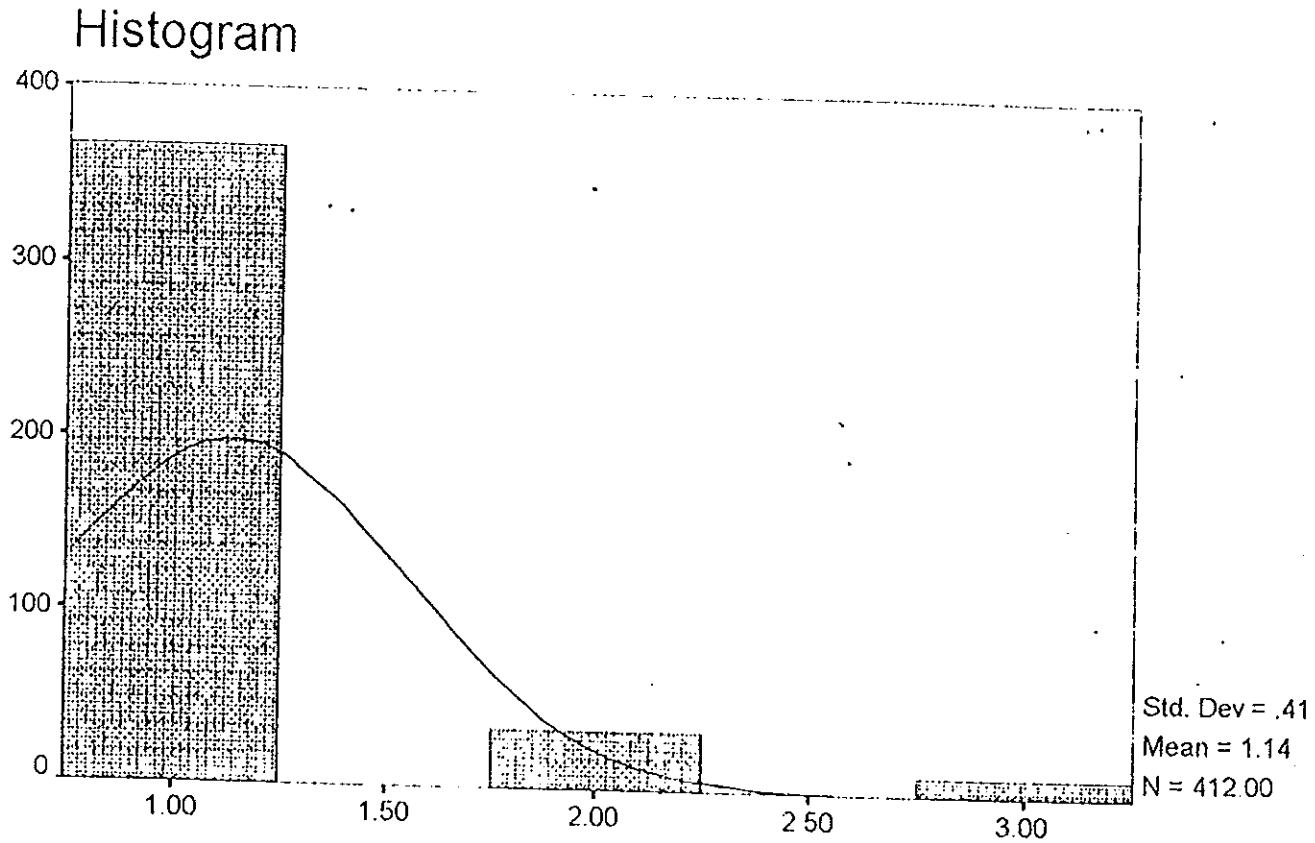
V11 = ความสมัครใจของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและ
ปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการประเภท ทหาร ตำรวจและ
ฝ่ายปกครอง

กราฟ 12. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ความสมัครใจของประชาชน
ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย
กับข้าราชการระดับ ชั้นสัญญาบัตร ชั้นประทวนและชั้นลูกแถว

V12 = ความสมัครใจของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกัน
และปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการระดับ ชั้นสัญญาบัตร
ชั้นประทวนและชั้นลูกแถว

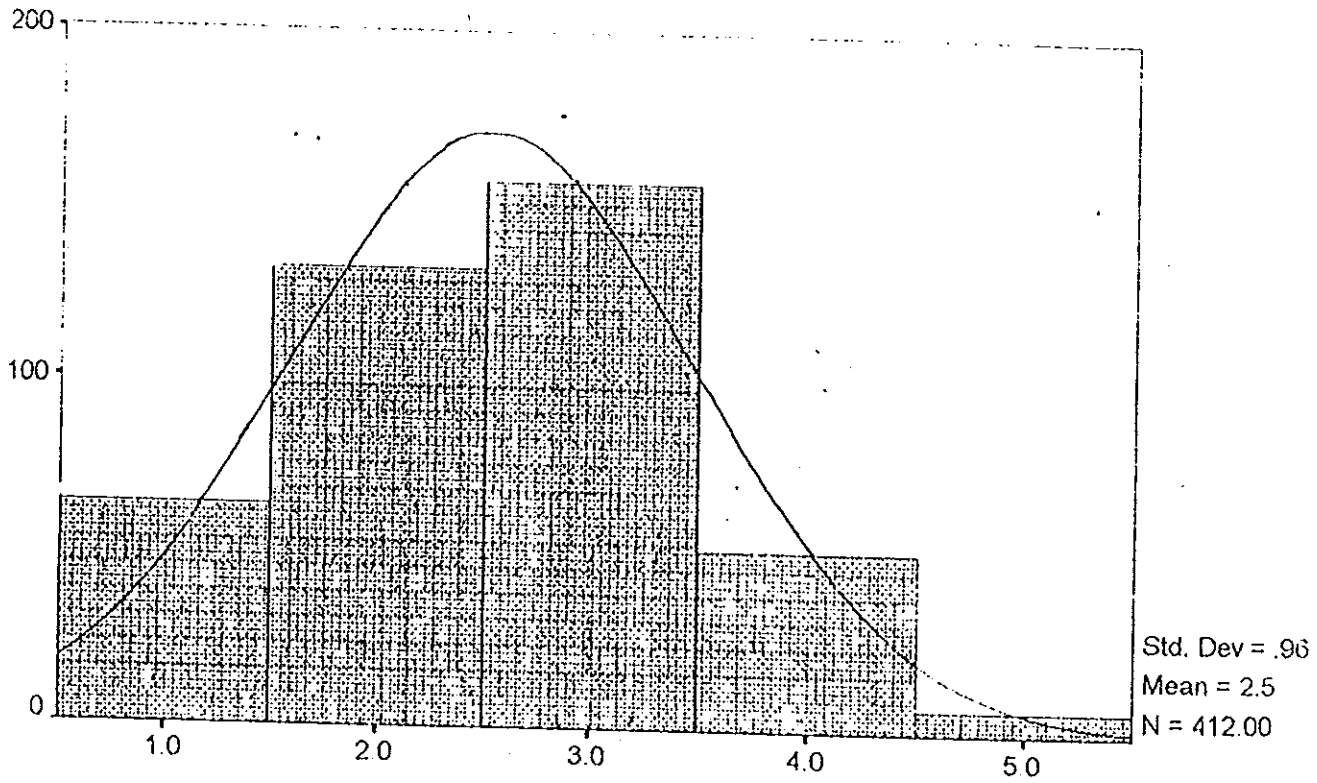
กราฟ 13. แสดง Normal Curves ของตัวแปรความสมัครใจของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดภาคใต้ซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้และจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดภาคใต้

V13 = ความสมัครใจของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายกับข้าราชการที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดภาคใต้ซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้และจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดภาคใต้

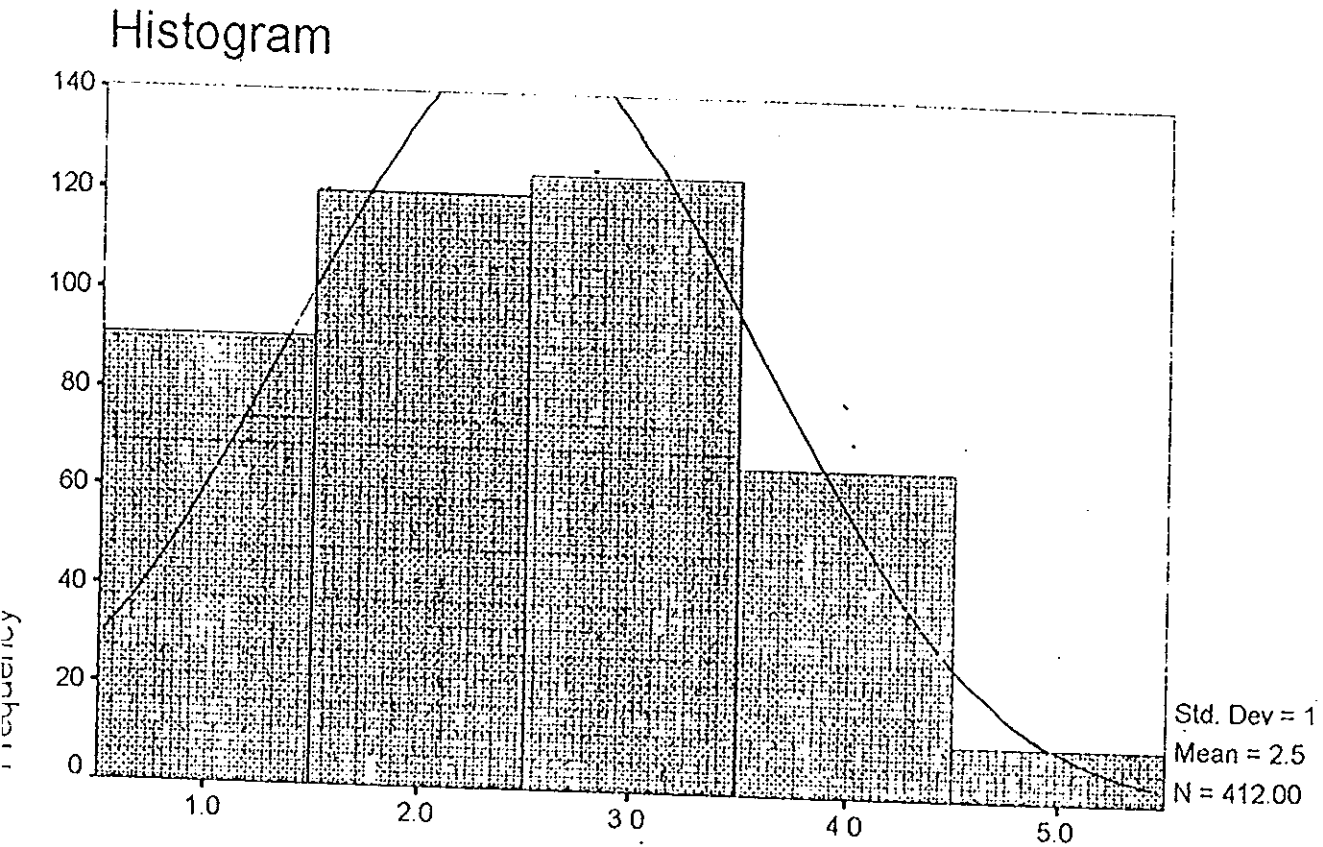
กราฟ 14. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ผู้ตอบแบบสอบถามพบปะพูดคุย
กับข้าราชการในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

Histogram

V14 = ผู้ตอบแบบสอบถามพบปะพูดคุยกับข้าราชการในเรื่องการป้องกันและ
ปราบปรามการก่อการร้าย

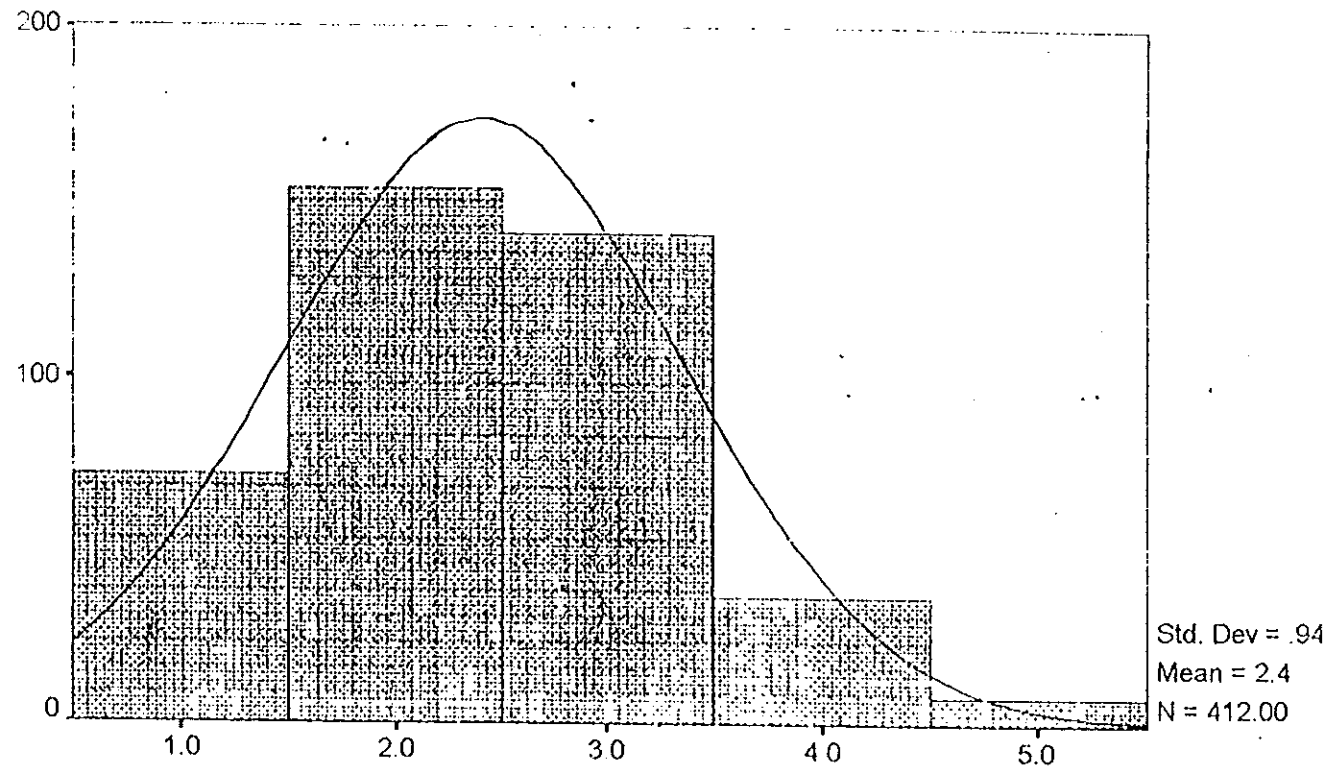
กราฟ 15. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถ
พูดจาหรือสื่อความหมายกับข้าราชการที่ทำหน้าที่ในการป้องกันและ
ปราบปรามการก่อการร้าย

V15 = ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถพูดจาหรือสื่อความหมายกับข้าราชการที่ทำ
หน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

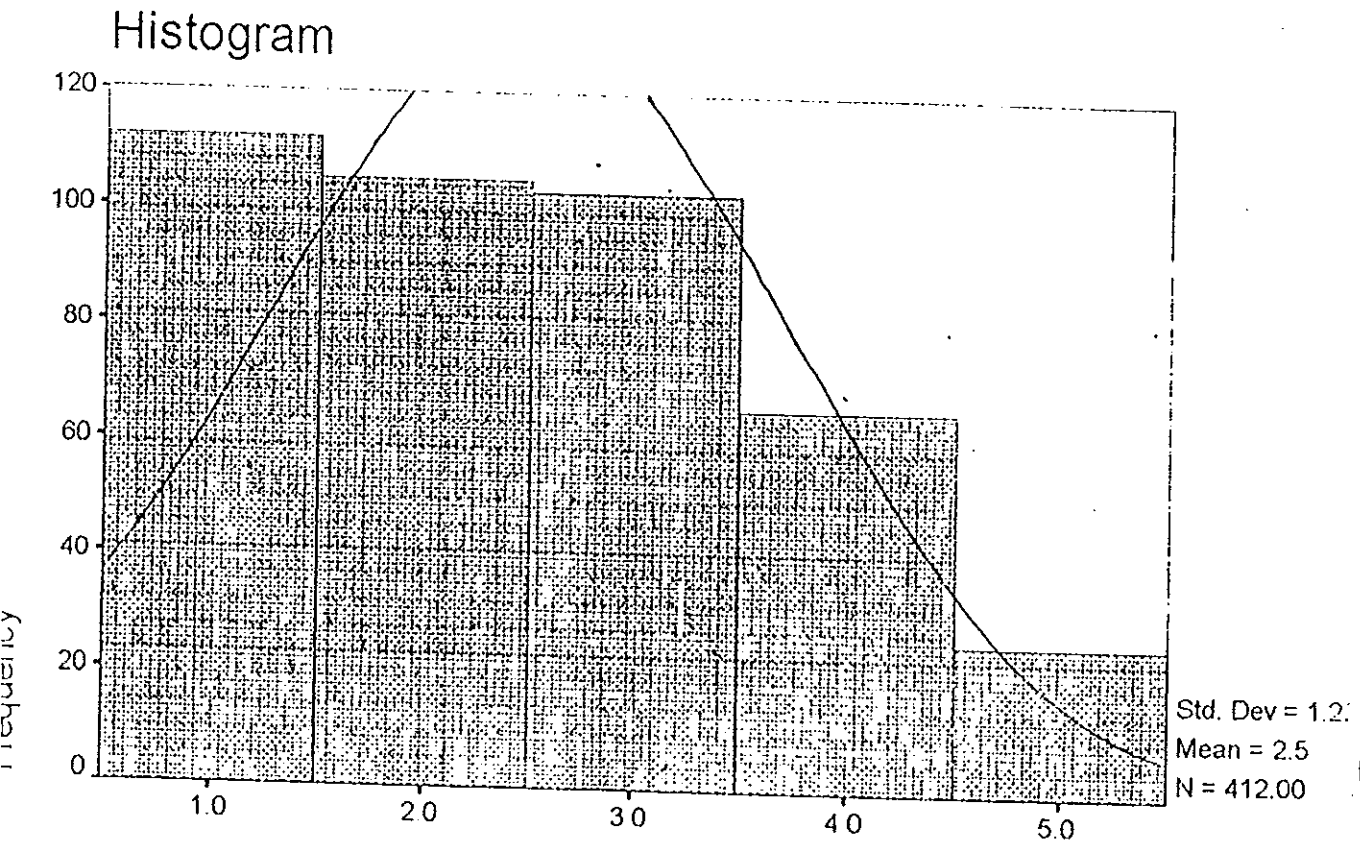
กราฟ 16. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในแผนการ
ป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของหน่วยราชการ

Histogram

V16 = ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในแผนการป้องกันและปราบปราม
การก่อการร้ายของหน่วยราชการ

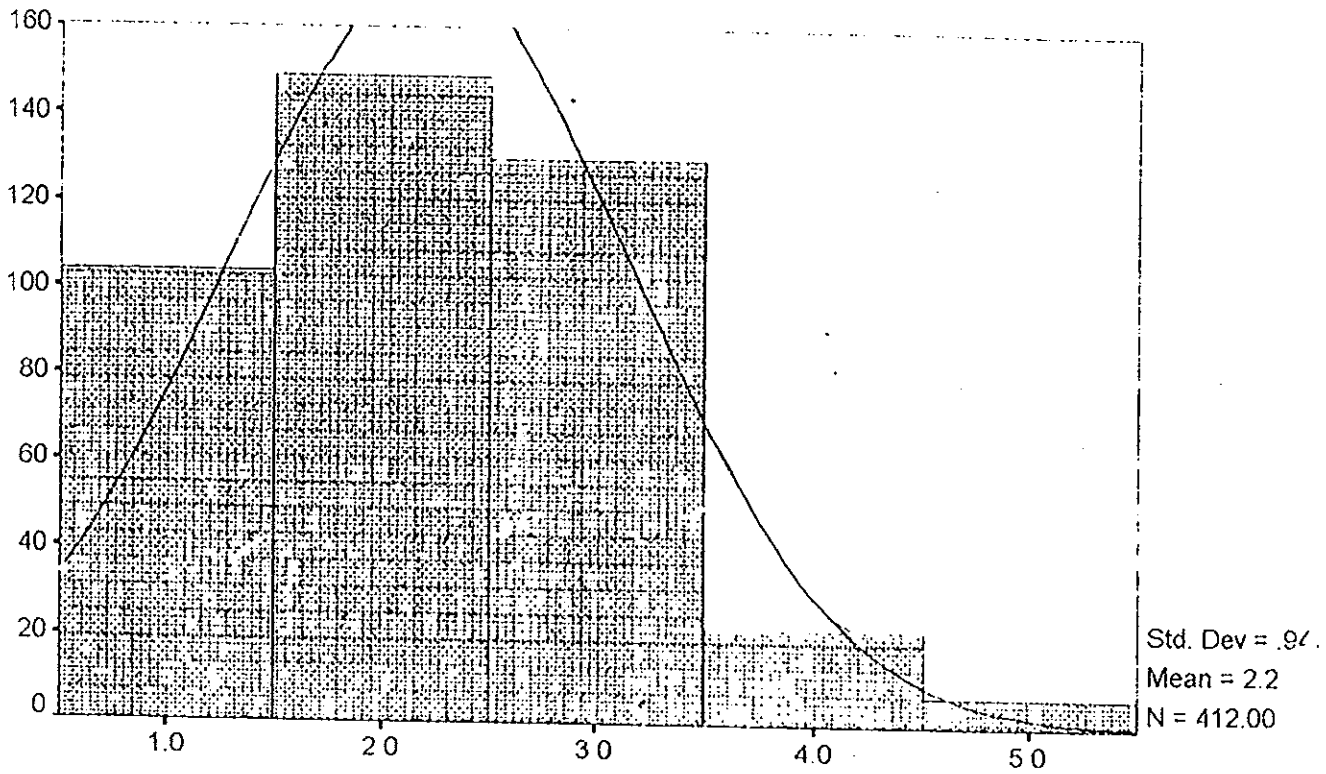
กราฟ 17. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ผู้ตอบแบบสอบถามมีความสมัครใจ และสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของข้าราชการ

V17 = ผู้ตอบแบบสอบถามมีความสมัครใจและสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม
ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของข้าราชการ

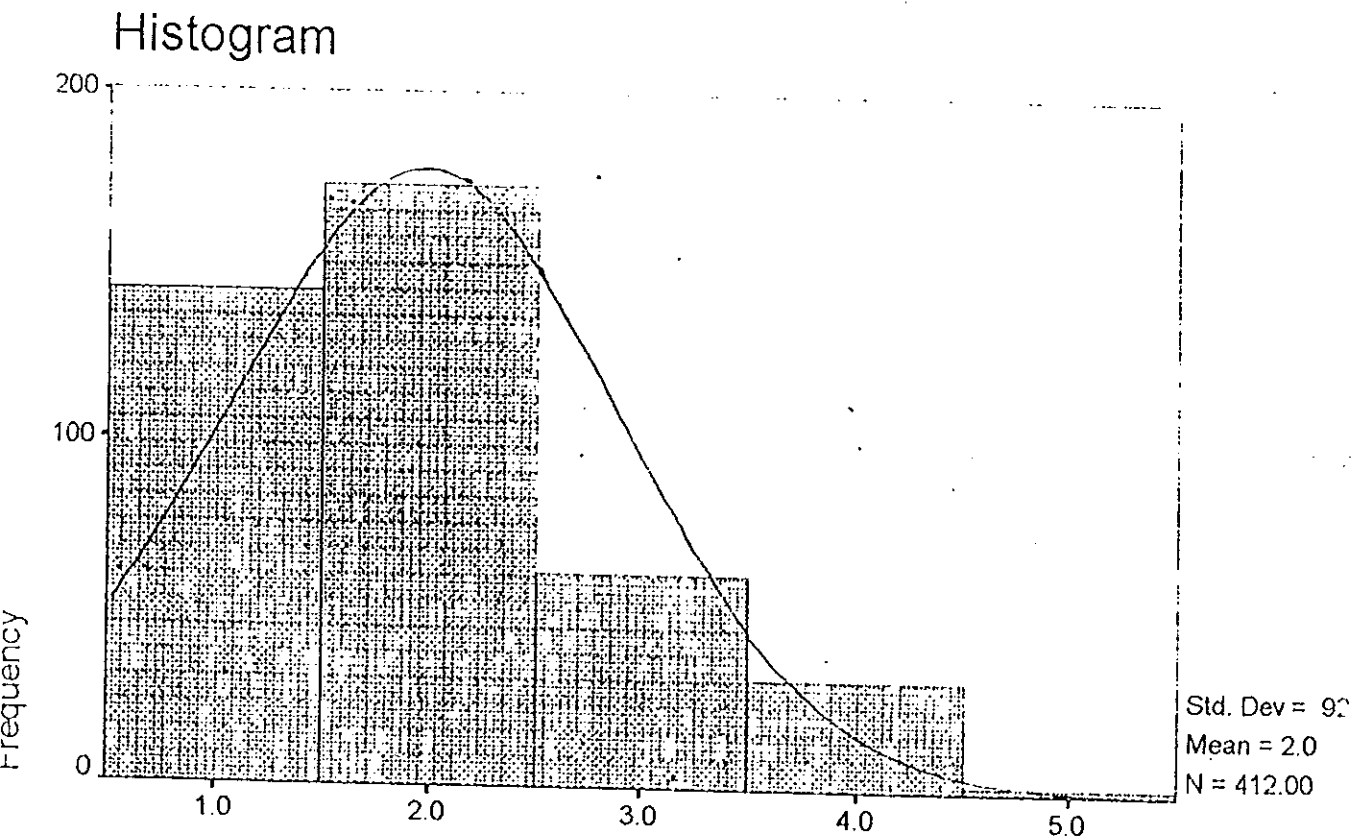
กราฟ 18. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ผู้ตอบแบบสอบถามเคยเข้าร่วม
ประชุมกับข้าราชการในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

Histogram

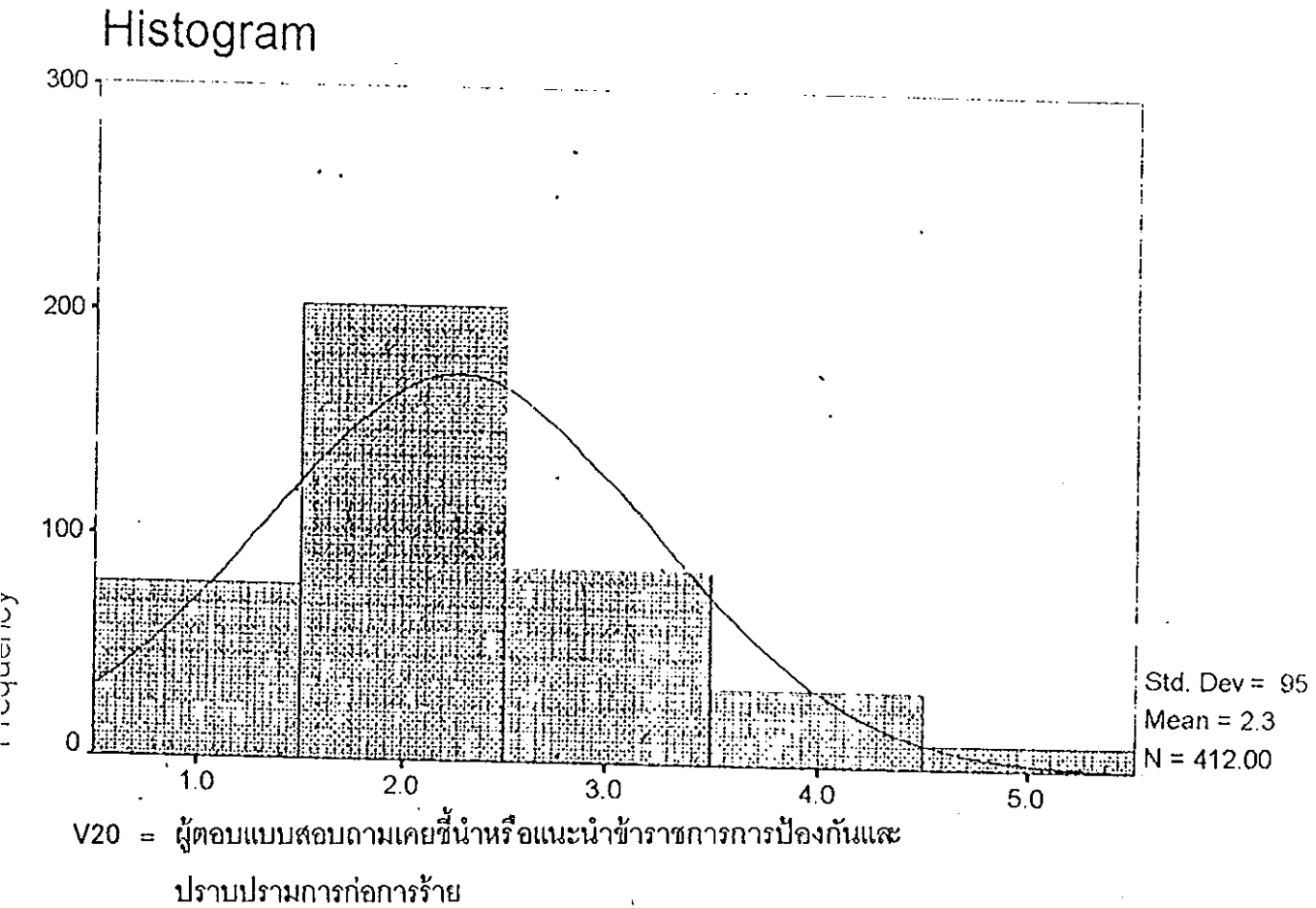
V18 = ผู้ตอบแบบสอบถามเคยเข้าร่วมประชุมกับข้าราชการในเรื่องการป้องกัน
และปราบปรามการก่อการร้าย

กราฟ 19. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ผู้ตอบแบบสอบถามเคยร่วมวางแผนปรึกษาหารือ
กับข้าราชการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

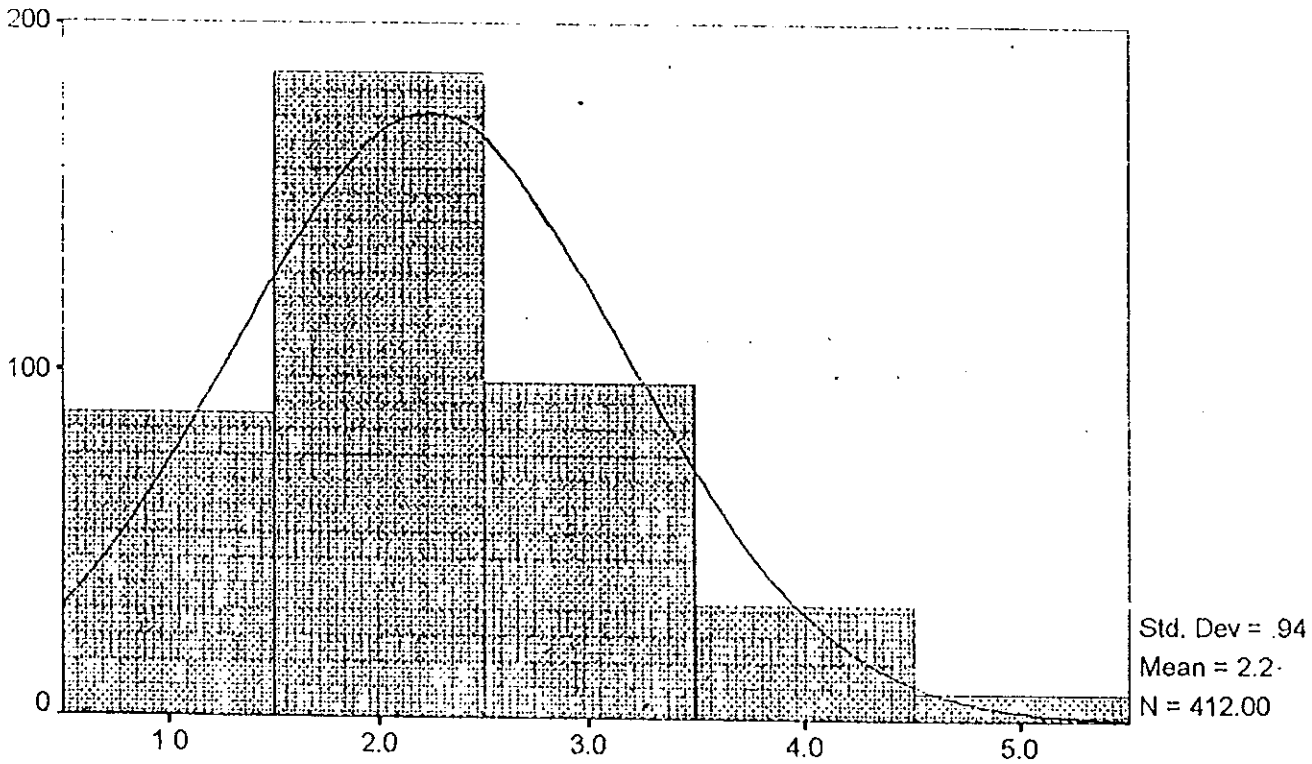
V19 = ผู้ตอบแบบสอบถามเคยร่วมวางแผนปรึกษาหารือกับข้าราชการเกี่ยวกับ
การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

กราฟ 20. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ผู้ตอบแบบสอบถามเคยขึ้นหรือ
แนะนำข้าราชการการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

กราฟ 21. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ผู้ตอบแบบสอบถามเคยร่วมกับข้าราชการตัดสินใจดำเนินการอย่างไรอย่างหนึ่งในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

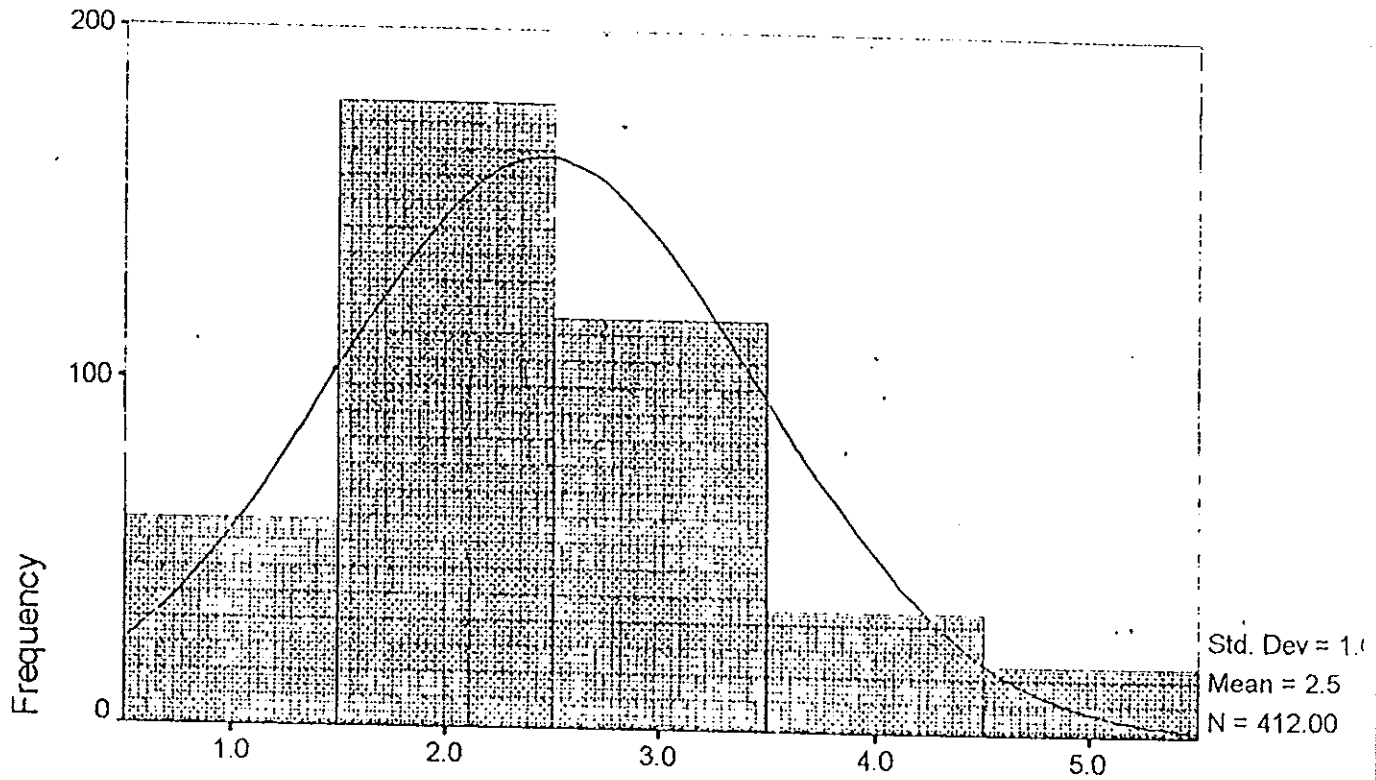
Histogram

V21 = ผู้ตอบแบบสอบถามเคยร่วมกับข้าราชการตัดสินใจดำเนินการอย่างไรอย่างหนึ่งในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

กราฟ 22. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ผู้ตอบแบบสอบถามเคยทำหน้าที่ในการรักษา
ความปลอดภัยหมู่บ้านด้วยตนเอง

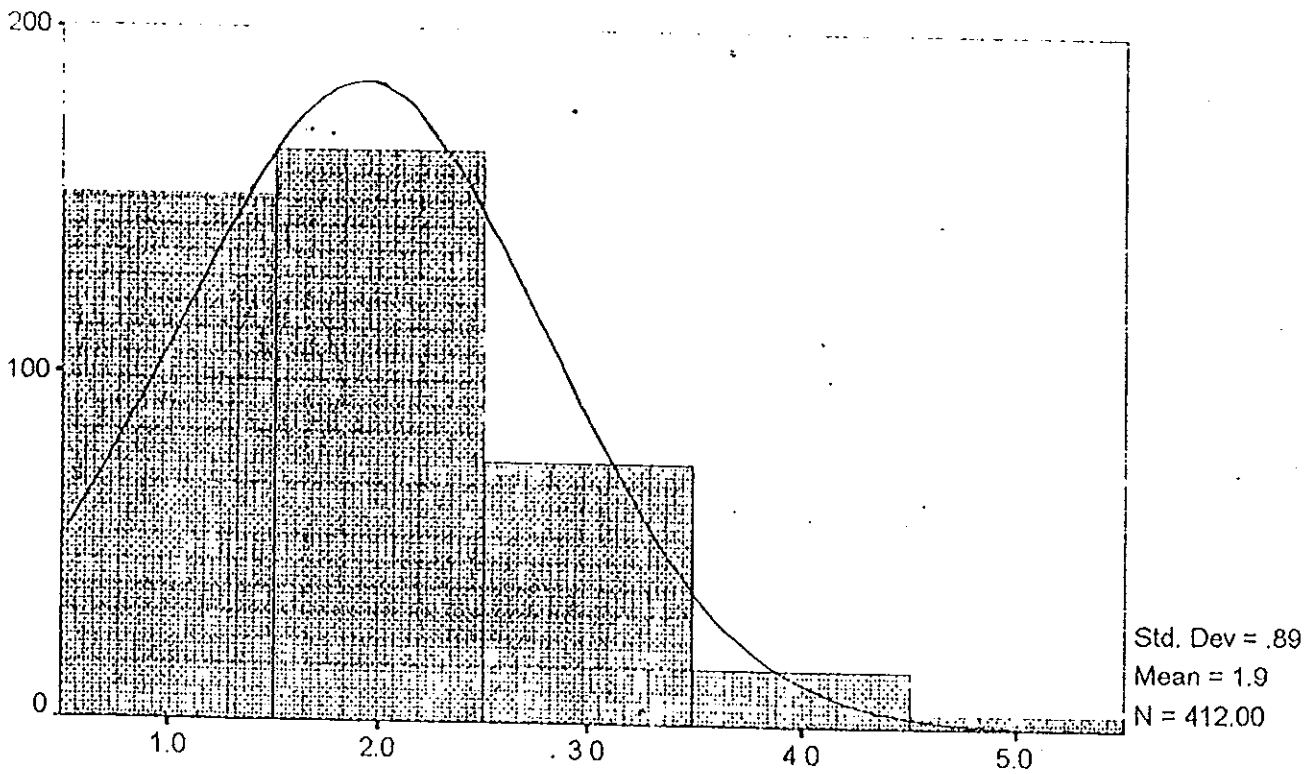
Histogram

V22 = ผู้ตอบแบบสอบถามเคยทำหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านด้วยตนเอง

กราฟ 23. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ผู้ตอบแบบสอบถามเคยร่วมมือ
กับข้าราชการจับอาวุธขึ้นต่อสู้กับขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.)

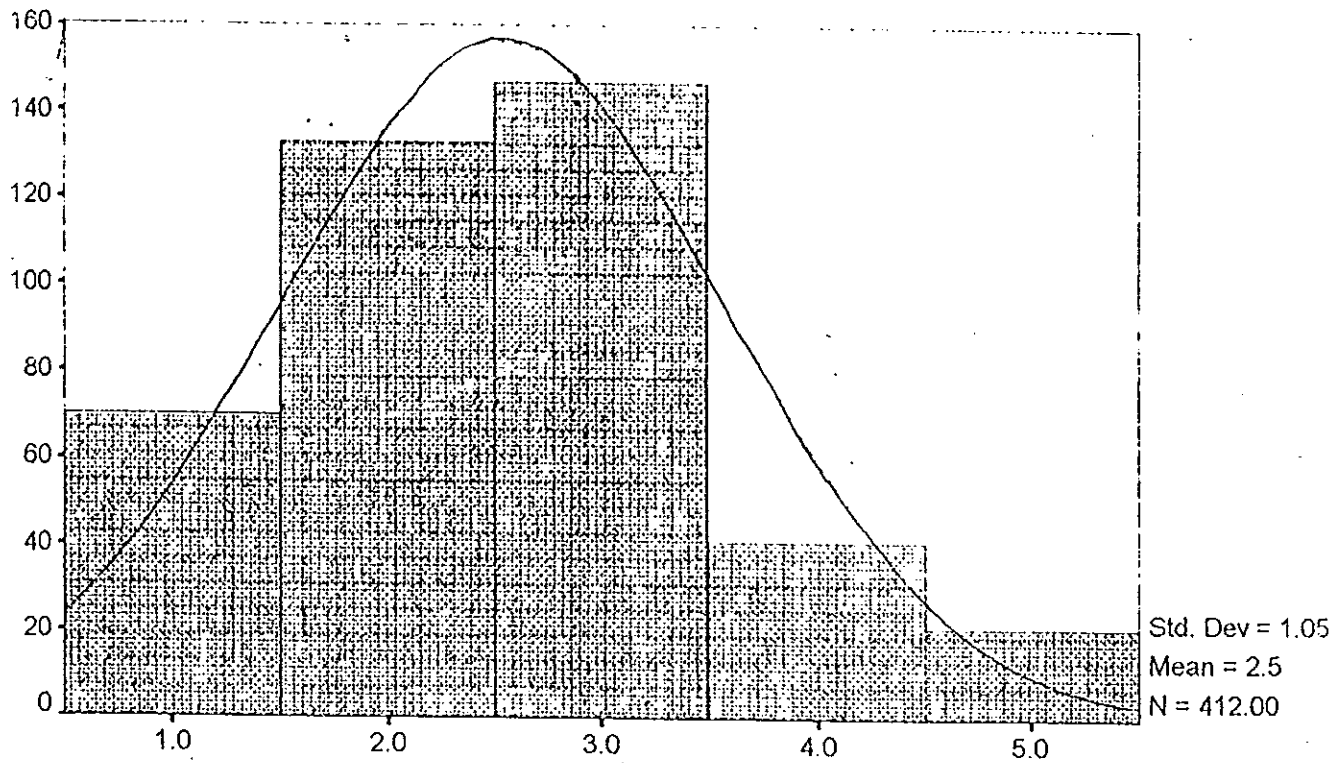
Histogram

V23 = ผู้ตอบแบบสอบถามเคยร่วมมือกับข้าราชการจับอาวุธขึ้นต่อสู้กับขบวนการ
โจรก่อการร้าย (ขจก.)

กราฟ 24. แสดง Normal Curves ของตัวแปร ผู้ตอบแบบสอบถามเคยช่วยเหลือ
 หน่วยงานความสะอาดให้กับข้าราชการที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในการ
 ป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

Histogram

V24 = ผู้ตอบแบบสอบถามเคยช่วยเหลือหน่วยงานความสะอาดให้กับข้าราชการ
 ที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ พันโท วิชาญ สุขสง

วัน เดือน ปีเกิด 6 กุมภาพันธ์ 2504

วุฒิการศึกษา

วุฒิ

ชื่อสถานศึกษา

ปีที่สำเร็จการศึกษา

วิทยาศาสตร์บัณฑิต

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

พ.ศ.2527

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

หัวหน้าฝ่ายยุทธการ กองกำลังผสมเฉพาะกิจไทย ค่าแสนณรงค์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา